PAZAR EKİ

Bayinizden istemeyi unutmayınız

400 yıl öncesinin sanatçısı Matrakçı Nasuh ◄

Nasreddin Hoca Zalim Ağa'ya karşı ◄

Demir işçiliği "Ateşten bir gömlek" ◄

PAZAR
30
Ocak
1977

ADRES : Yerebatan Cad. Taşsavaklar Sok. No: 5 Cağaloğlu- İSTANBUL
TEL : 27 77 12/27 69 09/ 22 84 46
ANKARA BÜROSU : İzmir Cad. 20/27 Kızılay
TEL : 17 65 36
BASIM : İstanbul Matbaası VEB OFSET Tesisleri Dr. Emin Paşa Sok. 20
DİZGİ : Politika Tesisleri
DAĞITIM : Hürriyet Gazete Dağıtımı A. Ş.

Sayı : 1306 Yıl :5 150 Krş.

EKONOMİ

Politika

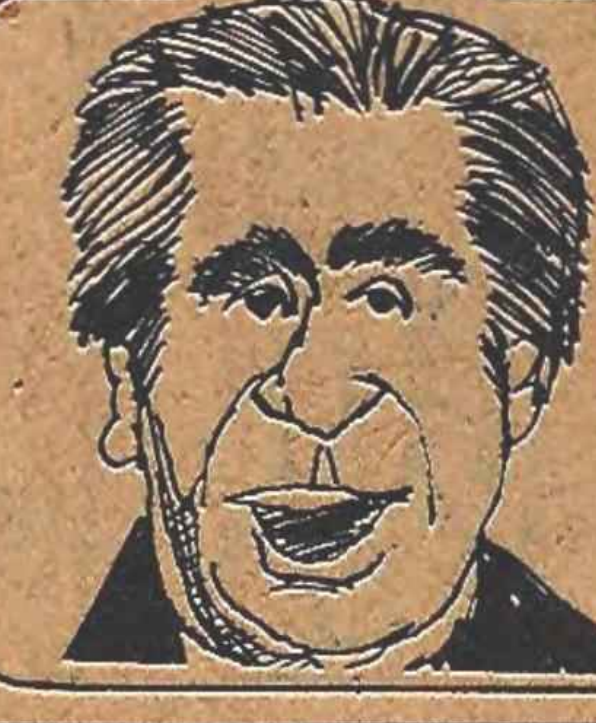

Yüz Türk Büyüğü

Bakanların bakanı Ferit Melen

Ankara Barosu, Yazarlar Sendikası , TÖB-DER, çeşitli kuruluşlar DİSK' in demokratik güçlere yaptığı çağrıyı destekliyor

"Bir insanlık suçu olan faşizm, ülkemizde büyük bir tırmanış halindedir. Bu olayların önünün alınması kısa dönemde zorunlu olmuştur"

"Faşizm seçme yapmaz. Karşısında olan herkesi demir ökçesiyle ezip geçmekte tereddüt etmeyecektir. Anarşiyi yaratanlar çekilmelidir

"FAŞİST DARBEYE KARŞI HAZIRLIKLI OLMALIYIZ"

ANKARA-(POLİTİKA)-Demokratik hak ve özgürlüklerin yokedilmesi amacıyla sıkıyönetim ve faşist cunta girişimlerinin yoğunlaştırılması karşısında demokratik güçlerin gösterdikleri tepki Türkiye ölçüsünde yaygınlaşmaktadır. DİSK'ten sonra dün de Ankara Baro Başkanı Teoman Evren, hükümetten artık hukuka saygınlığın beklenemeyeceğini söylemiş ve "Anarşiyi yaratan bu hükümet derhal çekilmelidir "demiştir.

TÖB-DER Başkanı Gültekin Gazioğlu da, emperyalist bazı mihrakların Türkiye'deki işbirlikçileriyle birlikte bir faşist darbe yapma hazırlığı içinde olduklarını belirtmiş, böyle bir tehlikeye karşı tüm anti-faşist kuruluş sendika ve siyasi partilerin güç ve cephe birliği oluşturmalarını istemiştir.

Öteyandan Türkiye Yazarlar Sendikası da dün yaptığı yazılı açıklamada, DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler'in faşist girişimlere karşı güçbirliği çağrısını destekleme kararı aldıklarını bildirmiştir.

HÜKÜMETİN BAŞI OLAYLARI ÖNLEYEMEZ

Ankara Barosu Başkanı Teoman Evren, Politika'ya verdiği demeçte hükümetin derhal çekilmesi gerektiğini belirtmiy ve şunları söylemiştir:

"Hükümet, sokaktaki olayların üzerine, sokakta kurulan çetelerle giderek bastırma yolunu seçmiştir. Bu durumda devletin kolluk kuvvetleri iş yapamaz duruma gelmiştir. Hükümet derhal çekilmelidir. Anarşiyi bu hükümet yaratmaktadır. Muhalefetin fikir alışverişi isteğine bile duyarsız kalan bu hükümetin başı, olayları önleyeceğini söyleyemez. Bütün baskı grupları ve herkes hatta her ferte bu yolda görev düşmektedir. Olayların üzerine tarafsız gidecek bir hükümet kurulması gerekmektedir. Bu yolda yapılacak girişimleri destekleme kararı ve inancındayız."

ANARŞİ İÇİNDEKİ HÜKÜMET

Ankara Barosu Başkanı anarşinin hükümetin içinde olduğu, tarafların ve bakanların birbiriyle mücadele halinde bulunduğunu söyleyerek şöyle devam etmiştir:

(Devam say. 7 sü. 6)

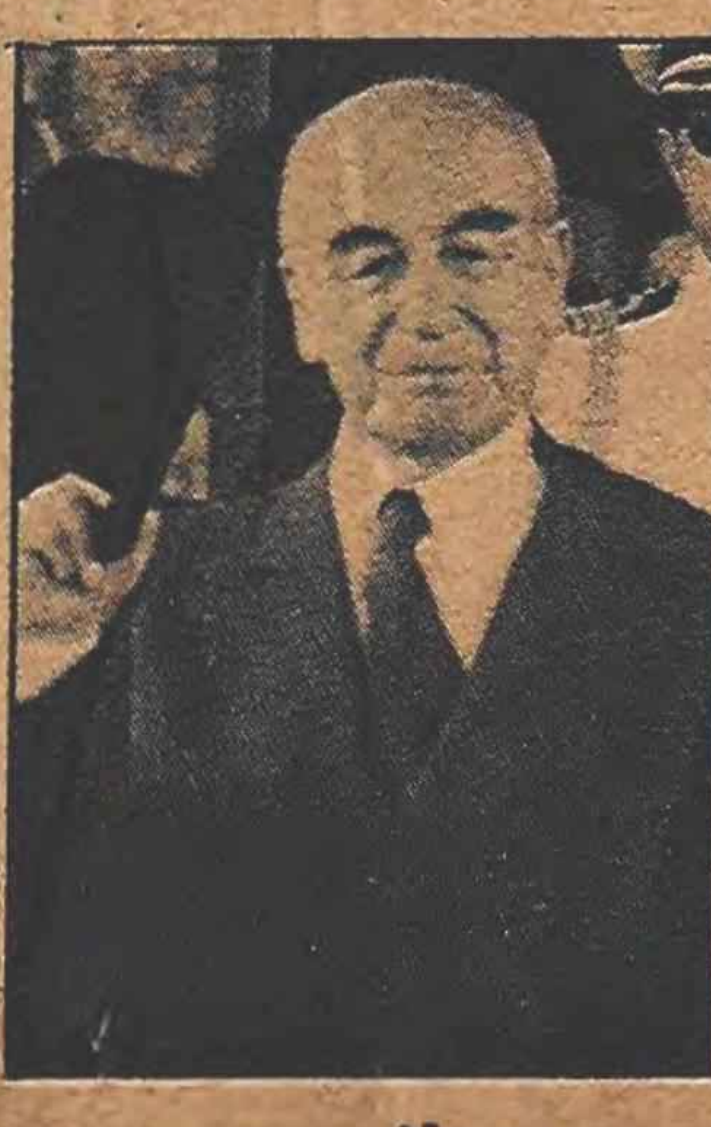

KORUTÜRK İÇİŞLERİ BAKANI İLE GÖRÜŞTÜ JANDARMANIN POLİSE YARDIMCI OLMASI KARARLAŞTIRILDI

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk, dün saat 11.00'de İçişleri Bakanı Oğuz-

(Devam say. 7 sü. 1)

İzmir Valisi Eğilmez ordu komutanlığından yardım istedi

Komandolar Polatlı'da bir öğrenciyi öldürdü, İzmir'de altı genci yaraladı

ANKARA'DA ON POLIS EL BOMBASI İLE YARALANDI

ANKARA (POLİTİKA)- Ankara'ya bağlı Polatlı ilçesinde lise öğrencilerine saldıran komandolar Hasan Erdem adlı lise öğrencisini öldürmüşlerdir. Önceki gün Polatlı Lisesine bir saldırı düzenleyen komandolarla öğrenciler arasında çıkan çatışmada komandoların açtığı ateş sonucu çıkan çatışma sonucu tabanca kurşunu ile ağır şekilde yaralanan Hasan Erdem adlı öğrenci hastaneye kaldırılırken ölmüştür. Aynı çatışma sırasında İlyas Özkul adlı öğrenci de komandolar tarafından ağır şekilde yaralanmıştır. İzmir'de Konak meydanında gazete satan gençlere yaylım ateşi açan bir grup komando, dördü ağır olmak üzere altı kişiyi yaralamıştır. Yüzlerce kişinin gözüönünde meydana gelen saldırı olayından sonra komandolar ve olay yerinden uzaklaşan saldırganların kimlikleri saptanamamıştır. Olayın İzmir'de yayılması üzerine Basmane meydanında olayı protesto için toplanan öğrenci ve halk yürüyüşe geçmiştir. İzmir valisi Turgut Eğilmez'in yürüyüş sırasında çıkabilecek olaylara karşı askeri birliklerin yardımını istediği bildirilmiştir.

ANKARA'DAKİ OLAYLAR

Ankara'da Tunalı Hilmi caddesinde üzerleri aranmak istenen üç kişilik bir grup ile güvenlik kuvvetleri arasında çıkan çatışmada on güvenlik mensubu yaralanmıştır.

Olayla ilgili olarak verilen bilgiye göre, saat 01.00 sularında Küçükesat 27 Mayıs Karakolu'na bağlı devriye güvenlik görevlileri yoldan geçmekte olan üç şahsın hareketlerinden şüphelenerek üzerlerini aramak istemişlerdir. Bu şahıslar, polislerin kendilerine doğru geldiğini görünce tabancalarına davranmışlar ve güven

(Devam say. 7 sü. 5)

Eyüboğlu : "CHP ülkeyi bunalımdan kurtarmak için çaba göstermeye hazırdır"

ANKARA (POLİTİKA) CHP Genel Sekreteri Orhan Eyüboğlu ülkeyi bunalımdan kurtarmak için CHP'nin kendisine düşen bütün çabaları göstereceğini ve memleketi huzura kavuşturacağına inandığı her tedbirin yanında olacağını açıklamıştır. Eyüboğlu, "bunalımın varlığını ikrar etmek zorunda kalan MC hükümetinin başı bunalıma çare bulacak gücü gösterememektedir" demiştir.

Bir açıklama yapan CHP Genel Sekreteri Orhan Eyüboğlu, şunları söylemiştir:

"Konya'da Selçuk Üniversitesinin açılış töreninde konuşan Başbakan ülkemizdeki bunalımı bizzat dile getirmiştir. Bu bir itiraftır.

Bir ilim kurumunun açı-

(Devam say. 7 sü. 4)

ferruh doğan

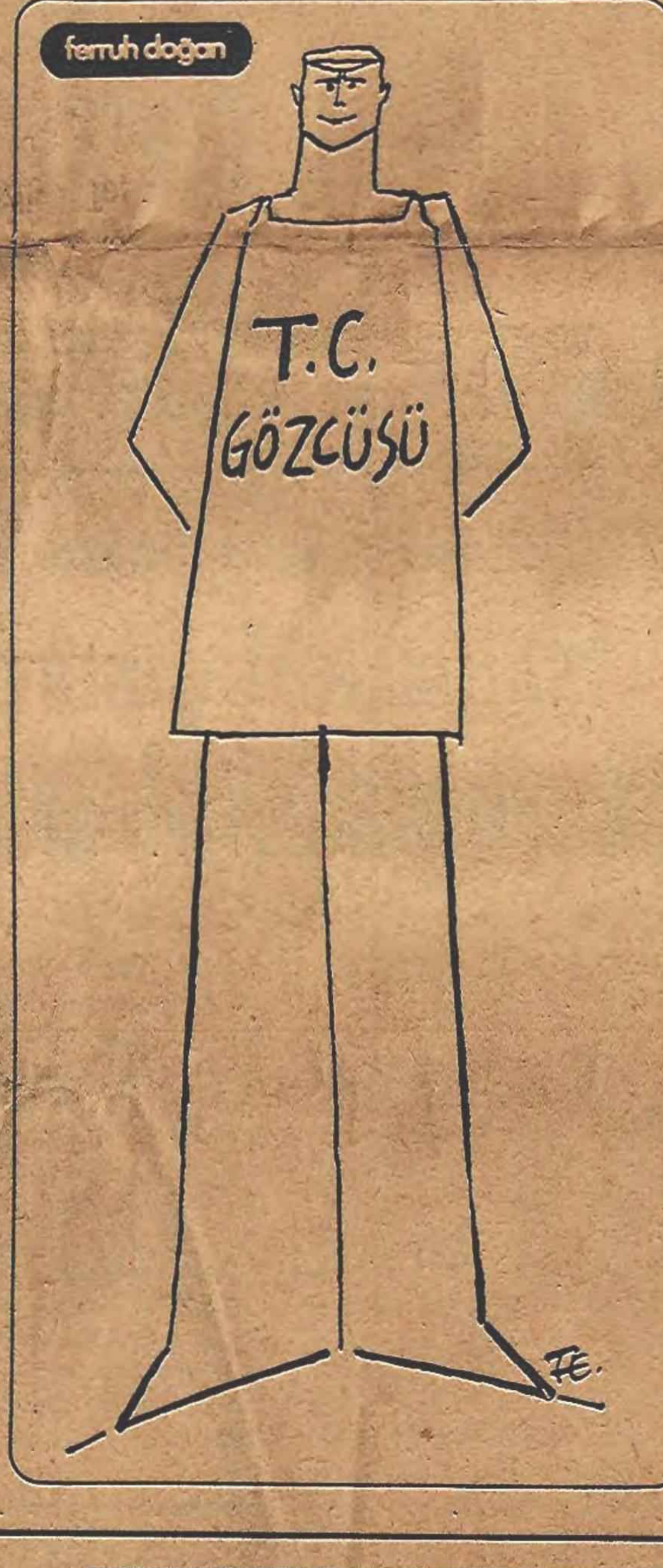

GÜNE BAKIS

İki aylık kahve kaldı

Kahveciler Federasyonu Başkanı Kenan Gülenbaş, Türkiye'de Tekel'in ithalinden vazgeçmesinin kahve sıkıntısına yol açtığını, iki aylık ihtiyaca cevap verecek kahve kaldığını öne sürdü.

Gülenbaş, kahvenin her yerde değişik fiyatlarla satıldığını bayilerin çiğ kahve satmaz hale geldiklerini belirterek, kahve ithal edilmesi gerektiğini söyledi.

●

Londra'da patlamalar oldu

Londra'nın ünlü alışveriş merkezi Oxford Street'de önceki gece dizi halinde bombalar patladı. Londra Emniyet Müdürlüğü patlamaların İrlanda Cumhuriyetçi Ordusu tarafından düzenlendiğini ileri sürdü. Patlamalar sonunda birçok mağazanın camları kırıldı, bazı mağazalarda da yangın çıktı. Olayda can kaybı olmadığı bildirildi.

●

Hamsi bolluğu

Doğu Karadeniz bölgesinde bu yıl hamsinin bol olduğu ancak buna rağmen fiyatların değişmediği bildirildi.

Toptan hamsi fiyatları 150-200 kuruş arasında değişmektedir.

●

İçki üretimi

Türkiye'de 15 ay içinde gerek devlet ve gerekse özel sektör fabrikalarında toplam 250 milyon 527 bin litre çeşitli alkollü içki imal edildiği açıklandı. Türkiye'de imal edilen içkilerin başında bira gelmektedir. Özel sektör ve devlet tarafından 15 ay içinde 153 milyon 267 bin litre bira imal edildi. İçki üretiminde ikinci sırayı rakı almaktadır.

●

Kesimden kaçan manda

Niğde'nin Aksaray ilçesi mezbahasında kesime alınan bir manda işçilerin elinden kurtularak etrafa saldırdı. Mezbahada çalışan 8 işçi güçlükle kurtuldu. Saldırgan manda av tüfeğiyle vurularak öldürüldü.

●

Karakol bombalandı

Arjantin'in Ciudadela şehri yakınlarındaki bir polis karakolunda patlayan bomba üç polisin ölümüne, 10 kişinin yaralanmasına yol açtı.

Bu Arjantin'de bu hafta içinde bombalanan ikinci karakoldur. Bomba olaylarının, güvenlik kuvvetlerinin içlerinde Montonero Örgütünün Basın Sözcüsü de bulunan 11 gerillayı öldürmelerinden sonra başlatıldığı açıklandı.

Le Monde

Fondateur : Hubert Beuve-Méry
Directeur : Jacques Fauvet

KIBRIS'TA ANLAŞMA UMUDU BELİRİYOR

Başpiskopos Makarios ile Kıbrıs "Türk Federe Devleti" Başkanı Rauf Denktaş'ın, Lefkoşe'de görüşmesi, iki topluluğun ilişkilerinin evrimi bakımından büyük önem taşıyor. Makarios, anlaşmazlığın patlak verdiği 1963'ten bu yana, Türk azınlığının bir temsilcisi ile ilk olarak görüştü. 1974'teki kanlı çarpışmalardan sonra Türk ordusu tarafından ele geçirilen adanın kuzey kesiminde, bir federe Türk devletinin kurulması, aradaki uçurumu daha da derinleştirmişti.

O tarihten sonra, bir anlaşmaya varmak için yapılan bütün girişimler başarısızlığa uğradı. Birleşmiş

(Devam say. 7 sü. 8)

Waldheim 12 Şubat'ta Denktaş ve Makarios'la görüşecek

(Yazısı 7. ci sayfada)

İETT Genel Müdürü, 992 bin lira tazminat ödemeye mahkûm oldu

İETT Genel Müdürü Saffet Gürtav, İETT Teknik Daire Başkanı Ömer Berzek ve Bakırköy şebeke Müdürü Ali Terziakın, İETT'yi zarara sokmaktan 992 bin lira tazminat ödemeye hüküm giymişlerdir.

Saffet Gürtav ve öteki İETT yöneticileri, Silahtarağa ile Kazlıçeşme arasında plan ve projesi yapılmadan yüksek voltajlı elektrik taşıyan kablo döşettirmişlerdir.

İETT yöneticilerinin projesiz olarak yaptıkları bu işlemin gereksiz olduğu sonradan ortaya çıkmış ve Gürtav ve arkadaşları hakkında kamu davası açılmıştı.

İlgililerin verdiği bilgiye göre, İETT yöneticileri -

(Devam say. 7 sü. 2)

KIBRIS'TA OLUMLU BİR ADIM , ANCAK...

Denktaş-Makarios görüşmesi ilke olarak umut verici bir gelişmedir.

Kıbrıs'ın, Türkiye'nin ve Akdeniz'in yararı, özetle şu noktada toplanmaktadır.

Kıbrıs adasının, iki federasyondan oluşan bağımsız, tarafsız bir bütün niteliğini, iki toplumun tüm güvenceleri sağlanmış olarak gerçekleştirmesi; adanın, bir savaş birikimini barındırmak özelliğinden kurtulup barışın ve uluslararası kardeşliğin simgesine dönüşmesi.

Bunun dışındaki tüm çözümler, "Bağımsız iki devletin kurulması" önerisine kadar, Türkiye'nin kesin zararınadır; sürekli gerilimler yaratmak Yunanistan'ı topu-tüfeğiyle ve resmen Türkiye'nin bir de güney sınırına yerleştirmek anlamınadır.

Kıbrıs konusundaki gelişmelerin olumlu yönde bir adım olabileceğine dikkati çektikten sonra vurgulanması gereken, gelişmenin ilk anda göze çarpan olumsuz işaretleridir:

Kıbrıs sorununun Türkiye'nin dışında ve NATO öncülüğünde öngörülmüş önlemlerle bir çözüme götürülmek istendiği, güçlü bir izlenim durumundadır.

Başlayan gelişmelerde, dikkat edilirse, Türkiye yoktur. Türk Dışişlerinin hazırlıkların içinde bulunması, Türkiye'nin hükümet olarak varlığının kanıtı değildir. Hükümetin MSP kanadı ısrarla "Bağımsızlığını ilan etmiş Kıbrıs Türk Devleti" tezini işlerken karşıt doğrultudaki girişimlerin hükümet olarak benimsendiği öne sürülemez.

Kaldı ki, böylesine önemli bir konuda, Türkiye'nin sadece hükümet olarak işin içinde bulunması da yeterli değildir. Türk kamuoyundan ve siyasal partilerinden mal kaçırırcasına Kıbrıs pazarlığına oturulamaz; harita üzerinde toprak alış-verişi yapılamaz.

(Devam say. 7 sü. 8)

İsmail Cem

POLENS polis teşkilatına meslek dışından kimsenin alınmamasını istedi

IZMİR (A. A.) -POLENS (Polis Enstitüsü Yüksek Öğrenim Derneği) Genel Kurulu dün bir bildiri yayınlayarak 4 yıllık yüksek okul mezunlarının mesleğe alınacağına dair İçişleri Bakanlığı tarafından İl Emniyet Müdürlüklerine gönderilen ge-

(Devam say. 7 sü. 1)

Karataş'ın vekaleti ikinci kez reddedildi

ANKARA (POLİTİKA) -Türk Hafif Müzik sanatçısı Melike Demirağ'ın vekili Avukat Doğan Tanyer tarafından TRT Genel Müdürlüğü aleyhine "Ninni" adlı şarkının yayınlanmayacağı yolundaki işlemin iptali istemiyle açılan davada Danıştay Onikinci Da

(Devam say. 7 sü. 4)

İstanbul'da işlek bir köşe başında satış yapan simitçi ayda 4500 TL. kazanıyor

● Asgari ücretle çalışan 1 milyona vakın işçinin eline ayda geçen para 1260 TL.

Mısırçarşısı girişinde satış yapan simitçi günde 500 simit satarak 150 TL. kazanıyor.

Asgari ücretle çalışan 1 milyona yakın işçinin elinde ayda 1200-1260 TL geçerken, İstanbul'da işlek köşebaşında satış yapan bir simitçi, ayda 4500 TL. kazanmaktadır.

Simitçi fırınlarından tanesini 70 kuruşa alan gezginci satıcılar, her simitten 30 kuruş kazanmaktadır. İstanbul'da halkın yoğun olduğu çalışma yerlerinde yerleşen bir simitçi, günde 450-500 simit satmaktadır. Böylece günlük kazancı 150 TL. aylık kazancı ise vergisiz olarak 4500 TL'na gelmektedir. Özellikle öğle saatlerinde satışlarının artığına değinen simitçiler şunları söylemektedirler:

"Bizim meslekte iyi bir köşebaşı tutmuş isen kazancın artar. Değilse günde en fazla 200-300 tane satabilirsin. Belediye zabıtasının kontrola çıktığı zamanlar da kazancımız azalmaktadır. En çok satış yaptığımız zaman 450-500 simit satıyoruz."

Öte yandan, simit yapan her fırının günde 2500 ile 3000 arasında değişen sayıda simit yaptığını, bunları gezginci satıcılar aracılığı ile sattıklarını belirterek şöyle diyorlar:

"İstanbul'da her simitçi fırını günde yaklaşık 2500-3000 simit yapmaktadır. Bunlardan elimizde kalan ise en fazla 100 adet olmaktadır. Simitler'in tanesini satıcılara 70 kuruşa veriyoruz. Bizim bu satıştan kazancımız ise simitçilerden daha az olmaktadır. Günden güne değişen yağ vs. fiyatları ile biz en çok simit başına 15-20 kuruş kâr etmekteyiz."

İZLENİMLER

CUMHURBAŞKANI DURDURABİLİR

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk, durdurabilir kanlı gidişi.. Seçimleri önleme, demokratik hak ve özgürlükleri silahla katletme girişimlerini kaynağından kurutabilir.. MC iktidarının işbaşından uzaklaştırılmasını sağlayarak, tarihi ödevini yerine getirdiği takdirde, en azından katliam duracaktır Türkiye'de...Cumhurbaşkanının bu yetkisi vardır. MC yi durdurmak ise ödevidir.

MC'nin işbaşından gitmesi, hiç değilse geçici bir seçim hükümetinin kurulması, Türkiye'yi esenliğe ulaştıracak yol olacaktır. Geçikme geçen her gün ise günde bir kaç insanın hayatına mal oolmaktadır.

MC'nin yıkılması halinde Türkiye, hükümetsiz kalacak değildir. Şimdiye dek

(Devam say7. sü. 1)

ahmet kahraman

Semih BALCIOĞLU

"Çok Şükür" de Şükrü bey

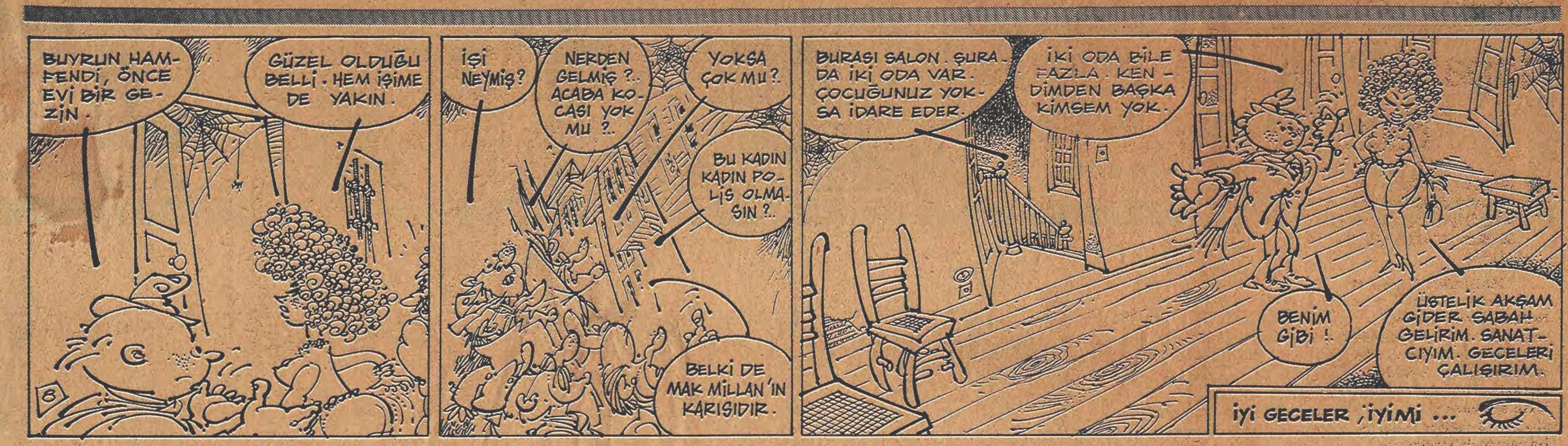
BUYRUN HAMFENDİ, ÖNCE EVİ BİR GEZİN.
GÜZEL OLDUĞU BELLİ. HEM İŞİME DE YAKIN.
İŞİ NEYMİŞ?
NERDEN GELMİŞ?.. ACABA KOCASI YOK MU?..
YOKSA ÇOK MU?
BU KADIN KADIN POLİS OLMASIN?..
BELKİ DE MAK MİLLAN'IN KARISIDIR.
BURASI SALON. ŞURADA İKİ ODA VAR. ÇOCUĞUNUZ YOKSA İDARE EDER.
İKİ ODA BİLE FAZLA. KENDİMDEN BAŞKA KİMSEM YOK.
BENİM GİBİ!
ÜSTELİK AKŞAM GİDER SABAH GELİRİM. SANATÇIYIM. GECELERİ ÇALIŞIRIM.
İYİ GECELER, İYİMİ...

Mehmed KEMAL

Kara mizah

Mizahın öztürkçesi için güldürü sözü kullanılıyor. Tam yerini tutuyor mu, tutmuyor mu, bilmiyorum. Aziz Nesin gibi bir güldürü ustadı, mizaha güldürü dedikten sonra, bizim de söylememizde bir sakınca yoktur. Güldürü der geçeriz. Ama güldürü, bana mizahın tam karşılığı gibi gelmiyor, çünkü içinde sadece gülmek yok, eleştiri, ağlamak, kınamak, küçümsemek de var. Güldürü sözcüğü bunların hepsini kapsamıyor.

Hilmi Yücebaş, Hiciv ve Mizah Edebiyatı Antolojisini çıkardı.

Orda Yahya Kemal'in şöyle bir dörtlüğü var, bunu üstadın kitabından öğrendim:

"Bir zamanlar meyyal idim hezl-ü heca vâdisine/Döndü ol vâdi bugün, vâdilerin adisine/Hezl-i Abdülbaki Fevzi'ye terk ettim Kemal/Hicvi de hayide güyanın Yaşar Sadi'sine"

Eskiler (irticalen) böyle dörtlükler döktürmekte çok ustaydılar. Henüz mizah, bizde, Batı'nın etkisine girmeden önce yerli malı ve bize özgüydü. Sonra, zamanla, Batı'dan esinlenmeye, onu taklit etmeye başladık, dergilerin tutunamaması, birbiri ardına çıkıp batması bu yüzden oldu. Eski mizaha ak diyecek olursak, yeni mizaha kara dememiz gerekecek. Bugün bizde ve dünyada bir kara mizah türü vardır. Kara mizahın en başarılı örneğini Gırgır dergisinde Oğuz Aral vermektedir. Oğuz Aral da nice uğraşmalardan, nice didinmelerden sonra bu başarıya erişebilmiştir.

Vaktiyle yayınlanan Ustura dergisinde çıkan imzasız bir yazıda (sanırım Aziz Nesin'in olacak) kara mizah türü şöyle anlatılmaktaydı:

"Kara mizah denilen mizah türünü tanımlamaktansa bazı niteliklerini söylersek, daha kolay açıklamış oluruz. Kahkaha ile güldürmeyen kara mizahta acılık ve burukluk vardır. İnsanı acı acı gülümseten, hatta gözyaşartan ve düşündüren bir alaydır. Mizahta genellikle bir kendiliğindenlik vardır; oysa düşünceye dayandığı için kara mizah yapmakta bir zorluluk vardır, ama bu, zorlama değildir."

Batıda kara mizaha örnek olarak Mari Antuvanet'in "Açız" diye bağıran halka, "Ekmek bulamıyorlarsa pasta yesinler" sözleri gösterilir. Bizde ise İkinci Mahmut'un Nişancısı Halet Efendinin şu sözleri hatırlanır. Gene bazı kişileri boğazlatıyormuş.

"Efendim kıymayın, bağışlayın, çok genç insanlar bunlar!.." dendiğinde:

"Canım," yanıtını vermiş. "Kimine çok gençtir, kimine çok yaşlıdır, acıyın diyorsunuz. Ben ikisinin ortasını nerede bulacağım da astıracağım, boğduracağım."

Menderes döneminde şöyle bir örnek vardı. Adamın biri Menderes'e "deli" demiş. Yargıç da 21 yıl ceza vermiş. "Neden 21 yıl?" diye sorulduğunda, "Bir yılı devlet büyüğüne hakaretten, 20 yılı da devlet sırrını açıklamaktan" denmiş. Bu yerli mizah değildir, başka ülkelerdeki diktatörler içinde söylenegelmiştir.

Kara günler yaşanırken mizahımız da ak olmayacaktır.

GÜNLÜK ansiklopedi

ŞOFÖRLUK VE İLAÇLAR

Trafik kazalarının gittikçe arttığı ülkemizde kazaların büyük bir çoğunluğu sürücüye ilişkin nedenlerden ileri gelmektedir. Bu nedenler arasında dikkatsizlik, kurallara uymamak, alkollü ve ilaçlı durumda araba kullanmak önemli bir yer tutmaktadır.

İlaç reçetelerinde bazı ilaçlar kullanılırken araba kullanmanın doğru olmayacağı belirtilmiştir. Ancak pek çok şoför bu gibi uyarıları ya bilmez, ya da bilse de uymaz. Bu gibi durumlarda sonuç yolda giderken aniden bastıran yorgunluk veya uyuşukluk olabilir. Artık otomobil şoförün kontrolü altında değildir.

DİKKAT EDİLECEK İLAÇLAR

Şoförlerin dikkat etmeleri gereken ilaçların sayıları çok kabarıktır. Bu arada özellikle kalp ve ağrı ilaçları ile teskin edici ilaçları saymak gerekir. Soğuk algınlığına, romantizmaya ve hatta nezleye karşı alınan ilaçlar da tehlikeli yan etkiler doğurabilir ve kazalara yol açabilirler. Bu nedenle, ilaç kullanan şoförün özel bir dikkat göstermesi ve mümkünse direksiyonu bir başkasına bırakması doğru olur.

Politika

Sahibi:
Politika Basım ve Yayım A. Ş. adına
Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları
Konfederasyonu (DİSK) Temsilen : Kemal TÜRKLER
Genel Yayın Müdürü : İsmail CEM
Sorumlu Yazıişleri Müdürü : Işık YURTÇU
Ankara Temsilcisi : Ahmet KAHRAMAN
Müessese Müdürü : H. Gökalp ÜLGENER

İLAN TARİFESİ
Sütun santimi 3. Sayfa 110 TL. İlan Sayfası 100 TL.
İstanbul Baskısı 70 TL. Kitap İlanları 50 TL.
Sanat Sayfasında (5x1) Kutu İlan 100 TL.

KİŞİYİ YURDUNDAN UZAK TUTMAK İNSANLIK DIŞIDIR

Recep BİLGİNER

Zekeriya Sertel'de dışarıda hakkında hiç bir mahkeme kararı olmadığı halde, sokulmadığı vatanına dönmek istiyor, bir çok Türk aydını, dünyadaki basın kuruluşları onun yurda dönmesine çalışıyor

Nâzım Hikmet, vatan özlemi çeke çeke gurbette öldü. Son şiirlerinin hemen hepsi, sıla özlemi üzerine. Yurdunu, bu denli sevmek, O'nun ozan yüreğini yora yora durdurmuş olacak. Düşünce ayrılığı, başka türlü düşünmeyi vatan hainliğine bağlamak, bağnazlığın en korkuncudur. Böyle yitip gidiyor gerçek değerler ülkemizde, bu bağnazlıkla, Nâzım Hikmet gibi, gerçek ve çok büyük bir Türk ozanı, gurbet ellerde, yurt özlemiyle yana yana kapıyor yaşama gözlerini.

Şimdi, bir başka Türk, Babıâli'nin eski ve usta gazetecilerinden Zekeriya Sertel'de, ilerlemiş yaşına rağmen, yurt dışında ayni özlemle kıvranıyor, daha doğrusu kıvrandırılıyor.

Nâzım Hikmet, Bursa cezaevindeyken, çalıştığım Vatan gazetesinin başyazarı Ahmet Emin Yalman, sık sık onu ziyaret ederdi. Bir keresinde, beni de götürmüştü, ilk kez orada görmüştüm. Geçenlerde kendi sesinden bir şiirini dinledim. Ayni sesti duyduğum. Nâzım Hikmet'in affı için 1950'de aydınlar, gazeteciler, sanatçılar bir imza toplama kampanyasına giriştiklerinde, Vatan gazetesi, bu işin karargâhıydı. Altında imzalarımız bulunan af dilekçesinin gerekçesinde "Nâzım Hikmet'in mahkumiyeti bir adli hatadır, bu hatanın düzeltilmesi gerekir deniliyordu. Yani, amaç bir bağışlamadan çok, ortada herhangi bir suç olmadığını ispatlamaya çalışmaktı.

KİMDİ O SAVCI?

O zamanlar, bir olaydan dolayı ifadesini almak için götürüldüğü adliyede, savcı yardımcılarından biri çok kötü davranır Nâzım Hikmet'e. Koca şair, dışarı çıktıktan sonra, ağırına gider bu davranış, geri döner şöyle der savcı yardımcısına:

-İlerde, bir Nâzım Hikmet'ten söz edecekler ama, senin adını kimse anmıyacak.

Sahi kimdi, Nâzım Hikmet'i suçlayan, ağır cezalara çarptırılmasını isteyen savcılar? Bunları hatırlayanlar, adlarını bilenler var mı şimdi?

İLK GAZETECİLİK GÜNLERİ

Zekeriya Sertel'in de, benim ilk gazetecilik günlerimde, Tan gazetesinde çıkan yazılarından dolayı mahkemeye verildiğini, kendisini suçlamaya çalışan basın işleriyle görevli savcı yardımcısına duruşma sırasında, biyoloji dersi verdiğini hatırlarım. Şimdi, Zekeriya Sertel'de, dışarda, hakkında hiç bir mahkeme kararı olmadığı halde, sokulmadığı vatanına dönmek istiyor, bir çok Türk aydını, dünyadaki basın kuruluşları onun, yurda dönmesine çalışıyor. O günlerin savcı yardımcısını şimdi hatırlayan var mı? Unutulup gitti değil mi?

Cumhuriyet gazetesinde okudum: Uluslararası Gazete Sahipleri Federasyonu "FİEJ" Türkiye'deki üst makamlara, Sertel'in yurda dönmesini sağlamak için, oybirliğiyle başvurma kararı almış. Sanıyorum, Milletlerarası Basın Enstitüsü de ayni yoldadır. Daha önce, içerde, başka girişimler de olmuştu. Ama, hiç bir sonuç alınamamıştı.

TÜRKİYE BATAR MI?

Zekeriya Sertel, FİEJ'in girişimini duyunca şöyle demiş:

"-Yıllardır özlemi içinde bulunduğum sevgili yurduma, dönme olanaklarını görür gibi oluyorum."

Sertel ilerlemiş yaştadır. Yurduna girmesine izin verilse, Türkiye batar mı acaba? Nâzım Hikmet kaçmak zorunda bırakılmasaydı, Türkiye batacak mıydı? Sakın, Türkiye'yi batmaktan kurtarmak amacındayız diyenler, asıl onlar, batırmasınlar?

Nâzım Hikmet, duygularını, o güzelim, unutulmaz dizeleriyle anlatırdı. Zekeriya Sertel, ozan değil, ama çok iyi bir gazetecidir. Ne var ki, ilerlemiş yaşı içinde, kendisini, aşırı duyguya kaptırdığı için, biraz da, olanak bulamadığı için, yansıtamıyordur bu özlemi.

İŞİTİYOR MUSUNUZ?

Şimdi, Sertel'in yurduna girebilmesi için yeniden girişimlerde bulunulduğu şu günlerde biraz da O'nun duygularını da yansıttığına inandığım, Nâzım'ın özlem şiirlerinden bazılarını alıyorum. Mavi Liman adlı şiirinde şöyle diyor Nâzım Hikmet:

Çok yorgunum, beni bekleme kaptan
Seyir defterini başkası yazsın.
Çınarlı kubbeli, mavi bir liman
Beni o limana çıkaramazsın.

Çünkü biliyor, gemi mavi limana, yani İstanbul'a geldiğinde, onu içeri sokmayacaklardır. Ya oğlu Memet'e seslenirken:

Karşı yaka memleket
Sesleniyorum Varna'dan
İşitiyor musun,
Memet, Memet,
Karadeniz akıyor durmadan
Deli hasret, deli hasret

Oğlum, sana sesleniyorum, işitiyor musun
Memet!.. Memet!

Galiba, gelecek zamanların gelecek kuşakları çağımız devlet anlayışında ayrı düşüncede oldukları insan ihracına yönelenleri, çok kınayacaktır. İnsan, bir toprak ürünü mü, insan bir fabrika ürünü mü ki, kendi yurdundan, başka ülkelere ihraç edilsin? Düşüncesi, doğru-yanlış, düşüncesi, devleti yönetenlere uysun-uymasın, insan insandır. Onu, insan yapan düşüncesinden, düşünce varlığından dolayı kimse suçlayamaz, kimse, yurdundan atmak, uzak tutmak gibi, insanlığın yüz karası bir cezaya çarptırılamaz.

olayların içinden... olayların içinden... olayların

BELEDİYE MALLARININ İŞGALİ

İstanbul Belediye Başkanı Ahmet İsvan : "Halkın hakkını alacağız"

İşgalcileri çıkartmak istediğimiz zaman, "Çıkartamazsın; arkası kuvvetlidir" diyorlar

Sevin OKYAY

İstanbul Belediyesi, bir süredir, işgal altında bulunan belediye mallarını tespit etmek ve geri almak amacıyla çeşitli çalışmalar yapıyor. Bu konudaki sorularımızı İstanbul Belediye Başkanı Ahmet İsvan cevaplandırdı.

Belediye mallarının işgal altında bulunduğundan sözediliyor. Durum nedir?

Belediye mallarına vaki işgalleri iki ayrı grupta değerlendirebiliriz. Bütün arsalar işgal altındadır demek istemiyorum, ama olan işgaller iki ayrı grupta değerlendirilebilir. İşgal edilmesi kolay olan yerler, ufak tefek olaylar olarak kişilerin başlarını soktukları barındıkları ufak tefek yararlar sağladıkları yerlerdir. Gerçi bunların sayıları bütün İstanbul'da çoktur ama, bana o kadar önemli gelmiyor. Çünkü buna benzer işgalleri Belediye bir zabıta memuru göndererek dilediği zaman kaldırabiliyor.

Bunlar yerlerin geçici işgali şeklinde mi oluyor?

Evet, geçici işgali şeklinde oluyor. Örneğin yol kenarında bir fazla arsamız kalıyor. Yolu yapıyoruz. Kamulaştırdığımız arsadan daha az yerine yol yapıyoruz, kenarında bir miktar arsamız kalıyor. Bu arsaya bir vatandaş geliyor, üstüne bir tezgah kuruyor.

Üstüne naylondan çadır gibi birşey koyuyor, içerisinde birşeyler satıyor. Manav dükkanı gibi birşey yapıyor. Tahtadan, salaştan birşey yapıyor. Buradan geçiniyor. Bunu dilediğimiz zaman kaldırabiliyoruz. Bunları ben ayrı bir işgal türü olarak görüyorum. Ama bu, o kadar zararlı bir işgal türü değil. Bir de, belediye arsalarının, güçlü oldukları için, çaresiz oldukları zavallı oldukları için, yardım edilmesi gereken kişiler oldukları için değil, güçlü oldukları için yapılan işgaller var. Bunlar genellikle çok güzel yerlerde, çok para getiren yerlerde olan işgaller. Ve bunlar sadece üstüne bir naylon örtmek için de işgal edilmiyor. Üstüne bina yapılıyor, dükkân yapılıyor, hatta apartman yapılıyor.

Bu işgali yapan kişiler genellikle bizim karşımızda aciz görünmekten üzüleceğimiz güçlere dayanarak yapıyorlar. Ya bu belediye içinde ya da dışında kamu görevlilerinin kendilerine verdikleri bir güç oluyor.

Ya da yargı organlarının kendilerine verdikleri bir güç oluyor. Üzülerek söylemek isterim ki, her ikisinden de çok örnekler var. Öyle bazı kişiler var ki, belediyenin mallarını işgal etmişler, üstüne dükkân yapmışlar, lokanta yapmışlar, gazino yapmışlar. Bunu bulduğumuz, farkettiğimiz zaman, "Sen bunu buradan atamazsın" diyorlar. "Niye atamam" diyorum, "Her yerde atabiliyorum, burada niye atamam", "Arkası kuvvetli" diyorlar. Bu kuvvet, belediye içinden gelebilir, belediye dışından da gelebilir. Benim asıl üstünde durduğum, asıl özen gösterdiğim işgaller, bu tür işgaller. Çünkü bu belediyenin görüntüsünü zedeleyen bir işgal türüdür. Belediyenin gücünü yok gösteren bir işgal türüdür. Bunların üzerinde çok duruyorum.

Belediye daha önce yararlanamadığı bazı yerlerden şimdi yararlanıyor. Bu kuşkusuz, belediyeye oldukça büyük gelir sağlamıştır. Bu konuda bilgi verebilir misiniz?

Elbette. Arsalarımızın denetlenebilir hale gelmesi, belediye borçlarını ödemek yoluyla olmuştur. Ben göreve başladığım zaman, 147 müteahhide ve onun dışında da birçok vatandaşa borcumuz vardı. Müteahhitlere yaptıkları iş ya da sattıkları mal karşılığı borcumuz vardı, vatandaşa da kamulaştırdığımız yerleri nedeniyle. Bu borçlar ödenmediği için, ya da ödemeye öncelik verilmediği için, buna bir tercih uygulamadıkları için, bu kişiler belediyenin bütün malları üzerine haciz koyabilir durumda kalmışlar.

Belediyenin nerede haciz konabilir bir arsası olduğunun bilinmesi, önemli bir olaymış. Bundan dolayı, belediyenin mallarını korumak isteyen müdürlerimiz, erdemli memurlarımız, bunları gizli tutmak gereğini duymuşlar. Açıklanmaması gerekliymiş o zaman. Çünkü haciz gelirse yok fiyatına elimizden çıkarmış. Bu borçları ödedik. Ödemeyi de önemli bir iş olarak ele aldık. Ödedik ki, arsaları denetleyebilir bir hale gelelim. Ondan sonra ekipler kurduk, gittik bütün belediye mallarını denetledik. O zaman gördük ki bizim bilmediğimiz pekçok malımız, demin sınıflandırırken sakıncalı bulduğum biçimde, güçlü kişiler tarafından işgal edilmiş. Ve tabii bize bir şey ödemiyorlar. Ya da çok sembolik, olmayacak kadar düşük bir para veriyorlar. Bunların hepsini günün rayicinde bir ödemeye getirdik ya da eğer işgali kaldıracaksak, kaldırmayı uygun buluyorsak, kaldırdık.

Bir de örneğin Migros gibi kuruluşlara karşı belediyenin bir yanlış tutumu olmuş. Bu Migros'u bir kere pahalılığı önleme, Türkiye'nin kurtuluşu bakımından vazgeçilmez birşey saymışız. Belediye büyük katkılarda bulunmuş, bağışıklıklar vermiş. Çok şaşılacak şeyler yapmışız Migros uğruna. Bir taraftan korna yasağı koymuşuz, öte taraftan Migros'un kornasının hangi müzikle çalacağını tayin etmişiz. Yine birçok malların bulunmadığı bunalımlı dönemlerde, Migros'a olmayacak malları ithal müsaadesi vermişiz. Migros lastik ithal etmiş, akümülatör ithal etmiş. Hiç kendisiyle ilgili değil ve kime akümülatör ithal ettirirseniz büyük kârlar sağlıyor, çünkü akümülatör ithal edilmesi müsaadeye bağlı. Lastik aynı vaziyette. Böyle dokunulmazlıkdan, böyle imtiyazlardan yararlanarak el üstünde tutulmuş, böyle büyütülmüş. Bu arada belediyemizin çok değerli arsalarını Migros'a dükkân yapmışlar. İnanılmayacak olaylar yapmışız Migros ugruna. İstanbul, Halinin ne kadar yetersiz olduğu günün sorunudur. Bir Hal binası yapmışız, bina biterken, vazgeçtik Hal binası olmasın dan deyip, Migros'a vermişiz ve bir tarafı Haliç, bir tarafı anacadde olan o muazzam binanın başlangıç kirası 17 bin lira idi. Gülünç bir rakam. Buna benzer bütün imtiyazları, dokunulmazlıkları kaldırdık. Onlardan hakettikleri kirayı alıyoruz. Yani halkın haklarını alıyoruz bunlardan. Bazı kişiler, bu dokunulmazlıklara ya da imtiyazlara alışmış kişiler, davranışımızı kendilerine karşı bir husumet, bir düşmanlık gösterisi gibi değerlendiriyorlar. Son derece yanlış. Hiçbir düşmanlığımız yok bunlara karşı. Ama halkın haklarını bunlardan elbette alacağız. Yani bizim oradaki binamız, Migros'un oturduğu hal binası, belediyenin malı, bugünkü rayiçle kaç para ederse aylık, biz o kadar para alacağız. Niçin almayalım? Buna benzer bütün dükkânlarımızı, başka kişilerin elinde ya da Migros'un elinde veya bazen derneklere verilmiş (öyle bir peşkeş çekilmiş, öyle bir yağma edilmiş ki, Belediyenin arsaları ve dükkanları), bunların hepsini bugünün değerlerine getirerek kiraya vereceğiz. Halkın hakkını alacağız.

NE DİYORSUNUZ?

Soru: Başbakan Yardımcısı Erbakan'ın attığı temeller tartışma konusu oluyor. Bu konuda siz ne diyorsunuz?

Temelsiz temeller

VAHİT SUCU-İŞÇİ: Arabanın arkasına yüklenip, parlamentoya getirilen bu temeller hakkında ne düşünülebilir ki. Erbakan'ın attığı temellerin bütçe karşılığı olmadığını sanıyorum. Bence bu temeller, temelsizdir. Seçim yatırımı için, yani kamuoyunun gözlerini boyamak için atılmaktadır.

Hayalidir

İSMAİL ÖZÇELİK-SERBEST MESLEK: Tüm olarak MC'nin yaptıkları halktan oy almak için ortaya konan oyunlardır. Ben bu bakış açısından Erbakan'ın attığı temelleri de hayali temellerolarak görüyorum. Bütçede bu kadar açık varken, bu temellerin atılması bence saf vatandaşları kandırmak için bir propagandadır.

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Gaziantep Mühendislik Fakültesi Dekanlığından

Lisan Okuluna İngilizce Öğretim Görevlileri Alınacaktır

İlgilenen adayların Gaziantep OrtaDoğu Teknik Üniversitesi Personel Şefliğinden veya Ankara Kampusu Personel Müdürlüğünden temin edecekleri müracaat formlarını en geç 3.2.1977 akşamına kadar O.D.T.Ü. Ankara Beşeri İlimler Bölümü İngilizce Seksiyonuna göndermiş veya getirmiş olmaları gerekmektedir.

Müracaat Sahiplerinde Aranılan Nitelikler:

A) İyi düzeyde İngilizce bilmek,
B) Dilbilim, Filoloji, Eğitim ve benzeri dallarda en az lisans veya
B.A. derecesine sahip olmak.

NOT: 1) Gaziantep O.D.T.Ü.'de görevli Öğretim Üyelerine ek tazminat ve lojman verilmektedir.
2) Sınav 4.2.1977 tarihinde O.D.T.Ü. Ankara Beşeri İlimler Bölümünde saat 10.00'da yapılacaktır.

Basın: 11112-213

İspanya'da temel haklardan bazıları geri alındı

- 1945'TE GENERAL FRANCO TARAFINDAN ÇIKARILAN YASANIN ARAMA İZNİ OLMADAN EVLERE GİRİLMESİ VE GÖZALTINA ALINAN KİŞİNİN 72 SAAT İÇİNDE SERBEST BIRAKILMASIYLA İLGİLİ İKİ MADDESİ ASKIYA ALINDI.

MADRİD (AJANSLAR) İspanyol Hükümeti, ülke halkının temel hakları yasasının 15 ve 18'inci maddelerini bir ay süreyle askıya almıştır. Bu maddeler, mahkeme izni olmadan evlerin aranmasını ve gözaltında 72 saatten fazla kalınmasını önlemekteydi.

"Fuero de Los Espanoles" adını taşıyan ve İspanyolların hak ve ödevlerini tanımlayan yasa, 17 Temmuz 1945'te General Franco tarafından çıkarılmıştı. İspanya hükümeti, önceki gün de üç polis memurunun ölümüne yolaçan şiddet hareketlerinin sürmesi üzerine, akşam yaptığı olağanüstü toplantıda yasanın iki maddesini askıya almaya karar vermiştir.

İspanya hükümeti, Çarşamba günü de bazı önlemler almıştı, fakat bunlar temel hak ve özgürlükleri kısıtlayıcı sayılmamaktaydı. Çarşamba günü önlemler, 1975 Ağustosunda yürürlüğe giren tedhişçiliğe karşı bir kararnamenin yeniden yürürlüğe sokulması çerçevesinde alınmıştı ve yetkililere silah taşıma ruhsatlarını kontrol ve tutuklama emri olmadan bazı tutuklamalar yapma olanağı veriyordu.

NELER ASKIYA ALINDI?

İspanya hükümetinin üç saate yakın süren toplantısı sırasında askıya alınması kararlaştırılan maddelerin metni şöyledir:

Onbeşinci madde:

Hiç kimse, yasanın saptadığı biçimde yetkili merciden arama izni olmaksızın bir İspanyolun evine girip arama yapamaz.

Onsekizinci madde:

Hiçbir İspanyol, yasanın öngördüğü durumlar dışında tutuklanamaz. Gözaltına alınan kişi, 72 saat içinde ya serbest bırakılır ya da adli mercilere teslim edilir.

Pekin'de "Dörtlü Çete"nin Çin'in petrol ihracatını baltaladığı önesürüldü

DIŞ HABERLER SERVİSİ - Çin hükümeti, "Dörtlü Çete" nin Çin'in petrol ihracatını baltaladığını iddia etmiştir. Hükümetin bu açıklaması gözlemciler tarafından, Çin'in petrol üretimi ile petrol ihracatını artırma eğiliminde olduğu şeklinde yorumlanmaktadır. Resmi Hsinhua Haber Ajansının verdiği bir habere göre, petrol ihracatı Çin'e hem politik hem de ekonomik bakımdan yararlı olacaktır. "Dörtlü Çete"nin görevine son verilmesinden bu yana da Çin' in dış ticaretinde önemli gelişmeler kaydedilmektedir.

Hsinhua Haber Ajansının verdiği bilgilere göre, Çiang Çin petrol üretimini yavaşlatmak için çeşitli girişimlerde bulunmuş, arkadaşları da kendisini desteklemişlerdir. Bunun sonucu olarak birçok santral kömür yerine petrol ile işletilmeye başlanmış, böylece de fazla üretimin yurt dışına satılarak gelir elde edilmesi önlenmiştir. "Dörtlü Çete"nin enerji krizi sırasında yapılan petrol ihracatı sonucu kapitalist ülkelerin petrol krizinden kurtarıldıkları şeklindeki iddialarının da yalanlandığı haberde, sanayi malları üretiminin artırılacağı ve Çin'in yakında bu alanda da ihracata başlıyacağı belirtilmiştir.

ABD'nin dış politikası değişiyor mu? (1)

ABD'nin Başkan Yardımcısı Mondale ' nin dünya turu ve çeşitli ülkelerin yöneticileri ile yaptığı görüşmelerin yankıları sürüyor. Öteyandan, Carter'ın, ABD'nin müttefikleri ile daha yakın ilişkiler kurmak istediği ve özellikle bu ülkelerdeki rejimlerin demokratik niteliği ve insan haklarının uygulanması gibi konular üzerinde önemle durduğu biliniyor. Bütün bu olaylar, ABD'nin dış politikasında bir değişikliğin ortaya çıkacağının mı gösteriyor? Ünlü Fransız bilgini ve yazarı Maurice Duverger Le Monde'da yayımlanan aşağıdaki yazısında bu konuyu ele alıyor.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Carter, görevine başlamadan önce, Amerika'nın müttefiklerinin insan haklarına saygılı davranması gerektiğini söylemişti. Ayrıca Başkan olarak yaptığı ilk konuşmada da aynı konu üzerinde durarak şöyle dedi: "Ülkemizde uyguladığımız kuralları, dışarıda ayak altına alamayız. Dünyanın her bucağında, özgürlüğün gerçekleşip gerçekleşmediği bizi yakından ilgilendirmelidir. Ahlak duygularımız, insan kişiliğine saygı duymak zorunluğunu benimsemiş olan toplumları ötekilere tercih etmemizi gerektiriyor."

Bu sözler, ABD'nin politikasında köklü bir değişikliğin ortaya çıktığını mı gösteriyor? Son on yıl içinde, ABD'nin ileri sürdüğü ilkeler ile Üçüncü Dünya ülkelerine uyguladığı yöntemler arasında apaçık bir çelişme vardı. Bundan ötürü kendi ülkesinde özgürlüğü gerçekleştirmeye çalışan ama yabancı ülkelerde en korkunç baskılara başvuran bu tür bir rejime, "dış faşizm" adı verilmişti. Gerçekten de dünyanın en büyük demokrasisi olarak tanınan bir ülke, aynı zamanda en büyük sayıda diktatör ihraç eden bir ülkeydi. ABD'nin herkesten daha fazla etkili olduğu Latin Amerika ülkelerinin yüzde sekseni, otoriter rejimlerle yönetiliyor. Yakın Doğu'da, Güneydoğu Asya'da ve Afrika'da, Washington' a bağlı ülkelerin çoğu da aynı durumda. Ancak sanayileşmiş ülkelerin (Batı Avrupa ülkeleri, Japonya, Kanada vb.) insan haklarına saygı gösterdiği söylenebilir.

KAPİTALİZMİN KORUYUCUSU

Tartışılmayacak kadar apaçık olan bu gerçek üzerinde, Batı'da gerektiği kadar durulmuyor. Amerika'nın bağımsızlığının ilan edilmesinin iki yüzüncü yıl dönümünde, bu durumdan hemen hiç söz edilmemesi dikkati çekiyor. Oysa ABD'nin iki yüz yıl önce ilan ettiği demokratik ilkelere yurt içinde bağlı kaldığı halde, yurtdışında diktatörler yarattığına dikkat etmeden bu ülke hakkında doğru bir fikir edinmek olanaksızdır. Amerika bütün ulusların kurtarıcısı olarak ortaya çıkıyor. Ama uygulamada, bu iddianın çok dar sınırlar içinde kaldığını görüyoruz. Amerika, insan haklarından çok kapitalizmin koruyucusu olmak niteliğini taşıyor. Ne var ki, haksızlık etmemek için bu tutumun sadece ABD tarafından benimsenmediğini; olanak elde ettikleri zaman öteki ülkeler ABD kadar güçlü olmadıkları için insan haklarına doğru saygılı gibi görünüyorlar. Örneğin, Fransa, hâlâ etkili olduğu bazı Afrika ülkelerinde diktatörleri desteklemekten geri kalmıyor.

Washington'un desteklediği diktatörlüklerin arasında çeşitli farklar var. Bu diktatörlüklerden bazılarında, muhalefetin, seçimlere girmesine bile izin veriliyor. Ama daha sonra muhalefet liderleri hapse atılıyor ya da işkenceden geçiriliyor ve öldürülüyor. Kimi zaman, hükümetler, baskı olaylarıyla ilişkileri yokmuş gibi davranıyorlar. Bu tür olaylardan polisin ya da özel örgütlerin sorumlu olduğunu ileri sürüyorlar.

EN KORKUNÇ DİKTA REJİMLERİ LATİN AMERİKA'DA

Bu diktatörlükler arasında en korkunçlarının Latin Amerika'dakiler olduğunu söyleyebiliriz. Birleşmiş Milletler'in Ekonomik ve Toplumsal Konseyinin kurduğu özel bir inceleme grubunun Şili konusunda verdiği raporlar bu gerçeği açıkça ortaya koydu. Öte yandan, Şili'nin, baskı ve işkence alanında elinde tuttuğu birinciliği son zamanlarda Arjantin'e kaptırdığını görüyoruz. Bu ülkede, 1976 yılında binbeş yüz muhalif öldürüldü. Ocak ayının ilk altı gününde ise elli kişinin öldürüldüğü biliniyor.

Santiago'da ya da Buenos-Aires'te, Batı Avrupa ülkelerinde görüldüğü gibi aydınların rejime karşı herhangi bir bildiriye imza atmaları söz konusu olamaz. Böyle bir bildiriye imza atanlar ölüm fermanlarını imzalamış olurlar.

(DEVAM EDECEK)

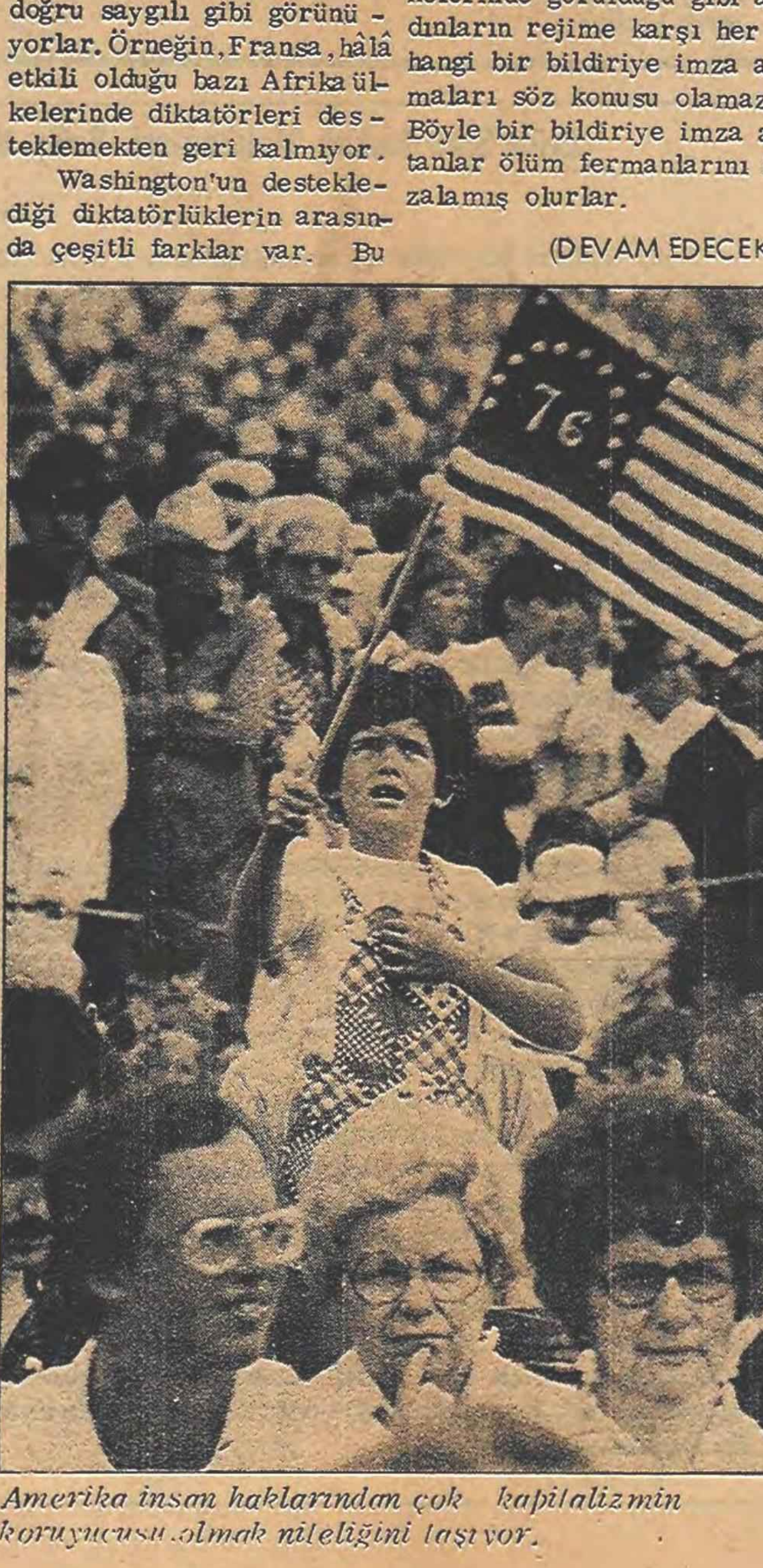

Amerika insan haklarından çok kapitalizmin koruyucusu olmak niteliğini taşıyor.

AFRİKA'DA VAHŞET

ORTA AFRİKA CUMHURİYETİNDE İŞKENCE

Orta Afrika Cumhuriyeti lideri Mareşal Salah Eddine Ahmet Bokassa, bundan bir süre önce İmparator Birinci Bokassa adını almıştı. Bütün dünya kamuoyunda şaşkınlık yaratan bu haberin ardında çok acı gerçekler gizlidir. 31 Aralık 1965'te bir askeri darbeyle başa geçen Bokassa "İkinci bir Goering" olarak tanınmaktadır. Ortaçağdan kalma yöntemlerle terör ve şiddet yönetimini sürdüren bu garip İmparator askerlerini adeta kanla beslemektedir. Ülkede hırsızlık yapanların kulakları kesilmekte ya da ölünceye kadar dövülmektedir. Bokassa'nın bu yöntemlerle öldürttüğü kişilerin sayısı konusunda kesin bir bilgi alınamamaktadır.

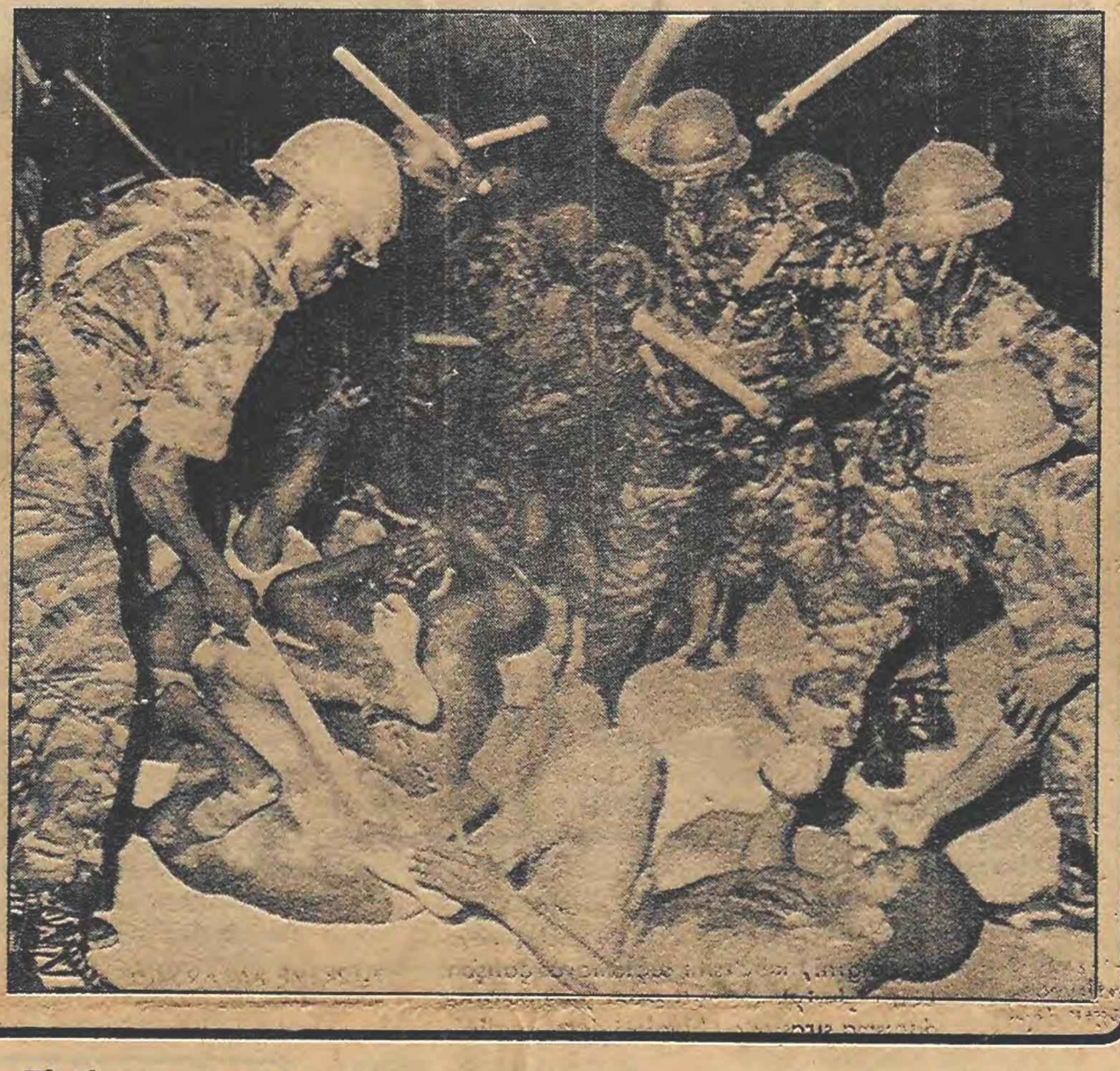

El Ahram gazetesine göre:

ARAP ÜLKELERİ, İSRAİL'E GÖÇEDEN ARAP YAHUDİLERİNİN GERİ DÖNMELERİNE İZİN VERECEK

KAHİRE (THA) - Arap ülkelerinin, İsrail'e göç eden Arap Yahudilerinin geri dönmelerine izin vereceği bildirilmiştir.

Yarı resmi "El Ahram" gazetesinin verdiği habere göre, Filistin Kurtuluş Örgütü Lideri Yasser Arafat, bu işe önayak olmuş ve Arap Yahudilerinin geri dönüşlerine izin verilmesinin İsrail ve Siyonizme açılacak "Beşinci Cihad" olacağını bildirmiştir.

Haberde şöyle denilmektedir: "Bir süre önce Arafat ve yardımcısı Ebu Mazan, Arap ülkeleri başkentleriyle temasa geçerek geçmişte bu ülkelerden İsrail'e göçeden Arap Yahudilerinin geri dönmelerini sağlamak amacıyla yasalarda bazı değişiklikler yapılmasını önermişler, hatta bu konuda ısrarlı bir tutum izlemişlerdir. Arap ülkelerinin liderleri, önerileri çok olumlu karşılamışlardır. Bu şekilde, İsrail ve Siyonizme karşı Beşinci Cihad açılmış olacaktır."

Öte yandan, Ebu Mazan, İsrail'de yaşayan Arap Yahudilerinin nüfusun yaklaşık yüzde 62'sini oluşturduğunu söylemiştir.

Ebu Mazan'a göre, Filistin'de yaşayan Arap Yahudileriyle gizli temaslarda bulunmuş ve bu Yahudilerin ana vatanlarına dönmek istediklerini öğrenmiştir. Ebu Mazan, Arap Yahudilerinin geri dönmelerini en önce kabul eden Arap Liderlerinin Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat ve Suriye Devlet Başkanı Hafız Esat olduklarını belirtmiştir. Bu arada Fas, Irak, Kuzey ve Güney Yemen de Arap Yahudilerini geri alabilmek amacıyla yasa tasarıları hazırlanması yolundaki çalışmalara başlamışlardır.

Carter kıtalararası balistik füzelerin sayısında yüzde 80 oranında kısıntı istemiş

WASHİNGTON-(AA)- "International Herald Tribune" gazetesi, ABD Başkanı Jimmy Carter'ın göreve başlamadan bir hafta önce Pentagon yetkililerinden, kıtalararası balistik nükleer füzelerin sayısının yüzde 80 oranında azaltılmasını ve bu konuda etraflı çalışmalar yapılmasını istediğini açıklamıştır. Gazeteye göre Başkan Carter, Amerika'nın kıtalararası füzeler sayısının denizaltılardan atılabilen 200 ya da 250 adet füzeden oluşmasının yeterli olacağı görüşünü de belirtmiştir.

Gazete, Başkan Carter'ın Batı Avrupa ülkelerinin savunmasını altüst edecek ve bu ülkeleri yok olma tehlikesiyle karşı karşıya bırakacak teklifinin Pentagon yetkililerini dehşete düşürdüğünü ve Amerikan Savunma Bakanlığı çevrelerinde şok etkisi yarattığını yazmaktadır.

"International Herald Tribune" gazetesinin konuya ilişkin yazısı şöyle devam etmektedir.: "Başkan Carter, bu isteğini 12 Ocak tarihinde yapılan bir toplantıda ileri sürmüştü. Nevar ki kendi Savunma Bakanı Harold Brown bile Başkan Carter'ın bu isteğini olumlu karşılamadığını davranışlarıyla belli etmiştir. Amerika'nın nükleer cephaneliğinin yüzde 80 oranında kısıtlanması isteği, Pentagon yetkililerinde çok daha büyük bir şaşkınlık ve şok etkisi yaratmıştır.

Gerçi Başkan Carter böyle bir kısıntının, ancak Sovyetler'in de aynı ölçüde bir kısıntı yapmaları halinde söz konusu olacağını belirtmektedir. Ancak Pentagon yetkilileri bu ölçüde bir kısıntının Batı Avrupa'nın güvenliğini hiçe saymak ve Batı Avrupa ülkelerini kaybetmek anlamına geleceği kanısındadırlar."

Mısır'da çıkan karışıklıklar sırasında toplam 1250 kişi tutuklandı

KAHİRE-(THA)-Mısır'da temel tüketim maddelerine yapılacak zamları protesto amacıyla 18-19 Ocak günleri Kahire ile diğer kentlerde çıkan karışıklıklarla ilgili olarak 1250 kişinin tutuklandığı bildirilmiştir.

Adalet Bakanı İbrahim El Kalyubi, devletin denetiminde bulunan Ortadoğu Haberler Ajansına verdiği demeçte, tutuklananlardan 200 kişinin "yıkıcı yer altı örgütlerinin' üyesi olduklarını önesürmüştür.

Brezilya'da su baskını 32 kişinin ölümüne yolaçtı

RİO DE JANEİRO-(THA)

Brezilya'nın dağlık dinlenme kenti Teresopolis'in tepelerinde bulunan gecekondu bölgesinde şiddetli yağışların neden olduğu toprak kaymalarında 32 kişinin öldüğü, 60 kişinin de yaralandığı polis tarafından bildirilmiştir.

Toprak kayması kentin çevresinde bulunan semtlere yayılmıştır.

Yetkililer, toprak kayması sonunda evsiz kalan yaklaşık 500 kişi için gıda ve yaralılar için de kan yardımı yapılması amacıyla çağrıda bulunmuşlardır.

Kayan toprak Teresopolis'e giden yolları kısmen kapattığından komşu kentlerden yardım yapılması güçleşmiştir.

G.Koreli yetkililer ABD'de Kongre üvelerine rüşvet dağıtmış

WASHİNGTON (THA) - Bir Amerikan Şirketinin, askeri malzemelerin satışı için Güney Kore yetkililerine ödediği paraların, daha sonra Güney Koreliler tarafından ABD Kongre üyelerine rüşvet olarak verildiği öğrenilmiştir.

"Washington Post" gazetesinin verdiği habere göre " E-Systems" adlı bir şirket Seul'deki Kore Araştırma Enstitüsü yetkililerine, askeri malzemenin satışı için 1 milyon 300 bin dolar ödemiştir. Ancak bu paralar, bir süre sonra ABD'deki Güney Koreli diplomat ve işadamlarına transfer edilmiş ve bunlarda ABD ve Güney Kore arasında ticari ve diplomatik bağların sıkılaştırılması karşılığında ABD Kongre üyelerine rüşvet olarak ödenmiştir.

Şimdiki halde ABD Değerli Evrak ve Döviz Komisyonu "E-Systems" şirketinin bu paraların kanunsuz işler için kullanılacağından haberi olup olmadığını araştırmaktadır.

OPEC ülkeleri petrol zammı konusunda uzlaşmaya varıyor

KUVEYT-(THA)-Kuveyt gazetelerinin bildirdiklerine göre, Suudi Arabistan ile Birleşik Arap Emirlikleri Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü'nün (OPEC) öteki 11 üyesinin 1977 yılının geri kalan bölümünde petrol fiyatlarını dondurmayı kabul etmeleri halinde petrol fiyatlarına yüzde 5 daha zam yapacaklardır.

OPEC'in 11 üyesi geçen Aralık ayında Doha'da yapılan toplantıda petrol fiyatlarına yüzde 10 zam yapmış, Suudi Arabistan ile Birleşik Arap Emirlikleri bu karara uymayarak zammı yüzde 5 oranında tutmuşlardı.

OPEC'in öteki 11 üyesi, Temmuz ayında yüzde beş oranında ikinci bir zam yapma kararını da almışlardı.

Dünyadan Yorumlar

THE MIDDLE EAST

OPEC'in bölünmesi

Şeyh Yamani'nin önde gelen bir petrol uzmanı olduğu herkesçe bilinmektedir. Bunun yanı sıra, Suudi Arabistan Petrol Bakanı, iş çevreleri ve basınla sürdürdüğü ilişkilerde takındığı kurnazca tutumla tanınır. O, tam bir profesyoneldir. Basın mensuplarına hitap etmesini bilmektedir. Yamani, haber türetmekte bile usta sayılmaktadır.

Bütün bunlara karşılık, Yamani'nin Katar'da yapılan son Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü (OPEC) toplantısında alışıldığınca başarılı olamadığı gözden kaçmamıştır. Aslında bu toplantıda, üye ülkelerin temsilcileri arasında beliren görüş ayrılıkları ne olursa olsun doğal olarak bir uzlaşmaya gitmeleri gerekmekteydi. Ancak, kişisel çıkarlar bu uzlaşmaya varılmasını önlemiştir.

Bize göre, OPEC anlaşmazlığını gidermek için vakit hala çok geç değildir. Bir yanda Birleşik Arap Emirlikleri ve Suudi Arabistan, diğer yanda geri kalan 11 OPEC ülkesi, dünyaya ve birbirlerine karşı açık ve dürüst bir tutum izlemelidirler.

Geçmişte İranlılar, Venezuelalılar ve Suudi Arabistanlılar OPEC'in kararlarını en iyi savunan örgüt üyeleriydi. Bir bakıma OPEC'in güçlenmesini onların sağladığından bile söz edilebilirdi. Ancak şimdi bütün bu ülkeler, sürdürdükleri savaşı bırakmış ve onlarla mücadeleye kararlı Batılılar karşısında hareketsiz kalmış durumdadırlar. Gerek Suudi Arabistan, gerekse diğer OPEC ülkeleri ılımlı bir tutum izleme ve görüş birliğine varma yolunda çalışmalıdırlar.

THE NEW YORK TIMES

Başkan Sedat'ın amacı

Aldığımız haberleri doğru yorumluyorsak, Başkan Sedat'ın, ülke içindeki kargaşayı ve ciddi olayları, bir dış politika avantajı haline dönüştürmek istediğini ileri sürebiliriz. Sedat, ABD'nin kendisine daha köklü bir yardım yapması gerektiğini düşünüyor gibi görünüyor.

Mısır Başkanı, ABD'den, Uluslararası Para Fonu'ndan ve Suudi Arabistan'dan daha büyük çapta yardım sağlamak için elinden geleni yapıyor. Son ayaklanmalar, fiyat artışlarından ötürü patlak vermiş ve olaylar sona erdiği zaman bile kaynaşma devam etmişti.

Kaynaşmanın ve tepkilerin, dış ülkeler üzerinde belli bir etki yapmak için düzenlendiğini ileri sürecek değiliz. Bu tür kargaşalar ve hoşnutsuzluk belirtileri en otoriter iktidarlar için bile tehlikeli olabilir ve dizginleri elden kaçırmak her zaman kuvvetli bir olasılıktır. Bununla birlikte, Sedat'ın bu tehlikeyi atlattıktan sonra, ne kadar büyük güçlüklerle karşı karşıya olduğunu dostlarına anlatabilmek için bu olaylardan yararlandığı söylenebilir.

Mısır ordusu, politikaya karışmak niyetinde değil gibi görünüyor. Bu bakımdan, Sedat için, iktidarı kaybetme tehlikesi pek söz konusu değil. Bununla birlikte, "Nasır, Nasır" diye haykıran öfkeli kalabalıklar, eski Başkanın iç politikadaki sosyalist tasarılarına ve dışarıda Sovyetlerle dostluk kurmaya dayanan tutumundan tam anlamıyla farklı yol izleyen bir rejim için her zaman büyük bir tehlikedir. Böylece, Başkan Sedat, zengin Arap ülkelerinin yaptığı yardımın artırılmasını, borç ödemelerinin geciktirilmesini ve ABD'nin daha fazla yakınlık göstermesini sağlamak için bu tehlikenin, dostları tarafından da açıkça görülmesini ve kabul edilmesini diliyor.

---

kısa dış haberler

PARİS Fransız hükümeti, Paris'teki Rodezya Enformasyon Bürosunu kapatmıştır. Resmi kaynaklar, Rodezya'ya karşı sert yaptırımlar uygulanmasını öngören Birleşmiş Milletler kararını yerine getiren Fransız hükümetinin, büronun tasfiyesi için Rodezya 'ya bir aylık süre tanıdığını söylemişlerdir.

Enformasyon Bürosu, Rodezya'nın tek yanlı bağımsızlık kararından sonra açılmıştı.

BRÜKSEL Ortak Pazar Komisyonu adına yapılan bir açıklamada, topluluk bölgesi içinde 1976 yılı otomobil üretiminin 1975 yılına kıyasla yüzde 17 oranında artış kaydettiği bildirilmiştir. Açıklamada 1975 yılı içinde Ortak Pazar bölgesinde 8.7 milyon otomobilin imal edildiği de belirtilmiştir.

Ortak Pazar Komisyonu yetkilileri, otomobil üretimi konusunda tüm bilgilerin henüz mevcut olmadığını, ancak topluluk bölgesi içinde bu yıl imal edilen otomobil sayısının 10 milyonu geçtiğini sandıklarını da açıklamışlardır.

Ortak Pazar ülkeleri, ilk kez 1973 yılında rekor düzeye ulaşmışlar ve toplam olarak 10.7 milyon otomobil imal etmişlerdi. Daha sonra, 1974 ve 1975 yıllarında bu üretim düzeyinin çok altına düşülmüş, ilk kez geçen yıl topluluk oto sanayiinde canlanma gözlenmişti.

NEW YORK - ABD'nin eski Başkanı Gerald Ford, Eğitimsel Kalkınma Akademisi 'nin Yönetim Kurulu Başkanlığına getirilecektir.

Açıklama Akademinin Başkanı Alvin Eurich tarafından yapılmıştır.

Merkezi New York'ta bulunan Akademi, kesinlikle kâr amacıyla çalışmamaktadır ve 1961 yılında kurulmuştur. Örgütün çalışma alanı içine kolej ve üniversiteleri uzun süreli eğitimsel ve finansman programlarına hazırlamak girmektedir.

KAHİRE Güvenilir kaynaklardan sızan haberlerden anlaşıldığına göre, Mısır hükümeti yetkilileri, ülkenin, Sovyetler Birliğine olan borçları konusunda vadenin uzatılmasını ve ödemelerin ertelenmesini istemektedirler. Haberi veren kaynaklar, Mısırlı yetkililerin bu konuyu yakında Kahire' ye gelmesi beklenen Sovyet heyeti ile görüşmeğe hazırlandıklarını da bildirmişlerdir.

MOSKOVA 1980 Olimpiyatlarının Moskova'da yapılacak olması nedeniyle Sovyetler Birliği'nde otel yapımına hız verildiği bildirilmektedir. 1980 yılına kadar 36 yeni otel, 5 motel ve 5 kamp yerinin yapımının tamamlanacağı haber verilmektedir. 40 bin kişilik olacağı belirtilen bu kamp yerlerinin ve diğer otel ve motellerin Sovyet Turizm Bürosu "İntourist" yararına yapıldığı söylenmektedir. 1980 Olimpiyatları sırasında 6 milyon kişinin Sovyetler Birliği'ni ziyaret edeceği sanılmaktadır.

PARİS İktisadî İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) Sekreterliği tarafından hazırlanan bir rapora göre, enerji kaynaklarının bugünkü şekliyle kullanılması, Batılı sanayi ülkelerinde toplumsal patlamalara, ekonomideki büyümenin durmasına, büyük çapta işsizliğe ve siyasal istikrarsızlıklara yolaçacaktır.

Yirmidört üye ülkesi bulunan OECD Örgütü Sekreterliğinin hazırladığı ve büyük önem verilen raporda belirtildiğine göre, Batılı sanayi ülkeleri enerji kaynaklarını bugünkü şekliyle kullanmağa devam ettikleri takdirde 1985 yılında ihtiyaçları olan petrolü bulmakta güçlüklerle karşılaşabileceklerdir.

ROMA Komünist iktisatçı Alberto Malagugini İtalya Anayasa Mahkemesi üyeliğine seçilmiştir. Malagugini, İtalyan Senatosu ile Millet Meclisinin yaptığı ortak oturumda büyük çoğunlukla üyeliğe seçilmiştir.

İtalyan basınında Malagugini'nin Anayasa Mahkemesi üyeliğine seçilmesi, İtalya Komünist Partisinin artan yetkisinin tanınması biçiminde yorumlanmıştır.

MANİLA -Filipinli yetkililer, Manila'da faaliyet gösteren Uluslararası Pirinç Araştırma Enstitüsünün, en kötü koşullar altında bile yetişebilen ve çok az sun'i gübre kullanımını gerektiren yeni bir pirinç türü geliştirmeyi başardığını açıklamışlardır.

Yetkililer, geliştirilen yeni pirinç türüne "Denizaltı" adının verildiğini bildirmişler, bu yeni pirinç türünün bir kez dikildikten sonra hemen hiç bakım istemediğini söylemişlerdir.

PARİS -Fransa'nın güneş enerjisiyle çalışan ilk santralinin faaliyete geçtiği bildirilmektedir. Bu konuda ABD ile büyük bir rekabetin varolduğu ve Fransa'nın Arap ülkelerine ve Üçüncü Dünya'ya güneş enerjisiyle çalışan santraller satışını hızlandıracağı belirtilmektedir. Pirene dağlarında bulunan bu santral, günde 64 kilovat enerji üretebilmektedir.

İNGİLİZ HÜKÜMETİNE SUNULMUŞ GİZLİ RAPORLARDAN...

DOĞU ANADOLU OLAYLARI 1924-1938

Belgeleri Türkçeleştiren Cahit DÜZEL

Büyükelçi Lindsay'den Chamberlain'e...

İstanbul 16 Ekim 1925

SON AYLARDAKİ AJİTASYONDAN SONRA, MUSUL İÇİN KOZLAR MAJESTELERİNİN HÜKÜMETİNDE...

-13-

Türkler, inançlı bir modernleşme hareketi içinde. Bunu Laisizm ve Pozitivizmle gerçekleştirmeyi umuyorlar...

"İngiliz Hükümetinin Türkiye sınırı yakınında Kürt anayurdu kurma girişimi, Türklerle aramızı açıyor ..."

Büyükelçi Lindsay: "Modernleşme, genç Türkiye'nin politikasının özünü oluşturuyor" Fotoğrafta I. T. B. M. M'nin açılışı.

BÜYÜKELÇİ LİNDSAY'DEN DIŞİŞLERİ BAKANI CHAMBERLAIN'E

İstanbul, 16 Ekim 1925

Efendim,

1. Türkler, Musul sorununun, Türk-İngiliz dostluğu önündeki tek engel olduğunu sık sık köylüyorlar ve bu sözde önemli bir gerçek payı bulunuyor. Büyük Britanya ile Türkiye arasında ilişkilerin önümüzdeki birkaç yıl içinde yakın, hatta sıcak bir dostluğa dönüşebilmesi bakımından aşağıda arzettiğim uluslararası koşulların olumlu olduğu düşüncesindeyim.

RUSYA

2. 1920'lerde gördükleri yardımlara ve yakın ilgiye ve bugüne kadar süren yakın ilişkilere rağmen, Rusya'nın güneyde yoğunlaşan faaliyetlerinden ve sloganlar değiştiği halde Sovyetler Birliğinin uyguladığı politikayla eski çarlık politikası arasındaki benzerlik, Türkiye'yi tedirgin ediyor. Gelecekte de durumun düzeleceği yolunda bir belirti görülmüyor. Çünkü, Rus siyasi düşüncesinin daha sola gitmesi beklenemez, buna karşılık sağa doğru yönelmesi çok daha muhtemel; eğer bugünkü enternasyonalizm terkedilirse, yerine eski dönemin açık yayılmacılığından başka birşeyin gelmesi beklenemez.

BÜYÜK BRİTANYA

3. Aynı şekilde, Büyük Britanya'nın Türkiye ile arasındaki ilişkiler, İstanbul'dan Vladivostok'a kadar bütün İngiliz ajanlarının da görüşüne göre, geçmiş dönemdeki yakın ilişkilere dönüştürülmelidir. Bir dizi tampon devletin ortaya çıkması İmparatorluğun yararınadır. Ve pek tabii, bu devletler, kendi içlerindeki ve aralarındaki bir sürü çekişmeler, şantajlar, bölünmeler sonucu kendi ulusal varlıkları için İngiltere'nin koruyucu bir nüfuza sahip olması gerektiği, Rusya'nın ise bunun tam tersi bir rol oynadığı kanısına varacaklardır.

Büyük Britanya için, Türk İngiliz ilişkilerinin düzelmesini sağlamak, azınlık hıristiyanlar sorunu daha küçük boyutlara indiğinden, eskisine göre çok daha kolay olacaktır. Öte yandan, Hindistan'da ve diğer bağımlı Müslüman ülkelerde siyasi-dini milliyetçilik akımının varlığı nedeniyle, Türkiye'yle ilişkilerin geliştirilmesinin gereği daha büyümüştür.

TÜRKİYE

4. Onbeş yıllık bir savaştan sonra kurulan genç Türk Cumhuriyeti, dünyanın bütün diğer ülkeleri gibi, bir nefes alma dönemine ihtiyaç duyuyor ve bu dönemi en iyi biçimde değerlendirmek istiyor. Modernleşme, politikasının özünü oluşturuyor; milliyetçilik ve laiklik ise buna yardımcı oluyor. Türklerin yaptığı herşeyde bir kargaşa hüküm sürmesine ve ideallerinde mantık bulunmamasına karşılık inançları köklü ve sağlam; ideallerini gerçekleştirmek için de büyük gayret gösteriyorlar. Programlarının modernleşme bölümünde Japonya'yı kendilerine örnek alıyorlar ve buhar, petrol, elektriğin getirdiği her yeniliği kullanıyorlar. Ayrıca bütün idari ve sosyal kurumlarını ve kanunlarını tepeden tırnağa değiştirmeyi hedef alıyorlar. Laikleştirmeyi ise sadece basit bir tanrı tanımazlık çağrısı olarak görmemek gerek; bu politika, modernleşme programını gerçekleştirmek amacıyla devletin bilinçli bir davranışı olarak saptanmış. Her Avrupalı yazardan, Türkler, İslamiyetin her türlü reformu boğan bir yelek olduğu fikrini duymuşlar. Milliyetçilik, yıllar önce ortaya çıkmasına rağmen ancak son olaylarla halkın kalbinde yer eden canlı bir güç haline gelmiş. Hükümetin programı ardındaki bütün itici gücü şimdi milliyetçilik oluşturuyor. Daha önemlisi, laisizmin ortadan kaldırdığı dinin yerine ortak bir duygu getiriyor. Hükümetin ideali, bütün dünyadaki Türkçe konuşan köylülere kollarını açan, sınırları belli bir Anadolu Devleti kurmak.

"MAJESTELERİN HÜKÜMETİ YENİ BİR DEVLET KURMAK İSTİYOR'

5. Geçen baharda çıkan Kürt ayaklanması bu politikayı şiddetle sarstı. Bölgede bir milliyetçilik akımı var, ama bu Türk milliyetçiliği değil. Hükümet tarafından teşvik gören Türk milliyetçiliği, laisizmi geri durumdaki bölge halkına benimsetemeyecek kadar dar görüşlü ve sekter nitelikte. Bu durumda, aşiretlerin ayaklanmasına hiç şaşmamak gerek. Hükümet huzuru sağlamak için mali reformlar uygulamaya başladı (aşar vergisini kaldırdı), ancak bu gibi ayaklanmaların bütün programı altüst etmesinden korkuluyor.

Hükümet bu nedenle, ne pahasına olursa olsun bölgedeki milliyetçiliği ezmek zorunluluğunu duyuyor. Ancak Majestelerinin Hükümetinin, Türkiye'nin güney sınırı yakınında Kürtlere bir çeşit anayurt kurma girişimi Türk Hükümeti tarafından doğrudan doğruya kendi politikasına yönelmiş bir tehdit olarak görülüyor. Majestelerinin Hükümeti için, Türkiye ile mümkün olduğu kadar az ilişkide bulunup, kayıtsız kalması başka, Türkiye'ye en hassas noktasından bir darbe indirmesi çok daha başka şeydir.

"MAJESTELERİNİN HÜKÜMETİ TÜM KOZLARA SAHİP"

Böylece, başladığımız noktaya, yani Musul sorununun Türk-İngiliz ilişkilerinin gelişmesi önünde duran bir engel olması konusuna yeniden dönmüş oluyoruz. Son birkaç ay içinde ortaya çıkan ajitasyonlardan sonra Majestelerinin Hükümeti bütün kozları ele geçirmiş ve istediği kartı oynayabilecek durumda; ancak, sorunun yalnızca bir sınır düzeltmesinden öte bir önem taşıdığı gözden uzak tutulmamalı. Majestelerinin Hükümeti, Güney Kürdistan'da milliyetçiliği geliştirmek yolunda, geri dönülmez bir biçimde bağlantıda bulunmuş olabilir; eğer bulunmadıysa, Milletler Cemiyetinin mandater devlete bu yönde baskı yapmayacağını düşünmek için elde yeterince neden var.

Bu mesajın bir nüshasını Majestelerinin Irak Yüksek Komiserliğine gönderiyorum.

R. C. LINDSAY

F. O. 424/263, s. 41-42, No:50

BÜYÜKELÇİ LİNDSAY'DEN DIŞİŞLERİ BAKANI CHAMBERLAIN'E

İstanbul, 20 Ekim 1925

Efendim,

16 Ekim tarihli mektubumda Türk-İngiliz gelişmelerinin geleceği ve ülkenin iç politikası konusunda bazı gözlemlerimi sunmuştum. Buna ek olarak, ayrı bir mektup halinde bu gözlemlerimi daha geniş bir biçimde aktarmanın yararlı olduğunu düşünüyorum...

2. Son yirmi yıl içinde birçok ülke, doğu milliyetçiliği denilebilecek bir düşünce akımının etkisine kapıldılar, bazıları ise bu dönemde daha kapalı bir hayat yaşadılar. Bunlardan yalnızca Türkiye, gerilimli adamları reformları gerçekleştirmede, diğer doğu ülkelerine kıyasla çok daha rahat davranabildiler; Büyük Savaş öncesinde bile, örneğin Mısır'da düşünülemeyecek şeyleri yapmayı başardılar. Savaşta bütün Müslüman ülkeler arasında yalnızca Türkiye yanlış tarafı tuttu ve bu hatanın yolaçtığı talihsizlikler, İstanbul'un Müttefiklerce işgali, Yunanlıların Batı Anadolu'yu işgali, ulusun bir bütün haline gelmesine katkıda bulundu ve yenileşme hareketini kolaylaştırdı; öte yandan, sokaktaki Türkün, normal pasifliğine ek olarak, duyarlılığı öylesine azalmıştı ki, diğer Doğuluları şiddetle sarsabilecek bazı olaylar karşısında hareketsiz kaldı...

YÜRÜTÜLEN MODERNLEŞME ÇABASI.."

3. Eski günlerde devlet, Osmanlı hanedanının kişisel mülkü gibiydi, ve Türk askerinden, hanedanın şerefi ve din için savaşması beklenirdi. Kendisine Osmanlı demesi öğretilmişti ve "Türk" sözü, barbar ve geri anlamına kullanılırdı. Eski Osmanlı İmparatorluğunda milli olan hiçbir taraf yoktu, hatta buna bütünüyle gayri-milli bile denebilirdi. Osmanlılıktan arınma süreci yıllar önce, bir edebiyat hareketi olarak başladı... Bugün ise bu hareket oldukça mesafe kaydetmiş durumdadır. Osmanlı hanedanı batağa batmış, bütün itibarını kaybetmiştir... Öte yandan, "Türkçülük" son derece yüceltildi; bugünkü yöneticiler, artık kendilerini ülke ile aynileştiriyorlar; Anadolu'daki her köylü, Mustafa Kemal'in Yunanlıları denize döktüğünü, İsmet'in müttefik Avrupa ile bir anlaşma imzalayarak nefret ettikleri yabancıların her türlü imtiyazını kaldırdığını biliyor. Doğu milliyetçiliği Türkiye'de, diğer İslam ülkelerine göre çok daha somut bir hedefe yönelmiş ve gerçek yurtsever bir nitelik kazanmış durumda. Bir üst yapının kurulabileceği oldukça sağlam bir temel atılmış.

4. Halen yoğun bir şekil de yürütülen laikleştirme ve modernleştirme programının Türkiye'yi güçlü bir devlet haline getireceği sanılmamalı.

YARIN: MUSUL KİME AİT OLACAK

Babıali'den Portreler

mehmed kemal

İnsan gazeteci olmaz, gazeteci doğar

Her derneğin, her sendikanın, her mesleki kuruluşun duvarında benimsenen bir slogan asılıdır. 1972 yılında, Eskişehir Gazeteciler Cemiyetini ziyaret etmiştim. Baktım, daha kapıdan girerken kocaman bir levha asmışlardı, üstünde: "Gazeteci olunmaz, gazeteci doğulur." yazılıydı. Altında da kocaman bir imza: Şinasi Nahit Berker! "Bizim Şinasi burayı da istila etmiş." diye düşündüm.

Şinasi Nahit Berker, bundan 25 yıl öncesinin çok renkli bir gazetecisiydi. Dediği gibi gazeteci olmamış, gazeteci doğmuştu. Gazeteci doğmuştu ama, deli fişekti, ele avuca sığmazdı. Benim kuşağımdandı. Yaşlarımız birbirine yakındı. Çocukluğumuz, o zamanın küçük Ankara'sında, aynı yıllarda geçmişti.

Babası hariciyeci olduğu için çocukluğunun bir parçası yabancı ülkelerde geçmişti. Babası daha çok İran'da kaldığı için, bir ara ona Acem Şinasi bile denmişti. Biraz bildiği Acemce ile bazı sözler ederdi. Tıbbiyeye gitmek istemişti. Belki de bu hevesi, çok yakın arkadaşı Hüsnü Göksel yüzündendi. Hüsnü Göksel şimdi ülkemizin çok değerli bir kanser uzmanıdır. Tıbbiyeye birlikte gitmek istemişlerdi ama, Şinasi okulu yarı yolda koymuş, liseden sonra, hepimizden önce kapağı Ulus'a atmıştı.

Bu arada Şinasi, küçük meyhanelerin müşterisi olmuştu. İlk günlerde, o günlerin ünlü edebiyatçı ve sanatçılarının yanlarına yanaşmaz, onları uzaktan dikizlerdi. Bir yandan izlenimlerini bir kenara not ederdi. Şairler, içerler, tartışırlar, arada bir de kavga ederlerdi. Şinasi günün birinde Ulus'da "Şairler" diye bir öykü yayınladı.

Bu yazıya şairler fena şekilde alındılar. İçlerinde hukuk fakültesine devam eden, çiçeği burnunda, kendini önemli avukat sayanları var. Ulus'u mahkemeye verdiler. Ulus gazetesi "İradeyi Milliye" olarak Sivas'ta kurulduğundan beri, böyle bir yazı yüzünden ilk kez mahkemeye veriliyordu. Yöneticiler Şinasi'ye fena halde içerlediler.

Üçüncü Asliye Ceza Mahkemesinde duruşma başladı. Yargıç, herkesin sevdiği Saffet Ağabey, Şinasi'nin avukatı da Asım Ruacan'dı. Hikayenin konusu özetlendi: 10-15 şair bir meyhanede birbirlerine şiirlerini okuyorlar, tartışıyorlar, sonra da ana-avrat birbirlerine giriyorlar.

Mahkemeye gelen şairler, böyle bir olayın geçmediğini, birbirleriyle edepli konuştuklarını, yazarın kendilerini kamuoyuna teşhir ettiğini hakarette bulunduğunu söylüyorlardı. Yazının hapis ve para cezası olarak karşılığını da istiyorlardı.

Yargıç, şairlere sordu:

"Madem siz edepli edepli konuştunuz, birbirinize hakaret etmediniz. Ana-avrat sövenler siz değilsiniz. Öyleyse nereden çıkarıyorsunuz, sözü edilen kişilerin kendiniz olduğunu?"

Tanıklar dinlemeye başlandı. Tanıklar da, kavga, gürültü edilmediğini, efendice konuşulduğunu söylediler. Ama şairler üstlerine alınıyorlardı.

"Efendim," diyorlardı, "Şiirlerimize aşağılık diyor. Tiklerimizden sözediyor. Örneğin şu arkadaşımızın altın çerçeveli gözlüğünden sözediyor."

Son tanık Şair Fethi Giray'dı, o dinlenecek ve mahkeme kararını verecekti. Fethi Giray konuşmaya başladı:

"Efendim, Şinasi Nahit'in yazdıklarının hepsi doğrudur. Hem de harfi harfine... Bu şairler kafayı çekince hır çıkarırlar, hikayedeki gibi kavga ederler."

Yargıç da, avukat da, Şinasi de birbirlerine baktılar. Lehte getirilen tanık böyle söylerse, aleyhte getirilecek tanıklar ne söylemezdi?

Şairler sonunda davadan vazgeçmeseler, Şinasi okkanın altına gidecekti.

Şinasi Nahit Berker, bundan 25 yıl öncesinin çok renkli bir gazetecisiydi. Dediği gibi gazeteci olmamış, gazeteci doğmuştur. Gazeteci doğmuştu ama, deli fişekti, ele avuca sığmazdı.

Ulus'a kolayca mı girdi, zorcu mı girdi, tartışılabilir. Ama Ulus'a sığamadı. İsmet Paşa'nın akrabası olması da Ulus'a sığınmasına yetmedi. Kabuğunu kırmak isteyen, taşkın, heyecanlı tuttuğunu koparan türden bir gazeteci olmak istiyordu. Oysa çalıştığı yer bir parti gazetesiydi, durmadan onu frenliyorlardı. Onun için Şinasi gazeteyle, gazeteyi yönetenler Şinasi'yle uyuşamıyorlardı. Her zaman bir hır çıkıyordu.

Arı gibi çalışıyordu. Röportajlar, çeviriler yapıyor, her boş sayfayı bitmez, tükenmez bir enerji ile dolduruyordu. Yeni bir kuşağın öncülüğünü eden, böyle çalışkan, ele avuca sığmaz gazeteciye alışamamışlardı. Ötekiler "salla başını, al maaşını" türünden gazetecilerdi. Öylesine yazıyor, çiziyordu ki, Ulus'da ona yetmemiş, "Kalburüstü" adında çıkardığı bir dergiyi de tekbaşına dolduruyordu. Kalburüstü, Readers Digest gibi bir şeydi. Belki tutar, tutturabilirdi de ama, ne dayanacak kadar parası vardı, ne de bugünkü dağıtım örgütleri vardı. Birkaç sayı sonra kapandı.

* Yarın: Yes canım, no canım.

Bir İrlanda öyküsü

ULUSUN KONUKLARI

Frank O'Connor

Noble niye beni tepelemek istesin ?

-3-

"Beni bu işe karıştırmayın," dedi Noble soluğu kesilirmişcesine.

Jeremiah Donovan sert sert baktı ona.

"Peki," dedi. "Feeney ile sen, sundurmadan kazma kürek alın, bataklığın öbür ucunda bir çukur kazın. Bonaparte ile ben arkanızdan geliriz. Kazma küreklerle kimseye görünmeyin. Başkalarının bilmesini istemem."

Feeney'le Noble'ın sundurmaya doğru gittiklerini gördük, biz de içeri girdik. Açıklama işini, Jeremiah Donovan'a bıraktım. Onları, İkinci Tabur'a geri göndermek üzere, emir aldığını söyledi. Hawkins, bildiği küfürleri sıraladı. Belcher bir şey demedi ama, onun da biraz bozulduğu belli oluyordu. Yaşlı kadın ise, biz ne dersek diyelim, onların burada kalmalarından yanaydı. Jeremiah Donovan öfkelenip onu haşlayıncaya değin, Belcher ile Hawkins'i övdü durdu. Jeremiah'ın huysuzluğu üzerindeydi. Kulübenin içi zifir gibi karanlıktı, gene de, lambayı yakmak kimsenin aklına gelmiyordu. İki İngiliz, kaputlarını alıp, yaşlı kadına, Allahaısmarladık, dediler.

"Tam bir yere alışıyorsun, karargâhtaki bir inek rahatınızı çok görüyor, hadi bakalım, başka yere sepetliyor," dedi Hawkins elini sallayarak.

"Eksik olmayın, madam," dedi Belcher. "Her şey için çok teşekkürler."

Evin arkasından dolaşıp, bataklığa doğru yola koyulduk. Jeremiah Donovan, işte o zaman söyledi onlara. Heyecandan zangır zangır titriyordu.

"Bizimkilerden dört kişiyi bu sabah Cork'ta kurşuna dizmişler. Buna karşılık olarak, biz de sizi vuracağız."

"Ne diyorsun sen yahu?" dedi Hawkins. "Böyle oradan oraya süründürülmek yetmiyormuş gibi, bir de senin soğuk şakalarını mı çekeceğiz."

"Şaka değil," diyor Donovan. "Ben de üzgünüm, ama doğru." Hoş değil ama görev karşısında boynumuz kıldan ince, falan gibi bilinen palavralara başlıyor.

Bu, n'apalım görev, söylevini çekenler, aslında bayağı tad alırlar yaptıkları işten. Çok gördüm böylelerini.

"Aman, bırak allasen," dedi Hawkins.

Hawkins'in kendisini ciddîye almadığını görünce, "İstersen Bonaparte'a sor," dedi Donovan. "Doğru değil mi, Bonaparte?"

"Doğru," dedim. Zınk diye durdu Hawkins.

"Bırak Allahını seversen, sağdıç!"

"Ciddî söylüyorum, sağdıç," dedim.

"Dalga geçiyor gibisin."

"O dalga geçse bile, ben geçmiyorum," dedi Donovan efelenerek.

"Bana ne hıncın var, Jeremiah Donovan?"

"Sana hıncım olduğunu söylemedim. Ama, niye sizinkiler, bizim tutsaklardan dördünü, kılları bile kıpırdamadan kurşuna dizdiler?"

Hawkins'i kolundan tutup çekti, fakat, ciddî olduğumuzu ona anlatmak imkânsızdı. Cebimde Smith Wesson tabancayı elleyip duruyor, kavga çıkarırlarsa, ya da kaçarlarsa ne yapacağımı merak ediyordum. N'olur, öyle bir şey yapsalar, diyordum içimden. Kaçarlarsa, ateş edemeyeceğimi biliyordum. Noble'ın da bu işin içinde olup olmadığını sordu Hawkins; evet, deyince, Noble niye beni tepelemek istesin? diye sordu. Biz niye tepelemek istiyorduk onu sanki? Bize ne yapmıştı ki? Sağdıç değil miydik hepimiz? Birbirimizi anlamıyor muyduk? Bilmemnesini bilmen n'aptığı İngiliz Ordusu'nun, bilmemnesini bilmem n'aptığı bütün subayları için bile olsa, bizleri vurabileceğini, bir an için olsun aklımızdan geçirmiş miydik?

Bu arada, bataklığın oraya varmıştık. Öyle kötü durumdaydım ki, sorularına karşılık bile veremiyordum. Karanlıkta bataklığın kıyısından yürüdük. Hawkins, arada bir susup, kurulmuş bir saat gibi yeniden başlıyordu sağdıçlık hikâyesine. Söylediklerimizin doğru olduğuna inanması için, kendi mezarını görmesinden başka çare kalmamıştı artık. N'olur, bir şeyler olsa diyordum; kaçmalarını ya da Noble'ın sorumluluğu benden almasını diliyordum. Fakat, içimden, Noble için daha bile zor olduğunu hissediyordum.

IV

Uzaktaki feneri gördük sonunda. O yana doğru yürüdük. Fener Noble'ın elindeydi; Feeney, karanlıkta, onun arkasında bir yerde duruyordu. Onların böyle sessiz ve hareketsizce bizi beklediğini görmek, bu işi düpedüz yapacağımızı hatırlattı bana, son umut kırıntısı da yok olup gitti.

Noble'ı tanıyınca, "Merhaba sağdıç," dedi Belcher eski sakinliğiyle. Hawkins, hemen ona koştu, tartışma yeniden başladı. Yalnız, Noble'ın söylenecek bir şeyi yoktu bu kez; fener bacaklarının arasında, başı öne eğik öylece duruyordu.

Hawkins'in sorularını yanıtlayan Jeremiah Donovan oldu. Sanki başka bir şey düşünemiyormuş gibi, belki yirminci kez, ne olursa olsun hiçbir zaman Noble'ı vurmayacağını söylüyordu Hawkins.

"Bal gibi vururdun," dedi Jeremiah Donovan.

"Git oradan be, vurmazdım işte!"

"Vurmazsan kurşuna dizileceğini bildiğin için vururdun."

(DEVAM EDECEK)

İLAN

İstanbul, Çamlıca da Kurulu özel Çamlıca Sanatoryumu işyeri işverenliği ile toplu iş sözleşmesi yapılacaktır.

275 sayılı Kanun hükümleri uyarınca ilan olunur.

HAS-İŞ SENDİKASI

Basın:674-225

Eyüp Sulh Hukuk Mahkemesi Satış Memurluğundan

Esas 1976/856 Satış 1977/1

Eyüp Göktürk köyü köy içi mevkiinde kain 9 pafta 196 parsel sayılı tapuda arsa ile ev olarak kayıtlı 488 12 M2 mikdarındaki gayrimenkul, aynı köy su yolu köy tarlası mevkiinde 9 pafta 197 parsel sayılı tapuda çayır ve ev olarak kayıtlı 4630 M2 mikdarındaki gayrimenkul ile aynı köy köy içi mevkiinde 9 pafta 220 parsel sayılı tapuda çayır olarak kayıtlı 3880 M2 mikdarındaki 3 parça gayrimenkul şuyun izalesi için ayrı ayrı açık arttırma ve aleni müzayede ile satılacaktır:

TAŞINMAZIN NİTELİKLERİ:

1-196 parsel üzerindeki ev çökmüş olup gayrimenkulun tamamı arsa bulunmaktadır:

2-197 parsel üzerinde 2 katlı 8x5 M2 ebadında tuğla yapılı bir ev mecuttur. Birinci katta giriş holünün sağ ve solunda iki oda mevcut olup banyo, tuvalet ve mutfak vardır. İkinci katta ise iki oda mevcut olup mutfak ve sandık odası vardır. Elektriği mevcut olup içme suyu önünden akmaktadır:

3-220 parselde iki ahır vardır. Birinci Ahır 8x27 M2 olup biriketten yapılmış içi sıvalı taban beton ve 3 odalıdır: İkinci Ahır 8x25 m2 olup tuğladan yapılmış bir odanın içi sıvasız, iki odanın içi sıvalı olup Üç odalıdır:

TAŞINMAZIN DEĞERİ: Bulunduğu mevkiilere ve günün rayicine göre:

1-196 parselin m2 sinin 60 lira olduğu arsa ile içindeki ağaçlar dahil muhammen kıymetinin 29787,20 lira olduğu,

2-197 parselin M2 sinin 60 lira olduğu üzerindeki bina ve çayır da dahil olmak üzere muhammen kıymetinin 477800,-Lira olduğu,

3-220 parselin M2 sinin 60 lira olduğu ve içindeki İki ahırla birlikte muhammen kıymetinin 432800,-lira olduğu,

TAŞINMAZIN TAPU KAYDI:

Dosyada mevcut kayda göre gayrimenkulun tamamı Mehmet oğlu İSMAİL KADI adına kayıtlı bulunduğu,

Gayrimenkuller ayrı ayrı olmak suretile yarım saat ara ile İ İ K hükümleri dairesinde Birinci satışının 1/3/1977 Salı günü saat 14,00-15,30 arası Eyüp Sulh Hukuk mahkemesi kaleminde yapılacaktır: Bu satış da muhammen kıymetlerin % 75 ini bulmadığı takdirde satış 10 gün sonra İkinci arttırmaya bırakılır. İkinci Arttırma ayni yerde ayni saatlarda 11/3/1977 Cuma günü yapılacaktır: İhale Damga resmi ve tellaliye, tapu kaydı harç ve masrafları alıcıya aittir: Birikmiş vergiler satış bedelinden ödenir: Şartname 1/2/1977 tarihinden itibaren açıktır: İhaleye iştirak edenlerin % 10 teminatı satış memuruna yatırmaları lazımdır. Satış peşin para iledir. İstenildiğinde mehil verilebilir, verilen müddet sarfında ihale bedeli ödenmezse İ İ K nun 133. maddesi tatbik olunur. İhaleye iştirak edenler her türlü bilgiyi edinmiş ve dosyayı okumuş, gayrimenkulleri mahallinde görmüş sayılırlar:

İlan olunur:

Basın:696-224

Yalçıntaş'ın bulunduğu bilirkişi heyetinin raporu reddedildi

Eski TRT Genel Müdürü Nevzat Yalçıntaş, Prof. Orhan Tuna ve Mansur Güven'den kurulu bilirkişi heyetinin ÇBS grevi ile ilgili bilirkişi raporu, Eyüp İş Mahkemesince "yetersiz" olduğu gerekçesiyle reddedilmiştir.

Bilirkişi raporunda; "... Hülasa ve netice olarak, sendika tekliflerinin kabulü halinde bu külfetlerin işyerinin çalışmasını sürdürmesinde büyük ve ehemmiyetli mali ve ekonomik güçlüklere yolaçacağı kanaatine ittifakla varılmıştır." denilmektedir.

Eyüp İş Mahkemesinin bilirkişi raporunu reddeden kararının 1. ve 2. maddeleri aynen şöyledir:

"1. Bilirkişi raporunda hesabın dayanakları gösterilmemiştir. Denetimi imkânsız olan bilirkişi raporu yetersizdir, bu nedenle yeniden bilirkişi tevkikatı yapılmasına,

2. Sadece ÇBS kollektif şirketi vekili tarafından 30.7.1976 günlü lâyiha içindeki (Ek 17 sayılı) yazıda gösterilen rakamlar üzerinde orantı kurmak ve Durmuş-YaşarOğullarından 24.11.1976 Marshall 22.11.1976 ve Devilux 23 Kasım 1976 günlü cevabı yazılarında belirtilen (emek masrafları artış oranlarını) aynen geçirtmek suretiyle rapor tanzim eden bilirkişilerin bu sebepten mesailerine göre takdir edilen beşyüz lira ücretlerinin kendilerine ödenmesine." mahkemece karar verilmiş ve ayrıca yeni bilirkişi heyeti tayin edilmiştir.

ETAP OTELİ İŞÇİLERİNDEN İNTER İŞÇİLERİNE GELEN DAYANIŞMA

(Fotoğraflar: İSTA)

Etap işçileri, direnişteki İnter işçilerine döner ziyafeti çekti

İntercontinental Otelinde toplu sözleşme yapma yetkisinin Türk-İş'e bağlı Oleyis Sendikasına verilmesini protesto etmek için 21 Ocak Cuma günü Taksim Meydanında direnişe başlayan otel işçilerine, dün Etap Oteli işçileri tarafından döner ve pilav ziyafeti verilmiştir.

Bilindiği gibi, geçen Salı günü de Sheraton Oteli işçileri bir öğle yemeklerini İntercontinental Otelinin direnişteki işçilerine getirmişlerdi.

Diğer yandan, İntercontinental Oteli işvereninin Hilton Oteli kadrosundan işçi getirttiği ve otelde çalışmakta olan işçileri de müşterilerin kaldıkları odalarda yatırarak, müşterilere çıkan yemeklerden verdiği öğrenilmiştir. Çalışan işçilerin otelden dışarı çıkartılmadığını öne süren sendika yetkilileri, işçilerin ailelerinin, otelin danışmasına gelip uzun bir süredir evlerine uğramayan işçileri sordukларını fakat bir cevap alamadan geri döndükleri bildirilmiştir.

İSTA muhabirinin DİSK'e bağlı Turizm-İş Sendikası Genel Başkanı Ömer Ülkü'den aldığı bilgiye göre, otelde halen çalışan işçiler 60 imzalı bir bildiri yayınlamışlar ve bildiride direnişteki Turizm-İş Sendikası üyelerinin haklı isteklerine katıldıklarını belirtmişlerdir.

Öteyandan, direnişteki İntercontinental Oteli işçileri halen otelde çalışan arkadaşlarına bir bildiri yayınlayarak, doğal demokratik istemlerini haykırdıkları için coplandıklarını ve işvereni dize getirecek güçlerinin, birliklerinin olduğunu belirterek özetle şöyle demişlerdir:

"Bizlerin birliğini parçalamak için kurt işveren kuzu gibi görünmek istemektedir. Sizlere düşen görev bu oyuna gelmemek ve dışarıda onurlu mücadele veren bizlerin yanında yerlerinizi almaktır.

Unutmamalısınız ki, siz de emeğinizle geçiniyorsunuz. İşçilik onurumuzu koruma mücadelemizde yeriniz boş ama bizim kucağımız açık."

Son alınan haberlere göre, İntercontinental Oteli işvereni bir bildiri yayınlayarak işçilerin dışardan noter getirterek çoğunluk sendikasını saptamalarını, kendisinin de bu saptama sırasında bir gözlemci yollayacağını belirtmiştir. Bu sabah noter çağırılmış ve işçiler işverenden otelde çalışanların listesini istemişlerdir. Fakat işveren listeyi vermemiştir. Dolayısıyla da yapılacak olan sayım, listenin verilmemesi yüzünden yapılamamıştır. (İSTA).

İntercontinental Otelinin direnişteki işçileri Etap Otelinden gelen arkadaşlarıyla döner ve pilâv yerken...

İşverenlerin ücret artışlarından yakınmaları gerçeği yansıtmıyor

DPT'ye göre, emeğin verim artışı ücret artışından daha yüksek

ANKARA, (İSTA)- Devlet Planlama Örgütü'nün hazırladığı bir rapora göre, emeğin verimliliğinde meydana gelen artışların, fiyat artışlarından çok daha yüksek olduğu belirtilmiş ve işverenlerin ücret artışlarından şikâyet etmelerinin gerçeklerle uyuşmadığı görüşüne varılmıştır.

Çalışma Sorunları Özel İhtisas Komisyonu raporunda, işçi ücretlerinin üretim maliyeti ve katma değer içindeki paylarının artmadığı öne sürülerek şu görüşler savunulmuştur:

"Gerek cari ve gerekse reel ücretler verimlilikle yakın bir ilişkisi olmakla birlikte, ücret artışları sürekli olarak emeğin verimliliğinin gerisinde kalmaktadır. Aslında toplu iş sözleşmelerinin yaygın olduğu bu dönemde, ücretlerle verimlilik arasındaki bu ilişki oldukça ilginçtir. Çünkü aynı dönemde topluiş sözleşmeleri ile sağlanan ücret artışlarından işverenler çok yakınmışlardır.

Aslında işçi ücretlerinin üretim maliyeti ve katma değer içindeki paylarının hemen hiç değişmediği bir gerçektir. DPT imalat sanayii anketlerinin verdiği sonuçlar, ücret artışlarının fiyat artışlarına hemen hiç etkisi olmadığını ortaya koymaktadır. 1965-1973 yılları arasında ücret artışları yüzde 205.7 olmasına karşılık, verimlilikteki artış yüzde 219.8 olarak gerçekleşmiştir.

Yıllar	Ortalama yıllık ücret TL.	Endeks	Verimlilik	Endeks
1965	7.960.	100	46.515	100
1966	9.490	119.2	48.449	104.2
1967	10.650	133.7	63.122	135.7
1968	11.720	147.2	69.857	150.2
1969	12.940	162.6	77.98	165.7
1970	16.920	212.6	100.557	216.2
1971	18.470	232.0	105.834	227.5
1972	20.310	255.2	112.112	241.0
1973	24.330	305.7	148.736	319.8

1976 yılında grevlerde kaybolan süre işçi başına günde 18 saniye

MESS VE DİĞER İŞVEREN KURULUŞLARI GREVLERDE GEÇEN SÜRENİN BÜYÜK ÜRETİM KAYIPLARINA YOLAÇTIĞINI ÖNE SÜREREK GREVLER YASASINDA KISITLAMALAR İSTERKEN, 1976 YILINDA GREVDE GEÇEN SÜRELERİN İŞÇİ SAYISINA BÖLÜMÜ SONUCU ELDE EDİLEN RAKAMLAR İŞVERENLERİN YAKINMALARININ HAKLILIĞINI ŞÜPHELİ DURUMA GETİRMEKTEDİR.

ANKARA-(İSTA)-Kısaadı MESS olan Madeni Eşya Sanayicileri Sendikasının yaptığı bir açıklamaya göre, 1976 yılında grevlerde 3 milyon 193 bin 192 saat zaman kaybı meydana gelmiştir. MESS'in rakamları üzerinde yapılan bir hesaplamaya göre, Türkiye'de bulunan ve SSK kayıtlarından çıkarılan işçi sayısı 1 milyon 823 bin 338'dir. Bu rakkamlar üzerinden yapılan değerlendirmeye göre, grevlerde geçen süre işçi başına günde 18 saniye olmaktadır.

MESS ve diğer işveren kuruluşları grevlerde geçen sürenin büyük üretim kayıplarına yolaçtığını öne sürerek grevler yasasında kısıtlamalar isterken, 1976 yılında grevde geçen sürelerin işçi sayısına bölümü sonucu elde edilen rakkamlar, işverenlerin yakınmalarının haklılığını şüpheli duruma getirmektedir. Nitekim, geçtiğimiz yıl içinde yapılan grevlerde 3 milyon 193 bin 192 saatın kaybolduğu işveren çevrelerince belirtilirken, bunun daha önceki yıllara göre yüzde 40 oranında bir düşüş gösterdiği de belirtilmiştir.

Diğer yandan, MESS rakamları ve SSK kayıtlarına göre yapılan hesaplamada 1976 yılında grevde geçen sürenin işçi başına günde 18 saniye olduğu ortaya çıkmaktadır.

TÜSİAD'ın hazırladığı rapordan elde edilen rakkamlara göre de Türkiye'de 1976 yılında 14 milyon 486 bin kişi çalışmaktadır. Grevde geçen süreyi çalışanlar sayısına böldüğümüzde, kişi başına günde 1.5 saniyenin altında bir grev payı kalmaktadır. Yani, çalışanların herbiri hergün 1.5 saniye çalışmadıkları zaman, 1976 yılında grevlerde geçen süre kadar bir üretim durması meydana gelmektedir.

Hava-İş THY grevi için hükümete 3 Şubata dek süre tanıdı

İSTANBUL-Hava-İş Sendikası Türk Hava Yollarında aldığı grev kararı ile ilgili olarak Hükümete 3 Şubat'a tarihine kadar süre tanındığını bildirmiştir.

Akdeniz Haber Ajansı Muhabirinin Hava İş Sendikası yetkililerinden aldığı bilgiye göre, Devlet Bakanı Seyfi Öztürk Başkanlığında toplanan Yüksek Uzlaştırma Kurulu'nun hazırladığı tavsiye raporu yönünde faaliyet gösterilmesi için 3 Şubat 1977 Perşembe gününe kadar süre tanınmıştır.

BANKA İŞKOLUNUN SORUNLARINI BANK-SEN YÖNETİCİLERİ ANLATIYOR

Banka emekçilerinin örgütlenmesi yeni bir aşamaya girdi

Banka işkolunda, işkolu düzeyinde sendikaların kurulması sürekli olarak engellenmiştir. İşçilerin birleşmelerinden ve bütünleşmelerinden ürker banka işverenleri, kendileri Banka İşverenleri Sendikasında güçlerini birleştirirken, işçileri için "böl, parçala, yönet" ilkesini uygulaşmışlardır.

Ülkemizde, sendikalaşma daha doğrusu grevli, toplu sözleşmeli sendikalaşma hareketinin başladığı tarihte kurulan Bank-İş Sendikasının günün koşullarını, işçinin bilinç düzeyini hesaba katmadan, olayları değerlendirmeden giriştiği faaliyetler yüzünden, her banka bünyesinde işyeri sendikaları kurdurulmuş, bu sendikadan ayrılan işçiler işyeri sendikalarında toplanmıştır.

Aynı tarihlerde Yapı Kredi Bankasında da bir işyeri sendikası kurdurulmuş ancak ne varki hiç bir faaliyeti görülmemiştir. Bunu bir yerde gerçek bir sendikalaşma hareketine karşı işveren için emniyet subapı olarak nitelemek de olasıdır.

Bank-Sen nasıl kuruldu?

İlk sendikalaşma hareketinden sonra, Yapı Kredi Bankası işçileri 10 yıl gibi uzun bir süre, gerçek sendikalaşmanın hasretini duymuşlardır. Nihayet 1972 yılında Yapı Kredili emekçilerin tabandan gelen hareketi olarak Bank-Sen (Eski adı Yapı-sen) kurulmuştur. Daha önceki sendikalaşma denemesinin başarısızlığından ürken, tedirgin olan işçiler, işverenin de gerçek bir sendikalaşmaya karşı oluşu yüzünden uzun süre Bank-Sen'de bütünleşmemiş, ancak birinci dönem toplu iş sözleşmesinin imzasından sonra 1.4.1974 tarihinde bu sendikanın çatısı altında toplanmışlardır. Bu tarihten sonraki dönem Bank-Sen için, derlenip toparlanma, tabana yayılma ve tabanın bilinç düzeyini yükseltme için çalışma dönemi olmuştur.

DİSK Genel Başkanı banka emekçilerini uyarıyor

Bankalarda çalışanların DİSK bünyesinde örgütlenmesi ile ilgili değişik sendikaların "DİSK Sendikasıyız" diye örgütlenme yapmak istedikleri ve bu nedenle tereddütle karşılandığı öğrenilmiştir.

Bu konuda DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler özetle şöyle demiştir:

Tüm bankalarda çalışanların DİSK'teki işkolu sendikası, Bank-Sen sendikamızdır.

"Bankalarda çalışan kardeşlerimizin DİSK içinde örgütlenmesi Bank-Sen tarafından yapılmaktadır. Bunun dışındaki aldatmacalara itibar edilmemelidir"

Bank-Sen 1 Nisan 1976 tarihinde ikinci dönem toplu iş sözleşmesini imza etmiş, bu sözleşme ile üyelerine banka iş kolunda örnek olarak gösterilebilecek ekonomik haklar yanında, iş güvenliği ve insanca yaşama koşulları sağlamıştır.

Bank-Sen DİSK'e katılıyor

İşçi sınıfının birliği ve bütünlüğünün, başarıya erişmenin ön şartı olduğu bilinen bir gerçektir. İşte bu gerçekten hareketle, iş kolları yönetmeliğinin 21 ve 22 sıra numaralarında kayıtlı tüm işçileri kapsayan milli tip bir sendika haline dönüşmesi zorunluluğu ortaya çıktı. İkinci olağan büyük genel kurulda yapılan tüzük değişikliği ile Bank-Sen işkolu sendika haline geldi, yine bu genel kurulda, Delegelerin oybirliği ile Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonuna (DİSK) katılma kararı alındı.

Yöneticiler ne diyor?

Bank-Sen yöneticileri çalışmalarını şöyle anlatıyor, "Yapı ve Kredi Bankası emekçilerinin sorunlarını çözmek, başka bir deyimle mücadelenin sınırlarını dar tutmak üstelik sadece ekonomik mücadele ile yetinmek kanımızca işçi sınıfı mücadelesine ihanet etmek olur. Demokratik yollardan, kapkapçı sermaye düzenine karşı durulmadıkça, karaborsacılık, kayırıcılık, rüşvet, irtikâp pahalılık, ve işsizlikle mücadele edilmedikçe, işçi sınıfının sorunlarının kotarılması, işçilerin insanca yaşıyacak bir ortama kavuşması olanak dışıdır. Üyesi, temsilcisi ve yöneticisi ile bu bilince erişmiş olan sendikamız, bu nedenlerle öncelikle mücadele sınırlarını genişletmek için iş kolu düzeyine çıkmış, tüm banka, büro borsa, ve sigorta işçilerinin hizmetine girmiştir. Yine bu esaslardan hareket eden sendikamız, ülkemizde sınıf ve kitle sendikacılığının tek temsilcisi olan Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) na katılmak suretiyle işçi sınıfı mücadelesinde gerçek yerini almıştır.

16. Büyük Sendika

"Sendikamız gerek üye sayısı ve gerekse mali olanakları bakımından Türkiye'nin 16'ncı büyük sendikasıdır. İş koluna açıldıktan sonra, sendikamızın üye sayısı hızla yükselmektedir. 7/10986 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesine ekli 2 sayılı listede gösterilen ve kamu kesiminde çalıştığı halde işçi statüsüne geçirilen emekçiler büyük bir süratle sendikamıza üye olmaktadır. Özellikle Ziraat Bankası emekçileri bunların başında gelmektedir."

Örgütlenmede dayanışma

"Üyesi bulunduğumuz Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK), kendisine üye örgütlerden Banka iş kolunda örgütlenme görevini sendikamıza vermiş bulunmaktadır. Yine DİSK'in almış olduğu karar gereğince büro işkolunda ise Teknik-İş örgütlenecektir. Sendikamızla Teknik-İş DİSK'in almış bulunduğu bu karar doğrultusunda hareket etmekte ve örgütlenme uğraşlarında büyük bir dayanışma içinde bulunmaktadırlar. Mücadele hedeflerimiz, işçilerin demokratik kazanımlarını geliştirmek tüm çalışanların grevli toplu sözleşmeli sendikalaşma haklarına kavuşmalarını sağlamak, fikir özgürlüğünü, çalışma ve can güvenliğini sağlamak, faşizmin tırmanma eğilimine karşı tüm ilerici demokratik kuruluşlarla dayanışma içinde bulunmaktır.

Yukarıda, Banka iş kolunda ilk sendikalaşma denemesinin olumsuz sonuçlanması üzerine işverenlerin "Böl parçala, yönet" istemlerine uygun olarak her banka bünyesinde ayrı bir sendikanın kurdurulduğuna değinmiştik.

(DEVAM EDECEK)

BİTMEYEN KAVGA

JOHN STEINBECK'İN ÜNLÜ YAPITI

çizen: haslet soyöz

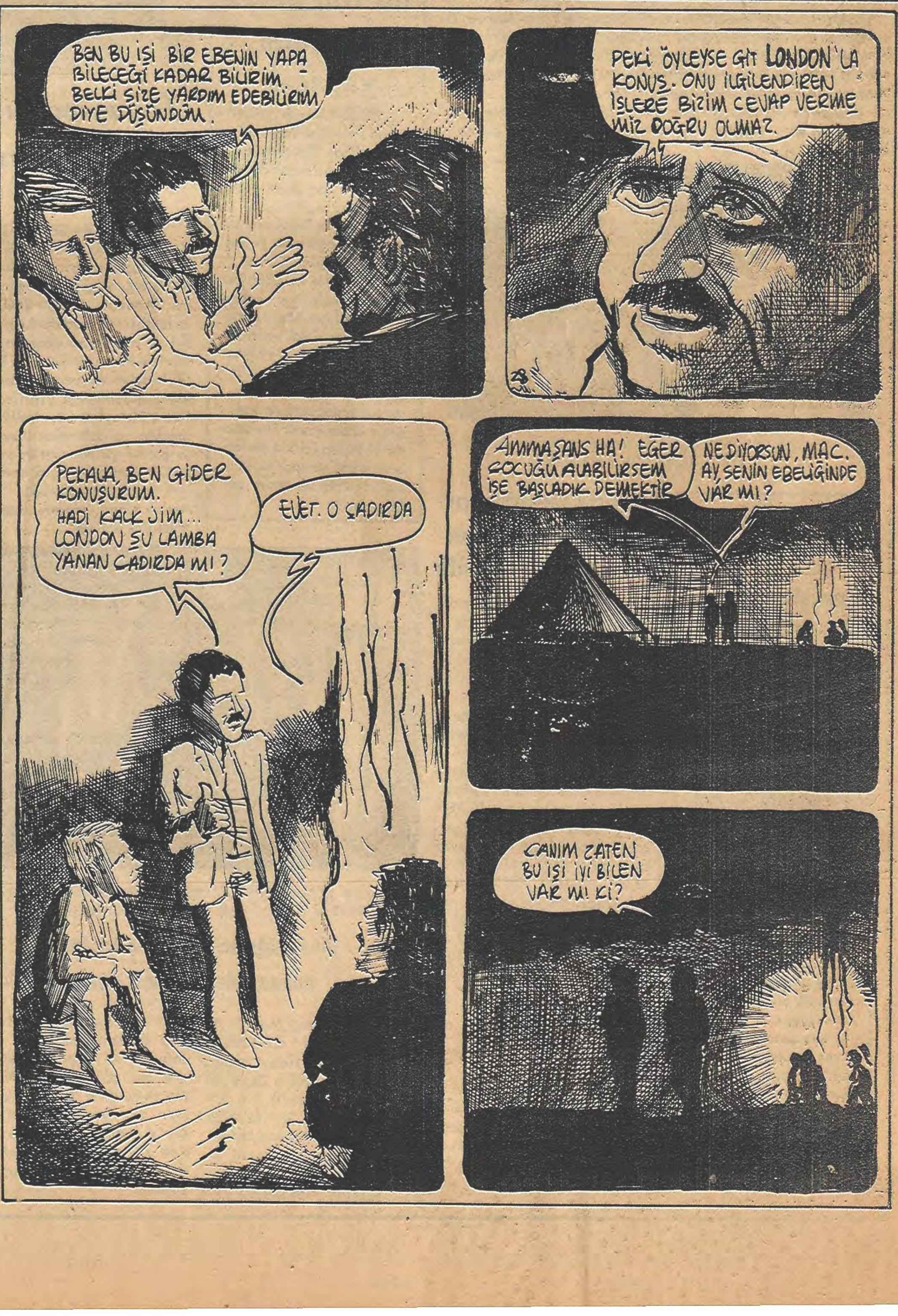
BEN BU İŞİ BİR EBENİN YAPABİLECEĞİ KADAR BİLİRİM. BELKİ SİZE YARDIM EDEBİLİRİM DİYE DÜŞÜNDÜM.
PEKİ ÖYLEYSE GİT LONDON'LA KONUŞ. ONU İLGİLENDİREN İŞLERE BİZİM CEVAP VERMEMİZ DOĞRU OLMAZ.
PEKALA, BEN GİDER KONUŞURUM. HADİ KALK JİM... LONDON ŞU LAMBA YANAN ÇADIRDA MI?
EVET. O ÇADIRDA
AMMA ŞANS HA! EĞER ÇOCUĞU ALABİLİRSEM İŞE BAŞLADIK DEMEKTİR
NE DİYORSUN, MAC. AY, SENİN EBELİĞİNDE VAR MI?
CANIM ZATEN BU İŞİ İYİ BİLEN VAR MI Kİ?

Seyfi Tatar ve Celal Sandal'ın ringlerdeki yerini dolduramadık

İlk üç sırayı Sovyetler Polonya ve Romanya alıyor

Avrupa boks sıralamasında 14 ülke arasında Türkiye'ye yer yok!

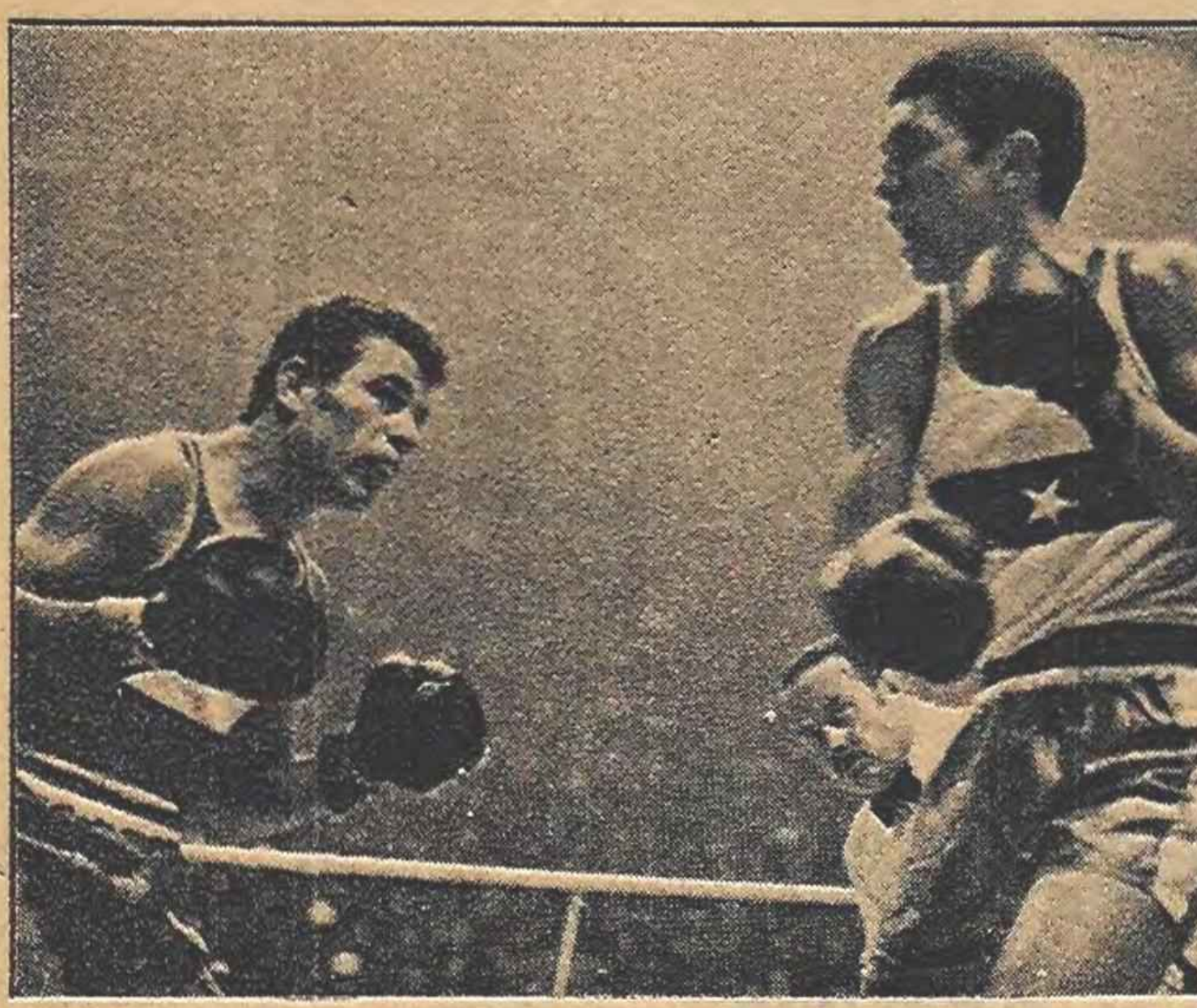

Seyfi Tatar yumruklarıyla Avrupa ringlerinde rakiplerini yıldıran iki boksörümüzdü. Onların yerlerini doldurulamadığı ortada.

VARŞOVA (ÖZEL)–Polonya boks uzmanlarının saptadıkları Avrupa Boks Sıralamasında, Türkiye, ilk 14 ülke arasına bile giremedi. Oysa, geride bıraktığımız yılda, Kemal Sonunur Balkanlarda, Köksal Özoğluöz de, Avrupa Gençler Şampiyonasında, sikletlerinde tüm rakiplerini yenerek, altın madalya kazanmışlardı. Anlaşılan, Seyfi Tatar ve Celal Sandal gibi iki değerli boksörümüzün bıraktıkları boşluğu, peşlerinden gelen gençler dolduramamışlardı ringlerde. Zaten, Türk boksunun başarılarında, bu iki boksörün büyük payı vardı. Sikletinde iki kez Avrupa ikinciliği elde eden Seyfi Tatar ve sert yumruklarıyle rakiplerini yıldıranı Celal Sandal'ın yumruk salladıkları zamanlarda, Türkiye, daima ilk 10 ülke arasına giriyordu Avrupa sıralamalarında.

SOVYETLER BİRLİĞİ BAŞTA ONU POLONYA VE ROMANYA İZLİYOR.

Sovyetler Birliği, Montreal Olimpiyat ringlerinde ağır bir yenilgiye uğramasına karşın, Avrupa Boks Sıralamasında ilk yeri alıyor. Ülkesine 1 gümüş ve 5 bronzla dönen Sovyet boksörleri, ilk kez Olimpiyatlarda şampiyonluk kürsüsüne çıkamamalarına karşın milli karşılaşmalarda sağladıkları başarılı performanslarla, birinciliği Polonya ve Romanya'dan kopardılar. Daha sonra, Polonya ve Romanya, az farkla Sovyetler Birliğini izlemekte. Dördüncü sırada da, bir Doğu Avrupa ülkesi Demokratik Almanya bulunmakta. Son yıllarda aşama kaydeden Yugoslavya 6'ncılığı, İngiltere 7'nciliği, Bulgaristan da 8'inciliği almakta. Bir zamanlar boksta seslerini tüm dünyaya duyuran İtalya ve Fransa da sonlarda bulunmakta...

Celal Sandal bir şampiyonada birinci olmanın gururunu taşıyor.

AVRUPA BOKS SIRALAMASI

1–Sovyetler Birliği, 2–Polonya, 3–Romanya, 4–Demokratik Almanya, 5–Yugoslavya 6–Macaristan, 7–İngiltere, 8–Bulgaristan, 9–Federal Almanya, 10–İspanya, 11–İrlanda, 12–Finlandiya, 13–İtalya, 14–Fransa.

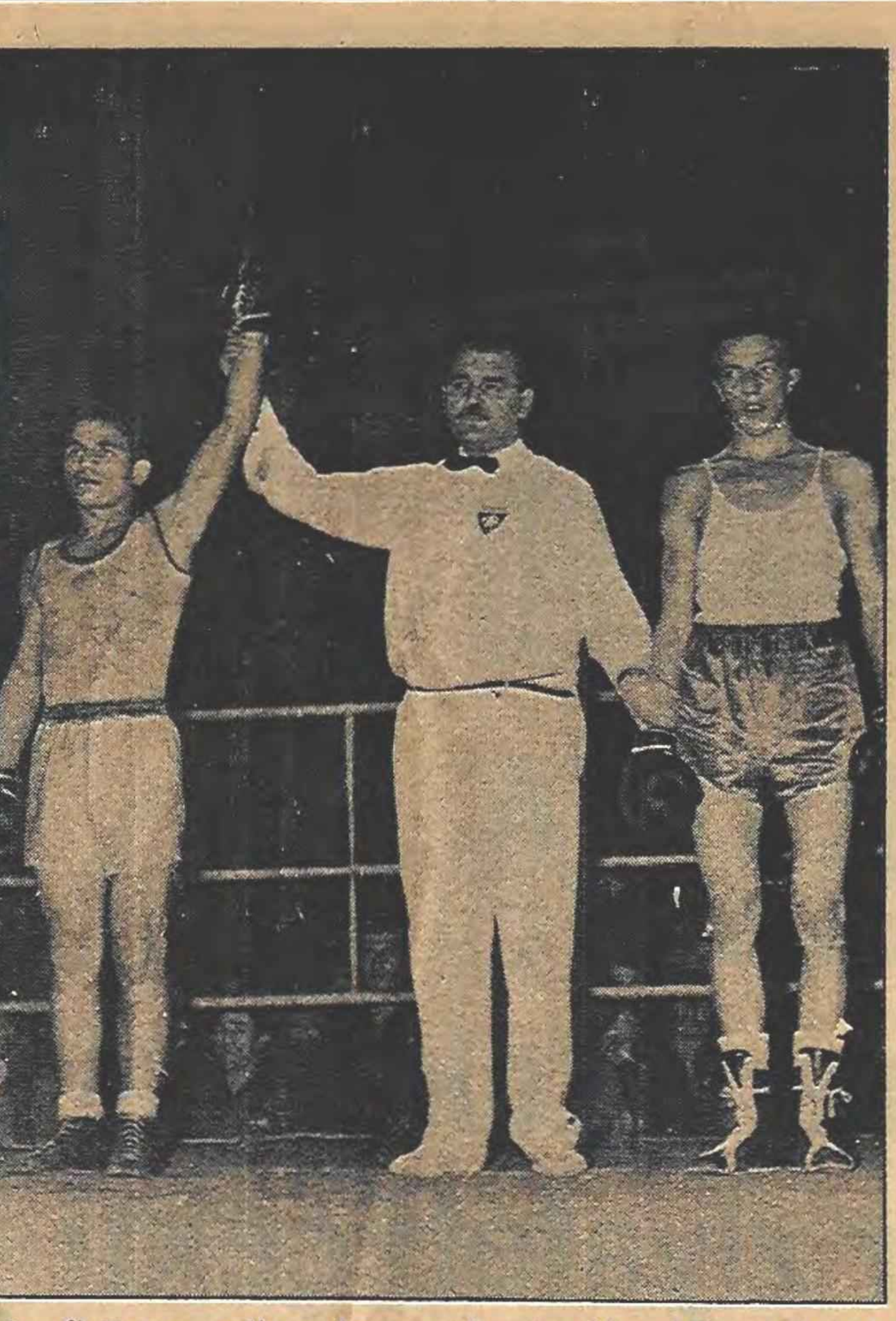

Seyfi Tatar galip gelmeye alışmış bir eldiven olarak Avrupa ringlerinde gücünü kabul ettirmişti.

Erzurumsporlu futbolculara 5'er bin lira ceza verildi

ERZURUM (THA) – 3. Türkiye Ligi Mavi Grubu iddialı takımlarından Erzurumspor iyice karıştı. Tokat maçında yenildikleri gerekçesiyle tüm futbolculara 5 biner lira ceza verildi. Ayrıca Sadun, Ünal ve Mehmet kadro dışı bırakılarak, transferi için 125 bin lira para verilen Ünal'ın da arabasına el konuldu.

Erzurumspor Yönetim Kurulu böylece son zamanlar da takımın aldığı yenilgilerden ötürü bir suçlu aramak zorunda kaldığını ortaya koydu. Erzurum'u terk eden Antrenör Turgut Kafkas'ın başarısızlığı sonucu takımda birlik sağlanamadığı ve bunun üzerine yöneticiler arasında bazı sürtüşmelerin çıktığı bildiriliyor.

Diyarbakırspor Genel Kaptanı Kalfagil açıkladı

Futbol Federasyonu mahkemeye veriliyor

ANKARA (THA) –Diyarbakırspor Kulübü Genel Kaptanı Mehmet Kalfagil bir demeç vererek Futbol Federasyonunun tutumunu kınadı. "Sahamızın kapanmasına yol açan Balıkesirspor maçının gözlemci ve hakem raporları açıklanmalıdır," dedi.

Diyarbakırspor'un büyük bir haksızlığa kurban gittiğini belirten Kalfagil, "kimse bizi çekemiyor. Gerekirse Danıştay'dan sonra mahkemeye de başvuracağız" şeklinde konuştu.

Kalfagil, daha sonra şunları söyledi:

"Balıkesirspor ile oynadığımız maçta dayak yiyen biz olduk. Televizyon ekibi, kasıtlı olarak hareket etmektedir. Şu anda kolum kırılmış vaziyettedir. Balıkesirsporlu futbolcular bana hücum ettiler. Televizyon acaba bunu niye göstermemiştir. Diyarbakırspor ligde mertçe mücadele vermektedir. Ancak bir takım kişiler aleyhimize çalışmaktadırlar. Federasyonca olaylı olarak kabul edilen Balıkesirspor maçının hakem ve gözlemci raporlarının açıklanmasını istiyoruz. Şayet burada suçlu olduğumuzu gösteren birşey varsa, cezamızı fazlasıyla çekmeye hazırız. Ama bir takım varsayımlara dayanarak saha kapatılmasına karşıyız."

Doğan Andaç'ın sözleşmesi bir yıl uzatıldı

ANKARA (THA)–Futbol Federasyonu Milli Takım Eski Teknik Direktörü Doğan Andaç'ın sözleşmesinin bir yıl uzatıldığı açıklandı.

Federasyon Kurulunun İstanbul'da aldığı karara göre Doğan Andaç'ın aylığı 10 bin lira brütten 12 bin lira brüt'e yükseltildi.

Futbol Federasyonu Eğitim Dairesinde çalışan öteki antrenörlerden Candan Tarhan, Çetin Güler ve Candan Dumanlı'nın da mukaveleleri sözleşme süresinin bitiminde yeniden uzatılacaktır.

Ken Norton: "Herkes bana Kral diyor" dedi

İSTANBUL (AKAJANS) Muhammed Ali'nin dövüşüp dövüşmeyeceği konusunda bir karar vermesi gerektiğini söyleyen Ken Norton, RİNG dergisine yazdığı yazıda dergisine yazdığı yazıda "–Kral benim. Herkes beni şampiyon diye çağırıyor. Ancak, taç olmadan krallık benim için bir anlam ifade etmiyor" dedi.

Samsunsporlu Tekin'i ebedi boykot üzmüyor

SAMSUN–(A A)–Konya İdmanyurdu ile Samsunspor arasındaki Türkiye Kupası maçında orta hakem Halit Gerçeker'e vurduğu gerekçesi ile Merkez Ceza Kurulu Tarafından ebedi boykot cezasına çarptırılan Samsunspor Kalecisi Tekin, "zaten futbolu bırakacaktım." diyerek bu karara üzülmediğini söyledi.

Daha sonra ceza almasına neden olan olaylı maça da değinen Tekin, sözlerine devamla şöyle konuştu.

"Olaylar hakem hatasından doğmuştur. Binlerce seyircinin gözü önünde affedilmez hatalar işleyen bir hakemin neden olduğu olayların bütün suçunun oyunculara yıkılması ve hakemlere karşı taraf tutan davranışlarda bulunulması futbolumuz adına üzücüdür.

Ebedi boykot ile cezalandırılmasına rağmen, "zaten futbolu bırakacaktım" diyen ve pek fazla üzülmediği göze çarpan Samsunsporlu Tekin, dostları arasında eğlenirken görülüyor. (FOTO-AKAJANS

Anadoludan kısa spor haberleri

5 er maç ceza almışlardı

Samsunsporlu Naim ve Cazip iki maç daha oynayamayacak

SAMSUN–(AKAJANS)–Olaylı Samsunspor–Konya İdmanyurdu Türkiye Kupası maçında olaylara karıştıkları gerekçesiyle 5 er maç ceza alan Samsunspor'un gözde futbolcularından Naim ve Cazip, takımlarının iki maçını daha saha kenarından izleyecekler.

Olaylara hiç karışmadan cezalandırıldıklarını öne süren Naim ve Cazip, "tedbirlerin kalkmasına sevindik." dediler.

Samsunspor'un iki cezalı futbolcusu Naim ile Cazip yanyana.... (FOTO:AKAJANS-SAMSUN)

Erzurum Belediyesi 30 milyon liraya spor sitesi yapacak

ERZURUM–(A A)–Erzurum Belediye Başkanı Orhan Şerifsoy Erzurum'da belediye tarafından 30 milyon liraya spor sitesi yaptırılacağını açıkladı.

Konu ile ilgili olarak basına bir açıklama yapan Belediye Başkanı Orhan Şerifsoy şöyle konuştu: "Erzurum'da belediye tarafından 30 milyon liraya mal olacak spor sitesi yaptırılacaktır. Arsası 10 milyon lira değerinde olan ve Erzurum'un en güzel yerinde yaptırılacak spor sitesinde Erzurumspor ile amatör 14 kulüp içinde yerler bulunacak ve spor kulüpleri ilk defa bir araya geleceklerdir.

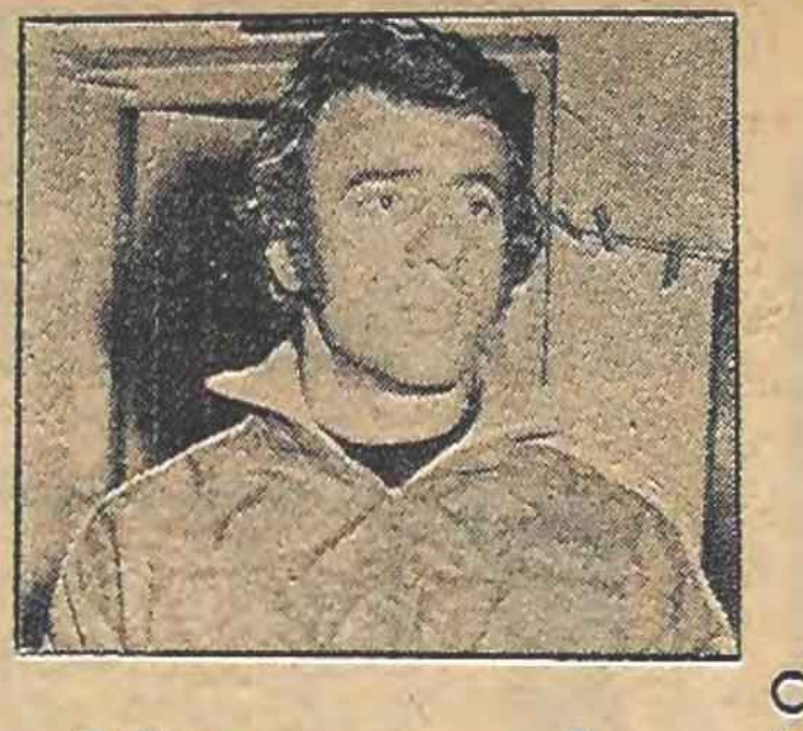

Hatayspor'u Kulüp Müdürü çalıştırıyor

ANTAKYA–(SELAHATTİN KARAGÜNDÜZ)–Yıllarca top koşturduğu Hatayısporun Kulüp Müdürlüğünü yapan Bülent Şener, Antrenör Güngör Tetik'in istifası ile antrenörlüğe getirildi. Hatayspor yönetim kurulunun, Antrenör Güngör Tetik'in işine son vermesinden sonra antrenörlüğe getirilen Hüsnü Hataylının bir trafik kazasında sakatlanması üzerine bu görevi üstlenen kulüp müdürü Bülent Şener işini sevdiğini ancak antrenörlüğü bir meslek olarak yapmayı düşünmediğini söyledi

Samsunspor genç takımı yenilmezliğini sürdürüyor

SAMSUN–(HALİL EKİNCİ)–Lig başından beri yaptığı bütün müsabakalarda hiç yenilgi almayan Samsunspor genç takımı ikinci yarının ilk maçında yine galibiyet alarak yenilmezliğini bir kez daha kanıtladı.

Samsunspor genç takımı çalıştırıcısı Nuri Aşangö rülüyor. (Foto:Akajans-

Kastamonuspor ikinci devre hazırlıklarına başladı

Kastamonuspor antrenörü Tuncay Demirtaş

KASTAMONU (AKAJANS)–Şanssızlıklara karşın ilk yarıyı ümit edilen bir şekilde kapatan Kastamonuspor ikinci yarı hazırlıklarını sıkı bir şekilde sürdürüyor.

Kastamonuspor'un başarılı antrenörü Tuncay Demirtaş, ikinci yarıda güçlü rakiplerle mücadele edeceklerini belirterek, "amacımız ilk üçe girebilmektir.

Adana Demirspor çalıştırıcısı Yüksel ikinci yarıdan ümitli

ADANA (THA)–Adana Demirspor çalıştırıcısı Orhan Yüksel "takımım ikinci yarıda finişe kalkarak düşme barajının dışına çıkacaktır." dedi.

Sezona Kızılcahamamda kamp yaparak girmelerine rağmen ilk yarıda başarılı olamadıklarını belirten Orhan Yüksel şöyle konuşmuştur:" Bir süre kendi sahamızda puan alamadık bu arada antrenör değişiklikleri takımı etkiledi. Futbolcular arasında da istenen uyum sağlanamayınca geldik puan cetvelinin alt sıralarına oturduk. Fakat şimdi çok değişik birçalışma şekli içindeyiz. İkinci yarıda çok daha iyi maçlar çıkararak düşme barajının üstünde olacağız...

Bu arada evini Adana'ya taşıyan Raşit'in de artık kafası daha rahat. Bu oyuncumuza güveniyorum. Raşit de forma giriyor."

Kimliğini gizleyerek güreşlere katılan kız öğrenci Sevilay Gürsel birinci ilan edilirken görülüyor.

Bir kız öğrenci erkeklerin katıldığı müsabakalarda birinci oldu

G. ANTEP (THA)–G. Antep'te yapılan ilkokullar arası greko-romen güreş müsabakalarında Dayı Ahmet Ağa ilkokulu kız öğrencilerinden Sevilay Gürsel(9), erkek takma adıyla katılarak kilosunda birinci oldu.

Sevilay Gürsel(9) erkek kardeşi Kubilay'ıngüreş antrenmanlarına katılabildiğini, ancak kendisinin kız olduğu için bu antrenmanlara katılmasına izin verilmemesi nedeniyle, saçlarını kestirerek (Yaşar) takma adıyla müsabakalara katıldığını söyledi.

Türkiye kros birinciliğinde üniversiteli kızlar başarılı oldu

ESKİŞEHİR (THA)–Türkiye kros birinciliklerinde üniversiteli kız atletler başarılı olmuş ve hayranlık uyandırmışlardır.

Kötü hava koşulları nedeni ile bir çamur tarlası haline gelen parkurda kız atletlerin gösterdiği büyük mücadele, ortaya koydukları çekişme nefesleri keserken seyirciler büyük tezahüratlar da bulundular.

Türkiye kros birinciliklerinde bütün rakiplerini geride bırakarak 3 bin metrede birinci gelen Manisa Spor Akademisi öğrencilerinden Füsun Öztürk takdir toplarken, Şerife Çiftçi ve Ülker Türk sakat sakat koşarak müsabakayı tamamladılar.

Yarış boyunca çok sayıda atlet müsabakayı tamamlayamamış veya ceremeli sakatlıklar geçirmiştir.

Futbol Federasyonu bugün toplanıyor

Süvari: "Sanlı yardımcı asistan olarak görev alacak"

İZMİR (THA)–Futbol Federasyonunun bugün Firuzan Tekil, başkanlığında toplanarak İstanbul'da yarım kalan konuları görüşeceği açıklandı.

Futbol Federasyonu Asbaşkanı Adnan Süvari, yapılacak toplantıda milli takımlarımızın idari koordinatörlerinin de saptanacağını belirterek teknik sorumlular tesbit edilmiştir. Şimdi öncelikle A Milli Takım ve diğer Milli takımlarımızın idari koordinatörlerini belirliyeceğiz" dedi.

Toplantıda temsilci ve gözlemci listeleri ile Milli Olimpiyat Komitesi Futbol Federasyonu temsilcisinin de saptanacağını açıklayan Asbaşkan Süvari, açıklamasını şöyle sürdürdü.

"–Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünden Futbol Federasyonu olarak bazı taleplerimiz olacak. Yapılacak toplantıda isteklerimizi kesin olarak belirliyeceğiz. Bu toplantı İstanbul'da görüşülen konuların devamı olacak önemli kararlar alınacağını zannediyorum".

Öte yandan A Milli Takım Teknik Direktörü Metin Türel'in isteği üzerine Sanlı' nın görev alacağını tekrarlıyan Süvari" Eğitim Dairesi ile Futbol Federasyonu arasında Sanlı'nın Milli Takımda asistan olarak görev yapması için polemik yaratılıyor" şeklinde konuştu.

Jimnastik Federasyonu yetkilileri tesis sorununa çözüm arıyorlar

ANKARA (THA)– Cimnastik Federasyonu Başkanı Ergun Şengül Ankara'da yapılan Türkiye şampiyonasından sonra görüşlerini açıkladı: "Tesis sorunumuz halledilirse sesimizi yurt dışında duyurabiliriz" dedi.

Cimnastik sporunun belli bir aşamanın göze çarptığını belirten Şengül THA muhabirine açıklamada bulundu.

"İki yıllık bir aradan sonra yapılan Türkiye Şampiyonası elimizde iyi bir potansiyelin bulunduğunu ortaya koymuştur.

Şampiyonaya katılacak bölgelere lisans mecburiyeti konması yüzünden Konya ve Adana'lı sporcular yarışmalara alınmamışlardır.

Bu arada 1. katagoride milli takıma girebilecek bazı sporcular sakat olduklarından müsabakalara girememişlerdir. Bütün bunlara rağmen yeni yeni kabiliyetlerin ortaya çıktığı bir gerçektir.

Ayrıca, yarışmaların televizyondan yayınlanması memnuniyet vericidir. Bu tutum devam ederse cimnastik sporu bir ağ gibi bütün yurda yayılacaktır.

Federasyon olarak cimnastik sporunu yurda yaymayı amaçlıyoruz. Bu arzumuz gün geçtikçe hedefe doğru gitmektedir."

Kazan kaynıyor

Güreş Federasyonu Genel Sekreteri görevinden alındı

ANKARA–(THA)–Güreş Federasyonu Genel Sekreteri Metin Hassoy görevinden alınarak Genel Müdürlük Müşavirliğine atandı.

Güreş Federasyonu Başkanı Zeki Avralıoğlu ile uzun süredir arası açık olan Metin Hassoy Gençlik ve Spor Bakanı Ali Şevki Erek ile görüşerek kendisinin bu görevden alınmasını istemişti.

Başkan ile Genel Sekreter arasındaki bu uyuşmazlık Bakan Erek' in emri ile böylece sona erdi.

Moralsiz Göztepe Mersin önünde

İZMİR 28 (THA)– Bugün Mersinidmanyurdu ile Türkiye Kupası üçüncü tur birinci etapta ilk karşılaşmayı oynayacak olan Göztepeliler özel bir otobüsle dün Mersin'e geldiler.

Göztepe Teknik Direktörü Bülent Eken Mersinidmanyurdu karşılaşmasından beraberlik amaçladıklarını belirterek "Zor maç olacak ancak istediğimizi elde edeceğimize inanıyorum. Futbolcularım beni mahcup etmiyecek" demiştir. Sarı kırmızılıların Mersin kafilesinde 16 futbolcu bulunmaktadır. Kulüp Başkanı Orhan Dout tur atlama halinde futbolculara süper prim verileceğini tekrarlamıştır.

Kadrosunda 4 Milli futbolcu bulunuyor

Eskişehirspor Romanya'nın Progrecul takımı ile oynayacak

ESKİŞEHİR (THA)– Türkiye Birinci Liginin devre arasından yararlanarak Romanya'nın Progrecul takımı ile özel karşılaşma yapacak olan Eskişehirspor hazırlıklarını tamamladı.

Eskişehirspor kulübünün davetlisi olan Türkiye'ye gelecek olan Progrecul Takımının çalıştırıcısı eski Eskişehirspor antrenörlerinden Popescu, Eskişehirspor'la özel karşılaşma yapmaktan memnunluk duyacağını belirterek daveti kabul ettiklerini açıklamıştır.

at yarışları

1–Koşu:
F. Sganarella, P:Gamoknara. S:Murat
2–Koşu:
F. Cihan 8, P:Ren, P:Hitay, S:Gökçay
3–Koşu:
F:Bedelhan, P:Hamido, P:Mesut, S:Şıhhan
4–Koşu:
F: Suma, P:Kocacelal, P:Banusultan, S:Yunus Emre
5–Koşu:
F: Dorukhan, P:Anavarza, S: Mabel.
6–Koşu:
F:Kızım, P: Türkan, P: Selvi, S:Şirin
7–Koşu:
F:Eylül 15, P:Büyükada, P:Köprülü, S:Çetiner.

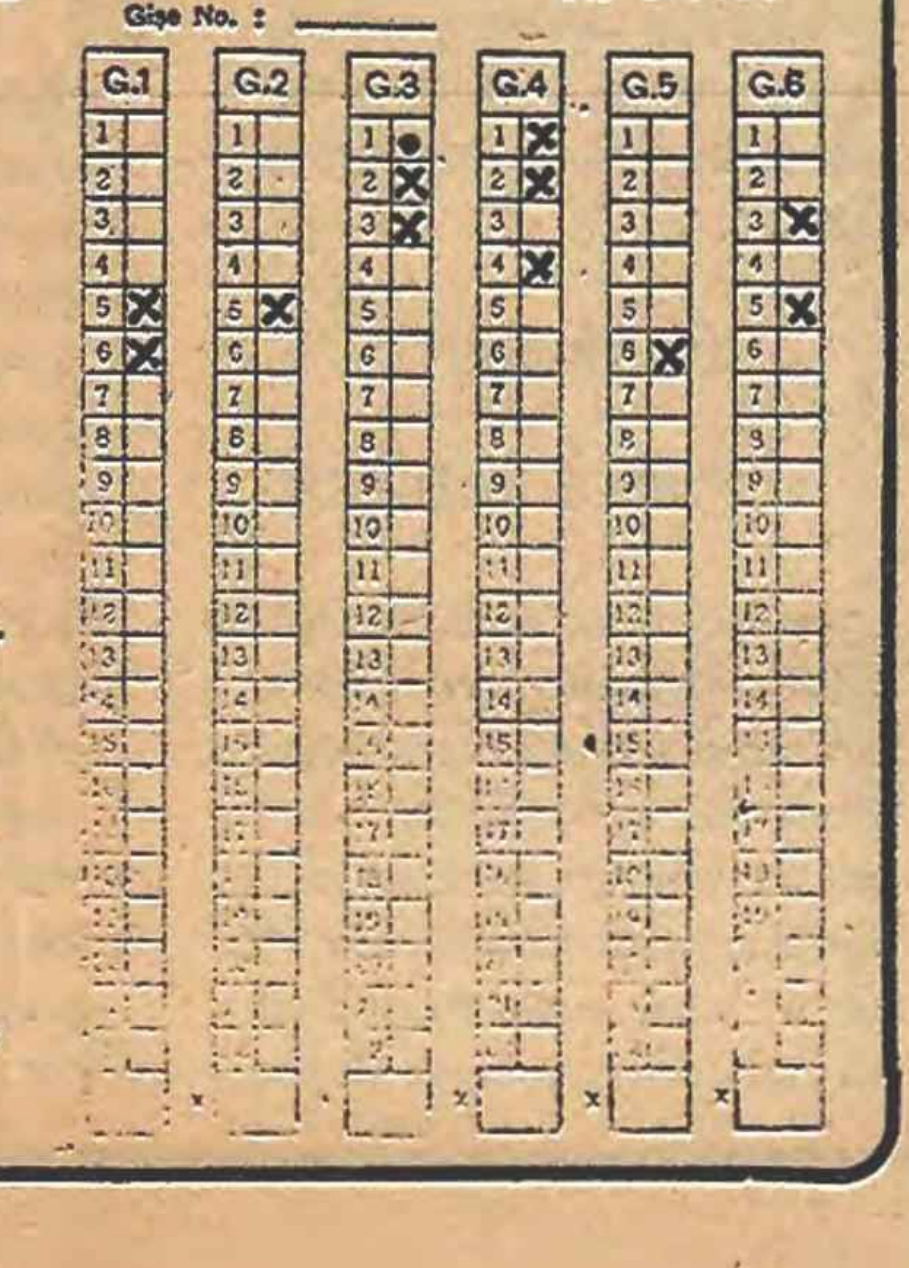

TÜRKİYE JOKEY KLÜBÜ
Altılı Ganyan Bileti
Yarış Tarihi: 30.1.1977
№ 269036
Gişe No. :
G.1
G.2
G.3
G.4
G.5
G.6

Fenerbahçe Stadının Beden Terbiyesine devri isteniyor

İSTANBUL (AKAJANS)–Uzun süreden beri yapımına çeşitli nedenlerle aralıklı olarak devam edilen Fenerbahçe stadını kulüp yetkilileri Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğüne devretmek için anlaşma yolları arıyorlar.

Fenerbahçe'nin böylesine büyük bir maddi yükün altına girmek istemediğini ifade eden yetkililer. "bizim risk olarak nitelendirebileceğimiz bu maddi yükün altına girmek çok zor geliyor." diyorlar

İZLENİMLER

Baştarafı 1. de)

Cumhurbaşkanını yanıltma yoluna gittiler. Kıyım kararnamelerini, devlet kademelerini ele geçirme projelerini hazırlayıp, hazırlayıp Çankaya'ya götürdüler. Cumhurbaşkanı bunları onaylamakta tereddüt edince "-İmzalamazsanız, hükümet dağılır. MHP ve MSP'yi tutamam. Bu hükümet dağılırsa yerine yenisi kurulamaz" dediler. Kararnameleri onaylattılar...

Cumhurbaşkanına söyledikleri doğru değildi, oysa...

MC'nin işbaşından uzaklaşması halinde yeni bir hükümet olanağı her zaman oldu. Bu koşul ve olanaklar her zamankinden daha güçlüdür bugün...

Öncelikle bugün CHP, insanlar öldürülürken, karanlık yüzlüler demokrasiyi hançerleme girişimlerini sürdürürken parti çıkarlarını düşünecek durumda olamaz. Fedakârlıktan kaçtığı takdirde halka hesap vermek zorunda kalacaktır. Cumhurbaşkanı da bunu böyle bilmelidir...

Bugüne dek, "bu hükümet giderse yerine yenisi konamaz" diyenler gerçeği öğrenmesin diye Cumhurbaşkanının etrafına aşılmaz bir duvar ördüler. Cumhurbaşkanının halkla, halkın temsilcileri demokratik kuruluşlarla, ilişkilerini kestiler.

Ana Muhalefet Partisi Lideri Ecevit, bile aylardır Cumhurbaşkanıyla bir araya gelemedi. Ecevit olanları, doğruları, çıkış yollarını anlatma olanağını hiç bir zaman bulamadı.

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk, dünyanın ilgiyle gözlediği Türkiye'deki kanlı gidişi, Çankaya Köşkünde izledi. Komandolara toz kondurmamak için olanca titizliği gösteren Demirel aracılığıyla "gerçekleri" öğrenmeye çalıştı. Başbakan, "Türkeş gözlüğüyle" seyrettiklerini, Demirel ağzıyla "gerçek" adı altında her hafta Cumhurbaşkanına aktardı. Demirel'in eksiklerini "haber alma örgütleri" tamamladı. Bu Haber Alma Örgütleri Demirel ve "Güvenlik İşleri Yardımcısı "Türkeş"e bağlıydı" oysa. Olayları ve olanları onlar gibi değerlendirip, yorumlayarak aktardılar, Cumhurbaşkanına...

Demokratik kuruluşlar ve halkın önderliğiyle arasında aşılmaz duvarlar örülen Cumhurbaşkanı, olaylara Demirel ve Türkeş gözlüğüyle bakmak zorunda bırakıldı.

Şimdi artık, gözler Çankaya'ya çevrilmiştir. Halk ve halkın demokratik kuruluşları, halkın önderleri, analar, babalar gözlerini dikmiş Çankaya'ya bakmaktadırlar. Oradan gelecek sese kulaklarını kabartmış beklemektedirler.

"-MC gitmeli ve katliam durdurulmalıdır."

Cumhurbaşkanından beklenen budur. Bunun için yetkisi ve görevi vardır.

Tarafsız bir başbakan, MHP dışındaki partilerin katılmasıyla bir seçim hükümeti bile çözümdür. Çözüm yolları hazırdır. Halkın beklediği şimdi, Çankaya'nın sesidir. Bu ses fazla geçikmeden yükselmelidir, artık. Çünkü yazık oluyor insanlara...

ahmet kahraman

Waldheim 12 Şubat'ta Denktaş ve Makarios'la görüşecek

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER (A.A)- Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim'ın 12 Şubat'ta Lefkoşe'yi ziyaret ederek Kıbrıs Türk Federe Devleti Başkanı Rauf Denktaş ve Rum yönetiminin başı Başpiskopos Makarios ile görüşeceği açıklanmıştır.

Resmi sözcüsü, önceki gece Waldheim'ın bu konudaki şu demecini yayınlamıştır:

"Perşembe günü Kıbrıs'ta Birleşmiş Milletler gözetiminde yapılan görüşmenin yapıcı bir diyalogu ve Kıbrıs'ın sorunlarına çözüm getirmeyi amaçlayan ortak çabaların başlangıcı olmasını ümit ederim. Bu gelişmeyi memnunlukla karşılıyorum. 12 Şubat'ta Kıbrıs'ı ziyaret ederek iki lider ile Kıbrıs sorununun çözüme kavuşturulması konusunda nasıl ilerleme kaydedileceğini görüşmek istiyorum."

Bilindiği gibi Waldheim'ın sözünü ettiği görüşme Denktaş ile Makarios arasında gerçekleştirilmişti. Lefkoşe'deki Birleşmiş Milletler kaynaklarından öğrenildiğine göre Waldheim, 12 Şubat'ta Denktaş ve Makarios ile bir "İş yemeğinde" görüşecektir. Perşembe günü Denktaş ile Makarios'un 14 yıllık bir aradan sonra yeni bir görüşme yapmalarına yardımcı olan Kıbrıs'taki Birleşmiş Milletler özel temsilcisi Perulu Javier Perez de Cuellar da bu yemekte hazır bulunacaktır.

Waldheim, Lefkoşe'yi Mısır, Suriye, Ürdün, Lübnan ve İsrail'i kapsayan Ortadoğu gezisi sırasında ziyaret edecektir.

Waldheim, ABD Dış İşleri Bakanı ile Ortadoğu konusundaki Cenevre Barış görüşmelerinin yeniden başlatılması için izlenecek yol konusunda aralarında görüş ayrılıkları bulunduğu yolunda İsrail basınında çıkan haberleri yalanlayarak "Görüşmeler sürecinin ne şekilde bir yaklaşımla ele alınacağı konusunda genel bir anlaşmaya varmıştık" demiştir. Bilindiği gibi, ABD Dış İşleri Bakanı Cyrus Vance de bu ay içinde Ortadoğu'yu ziyaret edecektir. Hem Waldheim'ın, hem de Vance'ın Ortadoğu ziyaretlerinin ana amacı Cenevre görüşmelerinin yeniden başlatılmasını sağlamak olacaktır.

MAKARİOS, KARAMANLİS GÖRÜŞMESİ

Öte yandan Başpiskopos Makarios, önceki gün Yunan Başbakanı Karamanlis ile bir telefon görüşmesi yapmıştır. Kıbrıs Rum Radyosuna göre, Makarios, Karamanlis'e Rauf Denktaş ile yaptığı görüşme hakkında ayrıntılı bilgi vermiştir.

Telefon görüşmesinden sonra Atina ve Lefkoşe'de yapılan açıklamalarda, tarafların görüşmeden memnun kaldıkları bildirilmiştir.

Karataş

(Baştarafı 1. de)

iresi, dosyanın duruşmaya konulmasına mahal bulunmadığına karar vermiştir.

Danıştay Kanununun 95'inci maddesine göre, Dava Daireleri ile Dava Daireleri Kurulu kararlarının kesin olması nedeniyle Şaban Karataş'ın, Genel Müdür olarak duruşmada bulunamayacağı ve yine Genel Müdür olarak başkasına verdiği vekaletname ile de kendisini temsil ettiremeyeceğinin belirtildiği kararda özetle şöyle denilmiştir:

"Bu koşullar içinde Şaban Karataş, bu davada Genel Müdür olarak bizzat duruşmada bulunamıyacağı gibi, Genel Müdür olarak başkasına verdiği vekaletname ile de kendisini temsil ettiremez, ancak 359 sayılı yasadaki esaslar gereğince davalı Genel Müdürlüğün yetkili bir başka kişi tarafından temsili sözkonusu olur."

SENDİKALI PERSONELİN SÖZLEŞMELERİ FESHEDİLDİ

Karataş TRT televizyonunda çalışan sözleşmeli personele bir bildiri yayınlayarak görevlerine son verildiğini bildirmiştir. Bu bildiri, görevinden alınan TRT Televizyon Dairesi Başkanı Fahrettin Işıkçı'nın yerine bakmakta olan Turgut Gürel tarafından sendikalı personele tebliğ edilmek istenmiş, ancak sözleşmeli personel kendilerinin değil bağlı oldukları sendikanın muhatap alınmasını istemişlerdir.

TRT Televizyon Dairesinde 150'ye yakın sözleşmeli personel bulunmakta ve yayın hizmetlerinin yürütülmesinde önemli görevler yapmaktadırlar. Sözleşmelilerin üye oldukları DİSK'e bağlı Yeni Haber-İş Sendikası 1975 yılında TRT ile toplu sözleşme yapmış olup bu sözleşme halen yürürlüktedir.

21.1.1977 tarihini taşıyan ve sözleşmelilere alelacele imzalattırılmaya çalışılan fesih bildirisinde şöyle denilmektedir:

"Sözleşmeli elemanların yapmakta olduğu görevler bu hizmetlerin sözleşme ile yürütülmesinden vazgeçilmiş bulunulması nedeniyle 1977 yılı sözleşmeli personel planından kaldırılmıştır. Sözleşmeniz 31 Mart 1977 tarihinden itibaren feshedilmiştir."

Karataş göreve başladığından beri sözleşmeli sendikalı personele karşı bir tutum takınmış ve onları sözleşmelerini feshetmekle tehdit etmişti. Hukuken geçerli olmadığı belirtilen son girişim TRT'de büyük tepki yaratmıştır.

"15 GÜN MÜSAADE"

Şener Battal Selçuk Üniversitesinin açılış töreninde TRT televizyonunun Karataş'ın anlayışına uygun görüntüler verdiğini, Erbakan'ın mesajının yayınlanmadığını ileri sürerek şunları söylemiştir:

"Kanunsuz olarak oturduğu makamı terketmesi için Sayın Karataş'a 15 gün müsaade veriyorum. Karataş partisinin bir an önce ocak başkanlığı görevini üslenmekten vazgeçmeli, yerine kanunlara bağlı bir genel müdür aranmalıdır."

Polatlı'da

(Baştarafı 1. de)

lik kuvvetlerinin üzerine ateş etmeye başlamışlardır. Silahlı kişiler, daha sonra Kuğulu Park'a doğru kaçmaya başlamışlardır. Emniyet Kuvvetleri silahlı kişilerden İlhan Senverdigüler ile Veysel Yapıcı'yı kısa bir takipten sonra yakalamışlar, ancak Kamil Yurtbaş adındaki diğer silahlı şahıs Kuğulu Park'a sığınmayı başarmıştır. Daha sonra olay yerine gelen Cumhuriyet Savcısının silahını teslim etmesi halinde kendisine bir şey yapılmayacağını bildirmesi üzerine Kamil Yurtbaş parktan çıkarak silahını ve yanında taşıdığı el bombasını güvenlik kuvvetlerine teslim etmiştir. Kamil Yurtbaş'ın verdiği el bombası güvenlik görevlilerinin elinde patlayınca Mustafa Arabacı adlı komiser başından ağır olmak üzere 9. emniyet görevlisi yaralanmıştır.

Yenimahalle Mustafa Kemal Lisesinde öğrenci olan Mehmet Bal bir grup komando saldırısına uğramıştır. Komandolar tarafından zincirle dövülen ve daha sonra bıçaklanan Mehmet Bal koma halinde hastaneye kaldırılmıştır. Konya Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisinde meydana gelen olaylarda da 25 kişi yaralanmıştır. Okulu işgal etmek için saldırıya geçen sağcı öğrencilerle okul içindeki öğrenciler arasında çıkan çatışma sonucunda 19 ağır olmak üzere 25 öğrencinin yaralandığı bildirilmiştir.

Çaykara'da duvarlara yazı yazan devrimcilerle, onları engellemek isteyen ülkücüler arasında çıkan kavgada İbrahim Tanrıkule adlı devrimci lise öğrencisi başından taşla yaralanmış ve koma halinde Trabzon Numune Hastahanesine kaldırılmıştır.

BİR ÖĞRENCİ DAHA BIÇAKLANDI

Yeşiltepe Lisesinde Mustafa Altıntaş adındaki bir öğrenci dün okul bahçesinde kimlikleri saptanamayan öğrenciler tarafından bıçaklanarak komaya sokulmuştur.

Okul bahçesinde fikir münakaşası yaptığı bir sırada kimliği saptanamayan bir öğrencinin saldırısına uğramış bıçaklanarak komaya sokulmuştur. Yaralı öğrenci SSK Hastanesine kaldırılmış ve durumunun ağır olduğu bildirilmiştir.

ÖLDÜRÜLEN ÖĞRETMENİN ÜLKÜCÜ OLMADIĞI AÇIKLANDI...

Öteyandan bir hafta önce Malatya'da ana caddede kimlikleri belirsiz kişiler tarafından bıçaklanarak öldürülen öğretmen Mehmet Yılmaz'ın gerçek bir milliyetçi yolunda Ülkü-1'in yayınladığı bildiriden sonra, TÖB-DER dün bir açıklama yaparak "Mehmet Yılmaz ülkücü değil gerçek bir devrimcidir. Ülkü-1'in Mehmet Yılmaz hakkında yayınlamış olduğu bildiri samimiyetten uzak kamuoyunu yanıltma amacına yöneliktir. Belki Mehmet Yılmaz "Davadan döneni vurun" ilkesinin kurbanıdır" denilmiştir.

DİYARBAKIR MİTİNGİ

TÖB-DER, TÜM-DER ve diğer demokratik kuruluşlar tarafından düzenlenen "Ekonomik ve demokratik hakları alma" mitingi ve yürüyüşü dün yapılmış, ancak bazı grupların derneklerin saptadığı sloganların dışına çıkmaları üzerine mitingi düzenleyen kuruluşlar yürüyüşten çekilmişlerdir. Binlerce kişinin katıldığı miting ve yürüyüş Dağkapı semtine kadar sürdürülmüştür. Ekonomik ve demokratik hakları alma ve faşizmi lanetleme amacını taşıyan mitinge katılanlardan bir grup, tertip komitesinin hazırladığı sloganları söylemeye başlayınca DİSK'e bağlı sendikalar, TÖB-DER ve TÜM-DER Lice şubesi mitinge katılmama kararı almışlardır. CHP İl Yönetim Kurulu da bir bildiri yayınlamış ve mitingin ana amacından saptırıldığını belirterek, miting ve yürüyüşe katılmamıştır.

FÜSUN KANSU

ile

AHMET ARIMAN

Nişanlandılar

İstanbul 29.1.1977

Faşist darbeye

(Baştarafı 1. de)

"Böyle bir hükümetten sorunların üstesinden gelme beklenemez. Çünkü, hükümetin içinde, kabinede zaten anarşi mevcuttur. Bakanları birbiriyle kavga eden, Adalet Bakanının Müsteşarını dövdüğü ve yine Adalet Bakanının hakim kararının uygulanmasına engel olduğu bu hükümet anarşiden yarar beklemektedir. Artık bu hükümetten hukuka saygınlık beklenemez. Aslında olaylar hükümetin bitaraf bir şekilde üzerine gitmesi ile kısa zamanda önlenecek boyuttadır. Fakat bu hükümet bitaraf olamayacağını göstermiştir. Bundan sonra da bitaraf hareket edeceğine hiçbir şekilde inanmamaktayım.

Hükümet içinde Türkeş'in temsil ettiği zihniyeti hükümetin diğer ortakları tasvip etmektedir. Türkeş'in bu zihniyetinden yararlanmak istemektedirler. Durum bu şekilde olunca da taraflı bir uygulama yolunu seçmektedirler."

POLİS TARAFSIZ DAVRANMAMAKTADIR

Ankara Barosu Başkanı Evren, hükümetin yapısı ve tutumu nedeniyle polisin tarafsız davranamadığını, belirtmiş, bu konuda da şunları söylemiştir.

"Adlı zabıtanın kurulması zaruri olmuştur. Suçların önlenmesi ve suçluların bulunması için bu çok önemlidir. Çünkü siyasal iktidara bağlı emniyet kuvvetleri ile adliyenin ilişkisi büyük ölçüde zedelenmiştir. Emniyet kuvvetleri siyasi iktidarın tutumuna göre görev yapar bir duruma gelmiştir. Taraflı davranmaktadır. Suçların ve suçluların üzerine yeteri kadar gidemediğini müşahade ediyoruz. Fakat adliye ile yani doğrudan savcılarla hiyerarşik ilişkisi bulunan adliye zabıtasının kurulması suçları engelleyecek ve suçluları bulacaktır."

TÖB-DER "FAŞİZME KARŞI GÜÇBİRLİĞİ"

TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu, Türkiye'nin gidişi ile ilgili olarak bir açıklama yaparak "bir insanlık suçu olan faşizm ülkemizde büyük bir tırmanış halindedir. Bu olayların önünün alınması için kısa dönemde hükümetin istifası zorunlu olmuştur" demiştir.

Gültekin Gazioğlu şunları söylemiştir.

"MC iktidarı kurulalı beri işçiler eğitim emekçileri, yurtsever memurlar ve öğrenci gençlik büyük bir siyasi ve ekonomik baskının altında bulunuyor Son zamanlarda giderek artan saldırı ve cinayetler bize bunların bir merkezden idare edildiklerini ve CIA tarafından planlanıp, beslendiğini düşündürmektedir. MC iktidarında 200'e yakın genç, 8 TÖB-DER üyesi öğretmen, sayısı bilinmeyen işçi ve diğer yurtsever insan öldürülmüştür. Bunların failleri yakalanmamıştır. Hükümetin kusuru, ihmali açıkca ortadadır. Baş görevi yurttaşların can güvenliğini sağlamak olan hükümeti büyük bir umursamazlık içinde görmekteyiz. Yapılan tüm başvurular ve çağrılar cevapsız kalmaktadır. Örneğin dün Başbakan Konya'da demokrasi üzerine nutuk atarken aynı anda komandolar pek çok yüksekokula ve orta öğretim kurumuna saldırı düzenliyordu. Ve dün Konya'da ikisi TÖB-DER üyesi öğretmen olmak üzere 16 kişi ağır yaralanmış ve bir kısmı halen komadadır. Durum böyle olunca ister istemez saldırganların hükümet tarafından hiç değilse güvenlik görevlilerinin bir kanadı tarafından himaye edildiği intibasını vermektedir. Olaylar takdim edilmek istendiği gibi sağ-sol çatışması değildir. Türkiye'de demokrasiden umudunu kesmiş egemen güçlerin faşist kanadı artık bu tür davranışlarla sömürüye karşı çıkan güçleri bastırmak istemektedir. Bir insanlık suçu olan faşizm ülkemizde büyük bir tırmanış halindedir. Bu durum karşısında her yurtsever kişi ve kuruluşun hükümeti stifaya çağırması bir görevdir. Biz TÖB-DER olarak bu olayların önünün alınması için kısa dönemde bu hükümetin istifasını zorunlu görmekteyiz. Hükümete dahil bir parti açıkça faşizmi getirmek istediğini her sözünden ve davranışından belli etmektedir. Ülkenin güvenliğini böyle bir partinin Genel Başkanına bırakmak son derece vahim bir durumdur. TÖB-DER anti-faşist, anti-emperyalist bir örgüttür. Faşizmin temelli bir tehlike olmaktan çıkması, demokratik halk iktidarının kurulmasında görür. Bu yolda bütün anti-faşist ve anti-emperyalist güçlerin seferber olması milliyetçi cepheye karşı demokratik halk cephesini oluşturmasını zorunlu görmekteyiz.

Böyle bir oluşumda ve mücadelede örgüt olarak üzerimize düşen görevleri yapmaya hazırız."

TÜRKİYE YAZARLAR SENDİKASI'NIN KARARI

Türkiye Yazarlar Sendikası Yönetim Kurulu, 28.1.1977 Cuma günü yaptığı olağan toplantısında DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler'in çağrısına katılmayı ve DİSK'in kararlarını desteklemeyi kararlaştırmıştır. DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler'e Türkiye Yazarlar Sendikası Genel Sekreteri Adnan Özyalçıner imzasıyla gönderilen ve Yönetim Kurulunun kararını açıklayan mektup şöyledir:

"Her gün biraz daha yoğunlaştırılan saldırılarla halkın can ve mal güvenliği büsbütün yok edilerek faşizmin egemenliği kabul ettirilmek isteniyor. Faşizm halkı sindirmekle, halka korku salmakla amacına ulaşmayı deniyor. Faşizmin amacı, demokrasiyi yok ederek insan hak ve özgürlüklerini ortadan kaldırmaktır... Sefaleti, sömürüyü doğal hale getirerek halkı sermayenin güdümüne teslim etmektir.

Faşizm, seçme yapmaz. Karşısında olan herkesi demir ökçesiyle ezip geçmekte tereddüt etmeyecektir.

Bugün oynanmak istenen oyun budur.

İşçi sınıfımızın devrimci örgütü olarak yaptığınız uyarı ve çağrı yerindedir.

Bu ülkenin yazarları olan bizler, işçi sınıfımızın yurdunun gerçek sahipliğini yiğitçe yüklendiğini anlatan düşüncelerinize katıldığımızı önerilerinizi benimsediğimizi, bu konudaki her türlü eylem ve savaşımda birlikte olduğumuzu belirtiriz."

SP'NİN AÇIKLAMASI

Sosyalist Parti Genel Merkezinden dün bir açıklama yapılarak, faşist saldırıların yeniboyutlar kazanması karşısında sessiz kalmanın cinayetlere ortaklığı kabullenmek ve demokrasiden vazgeçmek olacağı belirtilmiştir.

Açıklamada "Bütün bu olaylar karşısında susmanın, durmanın zamanı çoktan geçmiştir. Faşizm artık ~~ufuktakibir~~ tehlike olmaktan çoktan çıkmış, güncel bir tehlike haline gelmiştir. Susmak ve durmak, bu cinayetlere ortak olmak, demokrasiden vazgeçmek ve faşist bir rejimi kabullenmek anlamına gelmektedir. İçinde bulunduğumuz ortamın koşulları budur. Bu koşullarda faşist cinayetlere karşı direnmek insanlık görevidir.

TEP'İN AÇIKLAMASI

TEP Genel Başkanı Mihri Belli dün yaptığı açıklamada şöyle demiştir:

"DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler'in faşist cunta harekâtını anında bastırmak üzere demokratik güçleri ortak tavır koymaya ve tüm faşist saldırılara, faşist cunta girişimine heveslile~~rine~~ karşı çıkmaya çağırısına coşku ile katılıyoruz."

İnşaat Mühendisleri Odası yayın organının Yazıişleri Müdürü bir haftadır kayıp

İnşaat Mühendisleri Odasının yayın organı olan "Teknik Güç" gazetesinin Yazışleri Müdürü M. Zeki Erginbay'ın bir haftadan beri kayıp olduğu açıklanmıştır.

Olay ile ilgili olarak İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu, İçişleri Bakanı, İstanbul Valisi ve İstanbul Emniyet Müdürlüğüne bir yazı göndermiş ve M. Zeki Erginbay'ın hayatından endişe ettiklerini bildirmişlerdir.

İnşaat Mühendisleri Odası, yetkili merciilere başvurduğu yazısında şöyle demiştir.

"Oda Yayın Organımız Teknik Güç Gazetesi Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Zeki Erginbay 23 Ocak Pazar gününden beri kayıptır. Ailesinin ve arkadaşlarının yaptığı tüm arama çabaları boşa gitmiş, elemanımız bulunamamıştır. Kaybolma olayının son günlerde meydana gelen üzücü gelişmelerle aynı döneme rastlaması bizleri büyük endişelere sevketmekte, Şube Yönetim Kurulumuz, değerli elemanımızın hayatından ciddi bir endişe duymaktadır. Kaybolan şahsın bir basın mensubu olduğu ve bir demokratik meslek kuruluşunda çalıştığı gözönüne alınırsa olayın ciddiyeti daha da ağırlaşmaktadır.

KIBRIS'TA OLUMLU BİR ADIM, ANCAK

(Baştarafı 1. de)

Son gelişmelerin dikkat çekici ikinci özelliği, meselenin NATO-ABD çerçevesinde ve Türkiye'ye baskı yapılarak ele alındığı kuşkusunu yaratmasıdır.

ABD Başkanı Carter'ın, "Türk-ABD Askeri İşbirliği Anlaşmasını" Kongreye sunmaktan vazgeçip "Ertelemesi", herhalde rastlantı değildir. ABD, büyük bir olasılıkla, bu anlaşmanın onayını, Kıbrıs konusunda Türkiye üzerinde bir baskı aracı gibi kullanmaktadır.

Aynı şekilde rastlantı olmayan, Avrupa İnsan Hakları Komisyonu'nun Türkiye'yi ağır biçimde suçlayan raporunun basına "Sızdırılıvermesidir."

Genellikle çok iyi haber alan ve İngiliz Hariciyesinin NATO'yla yaklaşık görüşlerini yansıtan ünlü "Times" gazetesi de, bu noktaları sıraladıktan sonra, Kıbrıs'ta bir çözüme varılması için "...Batılılar, Türkiye üzerindeki baskıyı gevşetmemeli" diyebilmektedir.

Konu, bu nitelikleriyle de önem taşımaktadır. Hatta, iç siyasal gelişmeler çerçevesinde gözden kaçırılmaması gereken bir özelliği daha vardır: Batılı çevreler, genellikle, Türkiye'nin Kıbrıs konusunda uzlaşıcı bir tavır alabilmesinin ya "Tek partinin kurduğu hükümet"in varlığına ya da bir "Askeri" yönetime bağlı olduğunu, öteden beri belirtmişlerdir.

Kıbrıs'ta barışa doğru atılan her adım elbette olumludur. Ancak, bu adımların çerçevesi ve niteliği barışı sadece günümüz için değil gelecek için de belirleyen bir önemdedir.

İsmail Cem

Kıbrıs'ta anlaşma

(Baştarafı 1. de)

Milletlerin ön ayak olmasıyla iki toplum arasında başlayan görüşmeler de Mayıs 1976'da çıkmaza girdi. Görüşmelere katılan Kıbrıslı Türk temsilciler, Makarios'un iki bölgeli bir federasyonu kabul etmesine karşılık olarak geri verecekleri toprakların genişliğini belirlemiyorlardı.

Anlaşmazlık, temel bakımdan, kurulacak federasyonun niteliğine ilişkin. Denktaş, bu federasyonun, büyük ölçüde özerk iki devlet tarafından oluşturulması ve bu devletlerin "üzerinde" de, yetkileri kısıtlı merkezi bir hükümet bulunmasını istiyor. Makarios ise, hem güçlü bir merkezi yönetim kurulması, hem de Türk kuvvetlerinin adadan çekilmesi ve Kıbrıs yurttaşlarının her iki kesimde de serbest biçimde dolaşımının sağlanması gerektiğini ileri sürüyor. Özellikle, "Attila hattı" kuzeyinde yer alan ve Adanın yüzde 40'tan fazlasını kaplayan Türk devletinin topraklarının daraltılması gerektiği üzerinde duruyor. Türkler, 1974'ten bu yana ellerinde tuttukları toprakların yüzde 10'unu geri verecek olurlarsa, Makarios'un, özellikle merkezi hükümetin yetkileri konusundaki isteklerini yumuşatacağı sanılıyor. Böylece Rum mültecilerden bir kısmı, Adanın kuzeyindeki yerlerine dönebilecekler.

Bir anlaşmaya varılması olanaklı mı? Carter'ın yeni yönetiminin, Atlantik İttifakının doğu cephesinin za ufuktaki bir yol açan bu bunalımı sona eddirmek için canla başla çalıştığı biliniyor. Amerikalıların bunalımı çözmek için hazırladıkları planın ana hatları da biliniyor. Ama ayrıntıların açıklanması için Atina'yı, Ankara'yı ve Lefkoşe'yi ziyaret edecek bir heyetin görüşmelere başlamasını beklemek gerekecek.

Gözlemciler, Yunanistan ile Türkiye arasındaki ilişkinin yumuşamasına bakarak iyimserlik duyuyorlar. İki ülke de, Ege Denizi konusundaki anlaşmazlığı çözmek için çaba harcıyorlar. Hiç bir sonuç elde etmedikleri de söylenmez. Yunan yöneticileri, Makarios'u, hemen her zaman, daha ılımlı davranmaya zorladılar. Öte yandan Kongrenin, Amerikan silahlarının teslimi konusundaki ambargoyu sona erdirecek savunma ve işbirliği anlaşmasını bir an önce onaylamasını sağlamaya çalışan Türk Başbakanı Demirel, yatıştırıcı bir tutum izliyor. Nitekim Demirel, Denktaş'ın, Adanın kuzeyinde bağımsız bir Türk devleti ilan edeceği yolundaki tehdidini uygulamaya kalkmasını önledi. Ayrıca Adadaki Türk askeri kuvvetlerini de azaltmaya yöneldi. Demirel'in Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, işgal bölgesinde, Türk ordusu tarafından insan haklarının ihlal edildiğini ileri süren raporu incelemeye girişmeden önce, Kıbrıs konusunda bir prensip anlaşmasına varılmasını temenni ettiğinden de şüphe edilemez.

Bütün bunlardan ötürü, anlaşmazlığın ortadan kalkma şansının hayli kuvvetli olduğunu söyleyebiliriz.

KÖY-KOOP, Hür Teşebbüs'e karşı Halk Konseyi'ni önerdi

SAMSUN (THA)- Samsun Ziraat Mühendisleri Odası Genel Kurulunda, bir konuşma yapan KÖY-KOOP Genel Başkanı Ahmet Altun "Kamuoyunun ilgisini parlamenter maaşları gibi gelişmelere çekerek, faşizmi tezgahlamak isteyenlerin oyunları demokratik kitle örgütlerinin işbirliği ile bozulacaktır" demiştir.

Kentlisiyle köylüsüyle, tüm halkın büyük bir huzursuzluk içinde olduğunu, televizyon, radyo ve gazetelerin hergün politik cinayetler ve gençlik çatışmaları haberleri verdiğini belirten Ahmet Altun, bunun huzursuz ortamda kurtların dumanlı havayı sevmesi gibi, sermayenin de faşizmi tezgahlamakta olduğunu belirtmiştir. Bu gidişe dur demek için tüm halktan yana örgütleri işbirliğine çağırdıklarını belirten Altun "Sermaye Hür Teşebbüs adı altında örgütlendi. Halktan yana örgütler de Halk Konseyi olarak örgütlenmelidir" şeklinde konuşmuştur.

Faşistlerin MC'den güç aldıklarını belirten KÖY-KOOP Genel Başkanı Ahmet Altun daha sonra şöyle konuşmuştur:

"Okumak isteyen gençlere ve halka, sermaye de aracısıyla tefecisiyle kırsal alandaki üretici köylülere musallat olmuştur. Kırsal alanları sömürerek güçlenenler, kazandıkları paraların bir kısmıyla kent sokaklarını eşkiyalarla dolduruyorlar. MC'nin işbaşına geldiği günden beri siyasal nedenlerle öldürülen gençlerin sayısı 150'yi aştı. Elbet bütün bunların hesabı sorulacaktır. Demokratik kitle örgütleri olarak, demokratik mücadele ortamı kalkmadan harekete geçmeliyiz. Artık sorun demokrasiyi koruma, faşizme dur deme sorunu durumuna gelmiştir."

Karadeniz'deki üreticilerin büyük bir perişanlık çektiğini belirten Altun, mısır üreticilerinin madur duruma düşürüldüklerini, mısır üreticilerinin elinde ülke ihtiyacını karşılayacak stok olduğunu ancak, MC'nin mısır ithal etme kararı aldığını söylemiştir.

POLENS

(Baştarafı 1. de)

nelgeyi kınamış[illegible]

Genelgede devletin asayiş ve emniyet kuvvetlerinin oluşturulmasında daha bilinçli davranılması, polis teşkilatına meslek dışından kişilerin alınmaması, istenmiş şöyle denilmiştir:

"İlk bakışta örgütümüzün alt rütbelerindeki yönetici kadro sorununa yüzeysel çözüm getirileceği düşünülmüş ise de, bu karar personel planlaması değerlendirilmemiş olduğundan ileri yönelik ve teşkilat yapısına gerçekçi bir yaklaşımda bulunmaktan uzak kalmıştır. Alınacak olan personelin, belirli bir süre sonra rütbelerin yükselmesi halinde tabanda tekrar boşluk yaratılacağı, tavanda tıkanıklık olacağı daha üst kademelerde ise sorunun çok yönlü boyutlara ulaşacağı açıktır.

Korutürk

(Baştarafı 1. de)

han Asiltürk'le son günlerde meydana gelen olayları görüşmüş, ve sorunların çözümü için gerekli önlemler ele alınmıştır. İçişleri Bakanı Oğuzhan Asiltürk, görüşmeden sonra yaptığı açıklamada görüşme isteğinin Cumhurbaşkanından geldiğini belirtmiş ve emniyet kuvvetlerinin daha etkin görev yapması konusunda anlaşmaya vardıklarını söylemiştir. Pazartesi günü Ankara Üniversitesinin açılışı dolayısıyla üniversite yöneticileriyle yapılan toplantılarda saptanan konuların, tamamiyle yerine getirildiğine değinen Asiltürk, üniversitede polisin yanında jandarmanın da görev yapacağını belirtmiştir. İçişleri Bakanı, özetle şöyle konuşmuştur:

"Pazartesi günü üniversitenin açılışı münasebetiyle, İl Jandarma Komutanlığı da gerekli önleyici ve caydırıcı tedbirleri alacaktır. Ayrıca, İl Jandarma Komutanlığı emrine bir motorlu jandarma alayı da verilmiştir. Ankara Üniversitesi Rektörünün de, dekanlarının da talep ettikleri her noktada onlara istedikleri kuvveti vereceğiz. Yani üniversitede polisin yanında jandarma da görev yapacaktır. Gerekli bazı yerlerde jandarma bulundurulacaktır."

Otomobil üretimi plan hedeflerinin çok üstünde gerçekleşti

İSTANBUL (THA)

Ülkemizdeki binek otomobili üretiminin plan hedeflerinin çok üstünde gerçekleştiği bildirilmiştir. 3. Beş Yıllık Planın gösterdiği hedeflerin 1977 yılında 50 bin binek otomobili olmasına karşılık içinde bulunduğumuz yıl gerçekleşecek otomobil üretiminin 77 bini aşacağı bildirilmiştir. 1977 programında trafik keşmekeşi her geçen gün artarken, otomobil üretiminin denetlenemediği de ifade edilmiştir. 3. Beş Yıllık Plan hedeflerinin 1973 yılındaki üretimle aşıldığı ve 1973 yılında üretilen binek otomobillerin 50.856 olduğu bildirilmiştir.

MOTORLU ARAÇLARIN İLLERE GÖRE DAĞILIMI

Öte yandan ülkemizde bulunan motorlu araçların niteliklerine ve illere göre dağılımı açıklanmıştır. Yapılan açıklamaya göre İstanbul ve diğer 5 büyük ilde bulunan motorlu araçların bütün ülkedeki araçların yüzde 57'sini oluşturduğu bildirilmiştir. 1973 yılında toplamı 446 bin kadar olan motorlu taşıt aracının yüzde 52'sini binek otomobilleri, yüzde 7'sini minibüsler, yüzde 4,5'i-ni otobüsler, yüzde 15,5'ini kamyonetler yüzde 20'sini de kamyonlar oluşturmaktadır.

İLLERE GÖRE DAĞILIM ADALETSİZ

Motorlu taşıt araçlarının çeşitli iller arasındaki dağılımının da adil olmadığı bildirilmiştir. En düşük sayıda motorlu araca sahip olan Hakkari'de 153 adet araç bulunurken, İstanbul'da 119 bin adet araç vardır.

İETT

(Baştarafı 1. de)

nin projesi olmayan ve teknik yetkililerin onaylamadığı bu kablo döşeme işleminde Elektrik İdaresini zarara soktukları saptanmıştır.

Gürtav ve öteki İETT yöneticilerinin yol açtıkları zararı ödemeleri için haklarında açılan dava sonuçlanmış ve adı geçenlerin 992 bin liralık zararı ödemelerine karar verilmiştir.

992 bin lira tazminat ödemeye hüküm giyen İETT Genel Müdürü Gürtav ve öteki yöneticiler, mahkeme kararına Yargıtayda itiraz etmişlerdir.

Parlamento Muhabirleri Derneğinin yeni Yönetim Kurulu belli oldu

ANKARA (THA)-Parlamento Muhabirleri Derneğinin 12 nci kongresi sonuçlanmış, yeni seçilen yönetim kurulu belli olmuştur.

Yeni seçilen Parlamento Muhabirleri Derneği Yönetim Kurulları şöyleo.

YÖNETİM KURULU ASİL ÜYELERİ:

Rafet Genç, Halil Çaylak, Süleyman Çoşkun, Betül Uncular, Engin Karadeniz, Ahmet Çetin Yeni Olcay Girgin.

YÖNETİM KURULU YEDEK ÜYELERİ:

Bekir Çoşkun, Çoşkun Deniz, Turgut Güngör, Nevin Gürkaynak, Atilla Girgin, Sermet İpekçioğlu.

ONUR KURULU ASİL ÜYELERİ:

Teoman Erel, İlhami Soysal, Necdet Evliyagil,

DENETİM KURULU ASİL ÜYELERİ:

Mustafa Ekmekçi, Yavuz Donat, Orhan Duru

Yönetim Kurulu bugün toplanarak görev bölümü yapacaktır.

Eyüboğlu

(Baştarafı 1. de)

lışının yapıldığı Konya'da aynı gün meydana gelen çatışmalar düşündürücüdür.

Başbakan, hiç bir bilim kurumu anarşist yetiştirsin diye açılmaz anlamına gelebilecek sözler söylemiştir. Bunu söylemek değil, düşünmek bile söyleyenin bir bunalım içinde bulunduğunun belirtileridir.

Mesele şudur: Türkiye bugün ciddi bir bunalım geçirmektedir. Bunun yaratıcısı ise MC hükümetidir. Önemli olan, bu bunalımın varlığını ikrar zorunda kalan MC hükümetinin başının bunalıma çare bulamaması veya bu çareyi bulacak gücü gösterememesidir.

CHP son Genel Yönetim Kurulu kararında da açıkladığı gibi, bu bunalımdan ülkeyi kurtarmak için kendisine düşen bütün çabaları göstermeye hazırdır. Memleketi huzura kavuşturacağına inandığı her tedbirin yanında olacak ve o tedbiri alacak olanları destekliyecektir."

MEHMET FERDA

...SÖZÜN GELİŞİ...

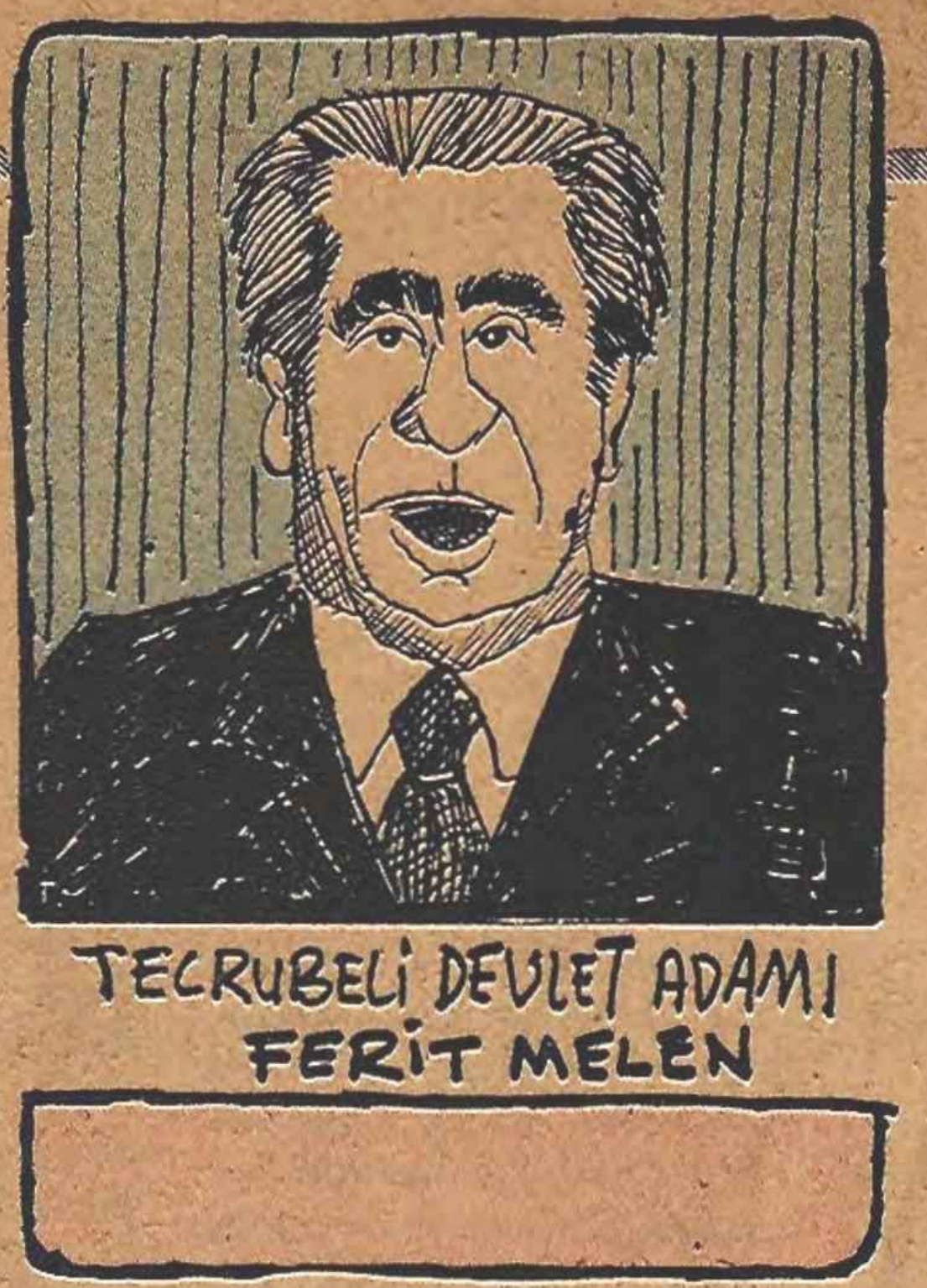

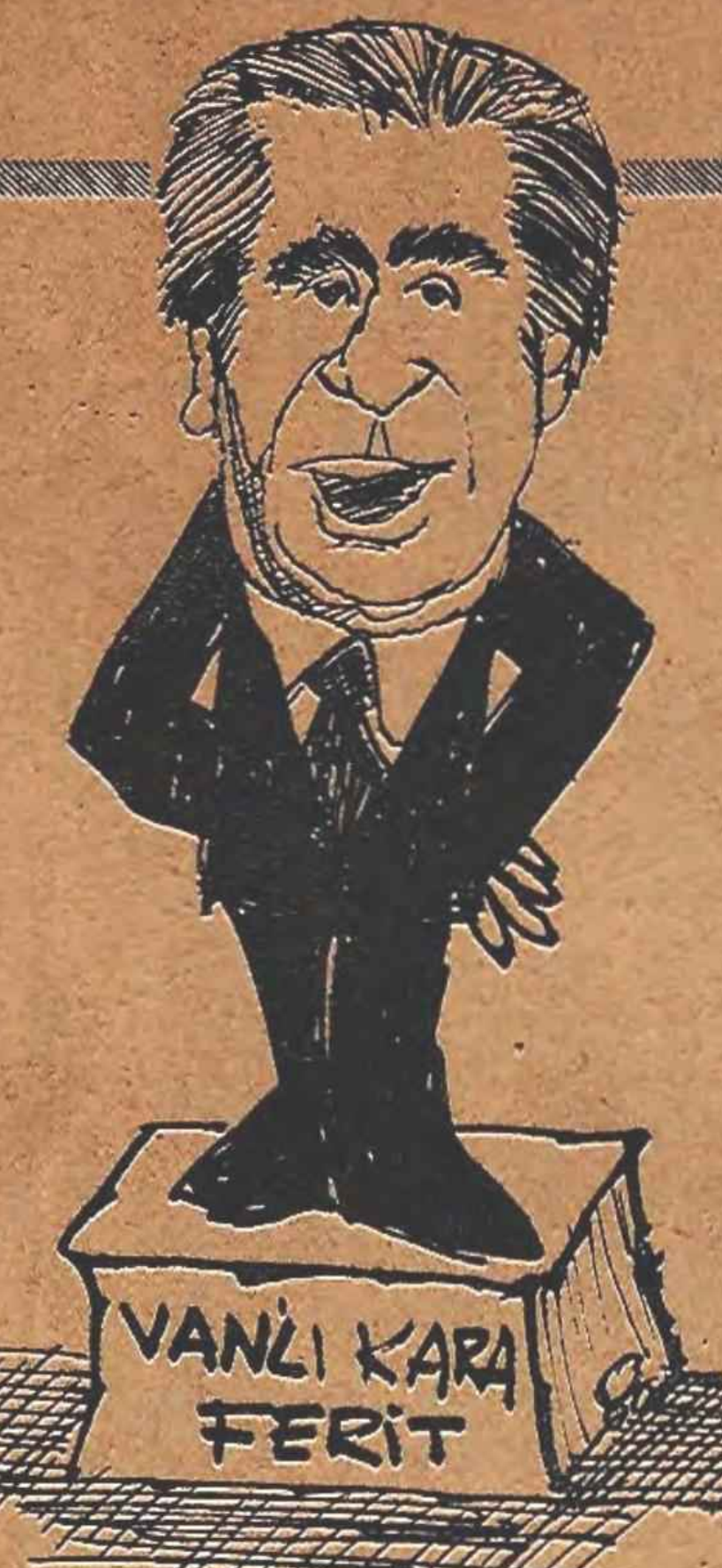

Yüz Türk Büyüğü

Bakanların bakanı Ferit Melen

Yakın tarihimizde, devletyönetmiş iki büyük devlet adamının adı Ferit'tir. Bunlardan biri Damat Ferit'dir. Damat Ferit, damatlığı sayesinde, devlet katında yer bulmuş, sadrazamlığa kadar yükselmiştir. Ferit Melen, devlet adamı olmak için sadece bileğine güvenmiş, sonunda da Başbakan olmuştur.

Damat Ferit, vatan haini olarak bilinir. Ferit Melen tam bunun tersidir. Melen, büyük vatanseverdir. Bu sevgi karşılıklıdır. Ferit Bey vatanı sevmekte, vatan da, bu sevgiyi karşılıksız bırakmamak için Ferit Melen'i sevmekte, on onbeş yıldır, Maliye Bakanı, Milli Savunma Bakanı ve Başbakan olarak, devlet koltuklarına oturtmaktadır.

Nesli tükenmiş bir devlet adamı

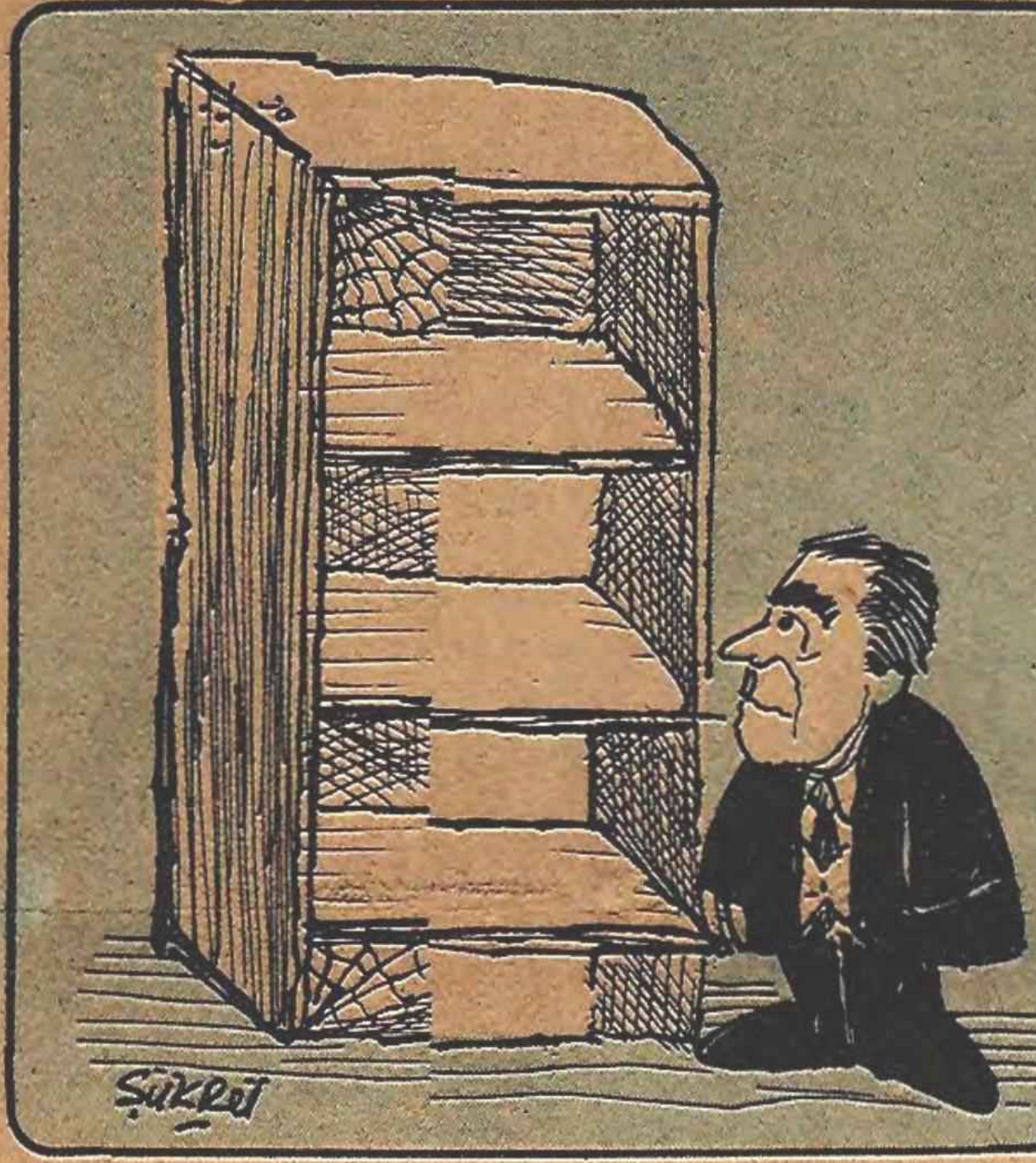

Ferit Melen, nesli tükenmiş devlet adamlarının son örneklerinden biridir. Ferit Bey, devlet adamı boyundadır. Yakışıklıdır. Giyimi kuşamı yerindedir. Bol sayıda lacivert elbisesi vardır. Yürüyüşü tam devlet adamı gibidir. Birisi meclis koridorunda birden bire:

-Ferit Bey... Diye bağırsa, önce durur, sesin nereden geldiğini hesaplayarak, yavaş yavaş başını döndürür, bu arada, vücudu da onbeş derecelik bir açıyla, sesin geldiği tarafa döner ve:

-Efendim... der. Ağırlık, devlet adamlığının ilk şartıdır. Ferit Bey az konuşur, öz konuşur. Bu "Efendim" sözcüğünü telaffuz tarzında bile engin devlet tecrübesi yatar.

Ferit Melen'in Ankara Beşevler semtindeki müstakil evinde, çok geniş bir kitaplığı vardır. Kitaplık gerçekten marangoz tarafından çok geniş yapılmıştır. Bu geniş kitaplıkta, mavi ciltli "mahalli idareler" ve 12 Mart döneminde yayınlanmış "beyaz kitap" dışında kitap bulmak güçtür.

Melen'in herhangi bir kitaba da ihtiyacı yoktur. Kitaplar, kültürsüz insanların, ya da az kültürlü olanların kültürlerini geliştirmek için başvurdukları yayınlardır. Melen çok kültürlü olduğu için kitap okumaya gerek görmemektedir. Bu nedenle, evindeki kitaplığına kitap almamaktadır.

12 Mart döneminde bazı komünistlerin evinden kitap toplanmasını bu nedenle çok uygun bulan Melen, bu işler açıldığında:

-Efendim ne lüzumu var kitap okumanın?.. diyerek, görüşünü belirtmektedir.

Namı diğer "Kara Ferit"

Ferit Melen, siyasal hayata, Maliye Bakanlığı Gelirler Genel Müdürüyken başladı. 1950 yıllarında, Melen'in elaltından, CHP ile ilişkisi vardı. 1950-60 döneminde, CHP Milletvekilliği yapan, Melen, 1957 seçimlerinde bir azizliğe uğrayıp, seçilmeyince, özel bir mali danışma bürosu açtı.

1961 yılında CHP listesinden Van Milletvekili adayı olan Melen, seçim günü, Van'dan milletvekilliği yerine, Süphan dağlarının serin havasını aldıktan sonra, Van'a küstü. Van halkı, "Kara Ferit" diye bağrına bastığı bu büyük devlet adamına oy vermemişti. Üzüldü. Çok üzüldü.

Ferit Melen'in bu üzüntüsü, İsmet Paşa tarafında sezilmişti.

"Gel Bakalım Melen/listeleri delen" diyerek, Melen'i teselli etti ve kabinede listeleri delerek, Melen'e, milletvekili olmamasına rağmen bir Bakanlık verdi, böylece Melen'in gönlünü aldı.

"Al bakanlığı hemen git
sen üzülme sakın Ferit".

İsmet Paşa'nın bu "babalığı" sayesinde, yeniden hak ettiği bakanlığı almış oldu.

Ferit Melen, parti büyüklerinden biri olarak CHP Parti Meclisine de girmişti. Nihat Erim, Emin Paksüt, Kemal Satır, Turhan Feyzioğlu, gibi, "âkil devlet adamları" ile birlikte, boş zamanlarında devletin yüksek menfaatları ile ilgileniyordu. Melen devletin yüksek menfaatları ile meşgulken ne görsün? İsmet Paşa durup, dururken partinin "ortanın solunda" olduğunu açıklamamış mı?

Aile terbiyesi müsaade etmeyince

Ferit Bey, bu yaşında başında, nasıl ortanın solunda olurdu? Bir kerre, ortanın solunda olmasına, aile terbiyesi izin vermezdi. Bu yaşa kadar, kimse kendisine:

-Beyefendi acaba ortanın neresindesiniz?.. diye bir soru sormaya cesaret bile edememişti. Feyzioğlu'na sordu:

-TurhanBey, bu ne rezalettir? Biz nasıl ortanın solunda oluruz?

Feyzioğlu, hayatı boyunca mürekkep yalamış, bu mürekkebi son zamanlarda eline yüzüne de bulaştırmıştı. Cevap verdi:

"Ferit Bey, sen etme merak,
vaktin varsa, al şuna bak"

Feyzioğlu, Melen'e, "Sosyalizme giriş serbest-vestiyer kapıdadır" adlı kitabı verdi. Ferit Bey, resimli romanlara meraklıydı. Oysaki Feyzioğlu'nun verdiği kitapda, resim yoktu. Bunun için, Melen, sosyalizm konusundaki kültürünü geliştirme olanağını bulamadı.

Feyzioğlu Ecevit'e komünist diyenin ağzını yırtarım" gibi sözlerle, Ecevit'ten yana çıkıyordu. Melen'e göre, Ecevit düpedüz komünistti. Feyzioğlu birgün Melen'in ağzını yırtmayı düşündü fakat beceremem diye vazgeçti.

Feyzioğlu Melen ve saz arkadaşları

Turhan Feyzioğlu, Ecevit'e orada burada komünist diyen Melen'in ağzını yırtamayacağını anlayınca, o da, Ecevit'e komünist demeye başladı. Böylece, partinin büyükleri, "Ecevit'e komünist diyenlerin örgütü" olarak ortaya çıkıverdi.

Yapılan CHP Kurultayında, Feyzioğlu, isyan bayrağını açtı. Feyzioğlu, bir zamanlar, Ferit Melen'i hiç çekemez, herkesin duyacağı şekilde Melen için: "Malmüdür kafalı adam" derdi. Feyzioğlu, Melen'in değerini kısa sürede anlayarak "büyük devlet adamı Ferit Melen" diye övgüler dizmeye başladı. Komünizmle mücadele için, Melen'e olan kıskançlığını unutan Feyzioğlu, Melen'le birlikte savaş meydanlarına çıkmıştı.

Feyzioğlu, Ferit Melen, Emin Paksüt, Fethi Çelikbaş gibi, devlet adamları ile birlikte, devleti, komünistlerden kurtarmak için "Güven Partisini" kurmuşlardı. Feyzioğlu, partinin görünürdeki Genel Başkanıydı. Gerçek lider ise Ferit Melen'di.

Feyzioğlu, Melen ve saz arkadaşları, komünizmle mücadele ederlerken, 12 Mart muhtırası patlak verdi. İşte Feyzioğlu ve Melen için devleti kurtarma fırsatı çıkmıştı. O günlerde, devleti kurtarma "açık artırma" ile ihaleye çıkmıştı. Teklifler "kapalı zarf usulü" ile yapılmakta "müracaat sahipleri" gizli tutulmaktaydı.

Aksilik bu ya, bu kapalı zarflardan biri, Korgeneral Musa Öğün tarafından, yetkili ve etkili yerlere verileceğine, radyoya götürülmüştü. Melen, kitaplığının önünde, birkaç saniye "devleti nasıl kurtarayım" diye düşündü ve kararını verdi: Milli Savunma Bakanı olacaktı. Erim hükümetine Milli Savunma Bakanı oldu ve devleti kurtarma operasyonuna başladı.

İşkence söylentileri mahsustan çıkarılıyormuş

Askeri cezaevleri, Milli Savunma Bakanı olan Ferit Melen'e bağlıydı. Cezaevlerinde, komünistlere işkence yapıldığı söyleniyordu. Melen, büyük devlet adamıydı. Bu söylentilerin kasti mahsusa" ile çıkarıldığını hemen anlamıştı. Zeki adamdı.

-Bunlar komünistlerin yalanıdır diyordu. Bu beyanlarındaki ciddiyet ve ağırbaşlılık, Genelkurmay Başkanı Memduh Tağmaç'ın dikkatini çekmişti.

Nihat Erim, anasının karnından devlet adamı olarak doğmuştu amma, Başbakanlık, parayla değil, sıraylaydı. Erim'de yorulmuştu. Birgün, "al kardeşim ben yoruldum, sen oyna" diyerek görevinden ayrıldı. Melen, Başbakanlığa vekalet etmeye başlamıştı. Bir süre sonra, Tağmaç'ın emriyle, Başbakanlığa atandı.

Dünyalar Ferit Melen'in olmuştu. Başbakanlık masasına ne de yakışıyordu?"Vanlı Ferit", "Kara Ferit", en sonunda Başbakan olmuştu. Bak, Feyzioğlu Bakan bile olmamıştı. Hep bunlar, ağır başlı olmanın sonuçlarıydı.

Sibiryâ hikâyesinin asıl yüzü

Ferit Melen, Başbakan olduktan sonra, en önemli demecini Bolu'da verdi. Bolu'da 12 Mart muhtırası hakkında görüşlerini açıklayan Melen:

-Muhtıra o gün, saat 13 bülteninde okunmasaydı, solcular, hepimizi Sibirya'ya göndereceklerdi... dedi. Bu ağırbaşlı, sorumlu ve ciddi beyan tarihi gerçekleri herkesin gözleri önüne serdi.

İşin aslı şöyleydi: Demirel hükümeti, Sovyetler'den elektrik yardımı alıyordu. Bu arada, iki ülke arasında ulaşımın da düzenlenmesi isteniyordu. Heyetler karşılıklı olarak, uçak ve tren seferlerinin konmasını istiyorlardı. Bu dosya Melen'in önüne gelmişti. Melen, dosya üzerindeki "Rusya'ya tren seferi" başlığını görünce, gizli ihtilal planlarının ortaya konduğunu anlamış ve hemen kararını vermişti: Bunu kamuoyuna açıklayacaktı. Demek Rusya'ya sefer yapılacaktı. Açıklaması, yerli ve yabancı basında ilgiyle karşılandı. Ve bunun için, Bolu'da:

-Solcular hepimizi Sibirya'ya süreceklerdi.. dedi.

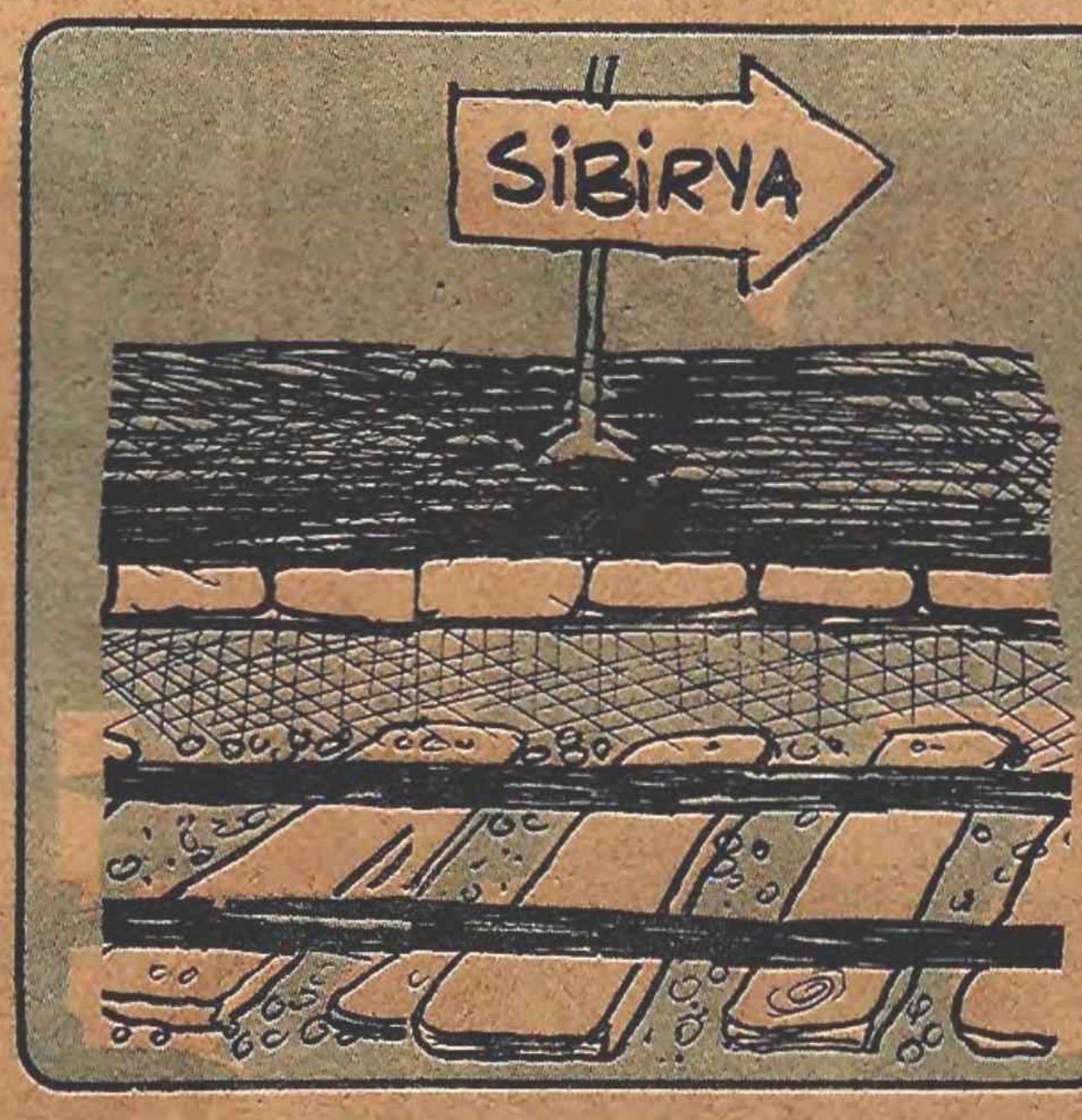

Sovyetlerle karşılıklı tren seferleri gerçekleşmeyince, solcular, sağcıları Sibirya'ya nasıl sevkedeceklerdi? Uçaklar haftada üç gündür, belki o günlerde yollayacaklardı. Kim bilir...

Ferit Melen, 12 Mart döneminde, devleti kurtardıktan sonra, yeniden Van Senatörü olarak parlamentoya girdi.

"Vanlıyım, Vanlıyım
kılıcı kanlıyım".

Ferit Bey, Cephe iktidarı kurulurken, bir fedakarlık daha yapmıştı: 12 Martı muhtırasıyla Başbakan olduğuna aldırmayarak 12 Mart muhtırasının devirdiği Başbakanın kabinesinde Milli Savunma Bakanı olmuştu.

Tecrübeli devlet adamlığından örnekler

Demirel, Hava Kuvvetleri Komutanlığına Orgeneral İrfan Özaydınlı'yı atamak istemiyordu. Melen, Demirel'in bu konudaki endişelerini sezip, kuvvet komutanlığına bir korgenerali atamak için elinden geleni yaptı. Lockheed olayı patlak verdiğinde, önce Lockheed'ten hiç uçak almadığını açıklayarak, tecrübeli devlet adamlığından yeni örnekler ortaya koydu.

Ferit Melen'in memlekete o kadar hizmeti vardır ki, her caddeye, her yol kavşağına Melen'in, altından, gümüşten, bronzdan heykellerinin dikilmesi gerekir. Ferit Melen o kadar ciddi bir adamdır ki, hiçbir heykeltraş, Melen'in heykelini kendisine benzetemez. Bunun içindir ki, heykeli yerine, herhangi bir meydana kendisi dikilmelidir....

Komandolar tarafından öldürülen Özer Elmas için Kıbrıs'ta anma töreni düzenlendi

LEFKOŞE-POLİTİKA(Selahi Aldanmaz Bildiriyor) - Geçen yıl ocak ayında, İstanbul'da komandolar tarafından öldürülen İstanbul Teknik Üniversitesi öğrencilerinden Kıbrıslı Özer Elmas, Lefkoşe'deki mezarı başında düzenlenen mütevazi bir törenle anılmıştır.

Devrimci Gençlik Derneği, Kıbrıslılar Öğrenim ve Gençlik Federasyonunun düzenlediği ve Cumhuriyetçi Türk Partisi, DEV-İŞ ve Kıbrıs Türk Kamu Görevlileri Sendikasının temsilcilerinin de katıldığı törende saygı duruşundan sonra, Kıbrıslılar Öğrenim ve Gençlik Federasyonunu temsilen bir öğrenci konuşmuş, Özer Elmas'ın da yüzlerce genç gibi sadece ve sadece halkını ve yurdunu sevdiği için vurulduğunu bu tür faşizan tertiplerle halkının yanında bağımsızlık, barış, demokrasi ve sömürüsüz bir dünya için kavga veren ilerici yurtsever gençliğin sindirilemiyeceğini, emperyalizme ve faşizme karşı işçi sınıfının öncülüğünde verilen mücadelenin devam edeceğini belirtmiştir.

Daha sonra konuşan Cumhuriyetçi Türk Partisi Genel Başkanı Toker Özgür, Özer Elmas'ın eceli ile ölmediğini, faşist dikta kurma heveslileri tarafından öldürüldüğünü bildirerek, bu tür tertipleri lanetlemiş, Özer Elmas yiğit, mert bir devrimci ve halkının yanında mücadele verdiği için öldürüldüğünü belirtmiş, "Bağımsız, bağlantısız, üslerden arınmış egemen ve toprağı bütün bir Kıbrıs için mücadele veren CTP Özer Elmasları daima saygı ile anacaktır" demiştir

ÖZER ELMAS

Kasap dükkânında ders yapılıyor

MERSIN(AKAJANS)- 500'e yakın öğrencinin okuduğu Ersoy İlkokulunda üçlü öğretime rağmen, dershanelerin yetersizliği nedeniyle, bir kasap dükkanında eğitim yapılmaya başlanmıştır.

Mersin'in gecekondu bölgelerinden biri olan Tozkoparan mahallesindeki Ersoy İlkokulu, ilde üçlü öğretim yapılan tek okul olarak kalmıştır. Okuldaki dersane sayısının yetersiz olması nedeniyle okul yetkilileri, "Rutubetten oturmaya elverişsiz ve pencere camları bile kırık "Kasap dükkânını sınıf haline getirmek zorunda kalmışlardır. Kasap dükkanından çevirme dershanenin cadde üstü olması da öğrenim yapılmasını güçleştirmektedir.

Mahalle sakinleri ilgisizlikten yakınmış ve "Burası da doğu bölgesi gibi. Yolumuz yapılmıyor, suyumuz getirilmiyor, okulumuz yapılmıyor, çocuklarımız kırık dökük bir kasap dükkânında eğitim görüyor. Yetkililerin ilgisini bekliyoruz." demişlerdir .

---

4. beş yıllık plan için hazırlanan planda

Kooperatiflerden üreticilerden çok aracıların yararlandığı belirtildi

ANKARA(ANKA)-Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı için hazırlanan Devlet Planlama Teşkilatı Kooperatifçilik Özel İhtisas Komisyonu ön raporuna Türkiye'deki kooperatif ortaklarının gerçek üreticiler olmayıp aracı sınıflar olduğu belirtilmiştir. Türkiye'deki mevcut kooperatifcilik sisteminin ve mevzuatının sert bir dille eleştirildiği ön raporda, tarım satış kooperatiflerinde büyük toprak sahiplerinin, aracıların, tefecilerin ve tüccarların etkisinin büyük olduğu savunulmuş "Kırsal kesim kooperatifleri aracı, tüccar ve tefecilerle olan mücadelelerinde son derece etkisiz kalmaktadır" denilmiştir.

DPT Kooperatifçilik Özel İhtisas Komisyonu tarafından hazırlanan ve aralarında Köy İşleri Eski Bakanı İsmail Hakkı Aydınoğlu'nun da bulunduğu birçok bilim adamının görüşü alınarak düzenlenen ön raporda, köy kalkınma kooperatiflerinin büyük bir ekonomik darboğaza getirilmiş olduğu görüşüne yerverilmiş, şöyle denilmiştir:

"Türkiye kooperatifçilik hareketinin bugün oluştağı düzey, ne tarım kesiminin planlanmasında, ne de küçük üreticilerin yaşam koşullarının iyileştirilmesinde etkin bir araç olarak kullanılmasına elverişli değildir. Sayıları 5 bin 502 olan köy kalkınma kooperatiflerinin yapısal ve pratik bir takım sorunları vardır. Bu sorunlar, birçok kooperatifin sahip olduğu ve uyguladığı projelerin ortaklarının beklediğini vermekten uzak olması, projelerin belirli bir ekonomik ölçeğin altında kalması, bu projelerin sınırlı deney ve bilgiye sahip olunan dönemde hazırlanan projeler olması sebebiyle ekonomik geçerliliği olmamasıdır.

Piyasa'daki 700 çeşit tarım ilacından sadece 179'u etkili

İZMİR (THA)- Türkiye'de bugün piyasada ruhsat alınmış 700 çeşit tarım ilacı bulunduğu ancak bu ilaçlardan 179'unun etkili olabildiği açıklanmıştır.

Ziraat Mühendisleri Odası İzmir bölge şubesinin Türkiye'de tarımsal ilaç sorunu konulu araştırmasında; firmaların, piyasaya çok sayıda tarımsal ilaç sürmekte olduğu belirtilmiştir. Araştırmada, firmaların ilaç denettirme isteklerine sınır konmadığından aynı hastalık ve zararlara karşı aynı firmanın birden çok patentini denettirerek, ayrı ayrı ruhsatlar aldığı bildirilmekte dir.

ZMO'nın araştırmasında, bunun mücadele araştırma enstitülerinde çalışan araştırıcıları sürekli olarak bu tür işlerle uğraşmak zorunda bıraktığı ve tarımsal savaşın diğer yöntemleri doğrultusunda araştırma yapma olanaklarını daralttığı kaydedilmiştir.

KUŞBAKIŞI

BEŞİNCİ ORDU

Her yıl işsizler ordusuna 300 bin kişi katılıyormuş.
Bir yılda 300 bin, iki yılda 600 bin, üç yılda 900 bin kişilik bir ordu...

Üstelik ne NATO'ya bağlı, ne de CENTO'ya
Erbakan Hoca haklı çıkıyor gene...
Avrupa'nın en büyük gücü haline geliyoruz!

H. Ş.